

UBA 1095 H 2
UBL 1187 Q 22

The Sumner

~~_____~~

JOHN HOLTROP'S
ENGLISH
GRAMMAR

P.

Price f 2 - 4 - 0

Price f 2 - 4 - 0

Price 2 - 4 - 1

Printed and Sold by J. HOLTROP, at the
PRINTING OFFICE, No. 10, ST. MARTIN'S LANE,
LONDON.

Wy achten het hier ter plaatse niet onvoegzaam te zeggen, dat men in de Engelfche Taal, zoo wel als in de Nederduitsche, door de byéénvoeging van byvoeglyke naamwoorden (*Adjectives*); van twee zelfstandige naamwoorden; en ook van een werkwoord en een zelfstandig naamwoord, andere woorden vormt, by voorbeeld.

<i>All-knówing (omniscient).</i>	Alweetend.
<i>All-seeing.</i>	Alziende.
<i>All-sufficient.</i>	Algenoegzaam.
<i>All-wise.</i>	Alwys.
<i>Ever-lasting.</i>	Eeuwig-duurend.
<i>Ever-living.</i>	Eeuwig-leevend.
<i>Plump-faced.</i>	Bol van aangezigt.
<i>Brázen-faced.</i>	Onbeschaamd.
<i>Fair-complexioned.</i>	Blond, welgedaan.
<i>Wry-necked.</i>	Scheef-nekkig.
<i>Crook-bácked.</i>	} Kromruggig, gebult, gebogcheld.
<i>Hump-bácked.</i>	
<i>Hunch-bácked.</i>	} Trotsch, hoogmoedig.
<i>Crump-shoulder'd.</i>	
<i>High-spirited.</i>	Platgebódemd.
<i>Flat-bóttomed.</i>	Ingebeeld, verwaand.
<i>Self-Conceited.</i>	Eigenzinnig.
<i>Self-willed.</i>	Vergezocht.
<i>Far-fetched.</i>	Inlandsch.
<i>Hóme-bred.</i>	Eigen-gereed linnen.
<i>Hóme-spun linnen.</i>	Ruiter.
<i>Hóse-man.</i>	Lakei.
<i>Fódd-man.</i>	Koetsier.
<i>Coach-man.</i>	Vuilnisman.
<i>Dust-man.</i>	Koolverkooper.
<i>Coal-man.</i>	Rotting-verkooper.
<i>Cane-man.</i>	Fruit-verkoopster.
<i>Fruit-wóman.</i>	Groenvrouw.
<i>Herb-wóman.</i>	Houtkooper.
<i>Wóod-mónger.</i>	Vischkooper.
<i>Fish-mónger.</i>	
	enz.

Indien men meer voorbeelden hier van begeert, kan men dezelve in de hieráchter aangevoegde Naamlyst (*Vocabulary*) vinden.

VAN DE SPRAAK-DEELEN.

Of the Parts of Speech.

Door *Spraak-deelen* verstaat men die benaamingen, waarönder de woorden in eene rede voorkomen; en tot wat klasse dezelve behooren.

Het getal der *Spraak-deelen*, kan men in de Engelfche en meer andere Taalen, tot tien (*) brengen, naamelyk:

1	Lédekens of Lidwoorden.	<i>Articles, or Particles.</i>
2	Zelfftandige Naamwoorden.	<i>Nouns substantive.</i>
3	Byvoeglyke Naamwoorden.	<i>Nouns Adjective (**).</i>
4	Voornaam-woorden.	<i>Pronouns.</i>
5	Werkwoorden.	<i>Verbs.</i>
6	Deelwoorden.	<i>Participles.</i>
7	Bywoorden.	<i>Adverbs.</i>
8	Voorzetsfels.	<i>Prepositions.</i>
9	Koppelwoorden.	<i>Conjunctions.</i>
10	Tufchenwerpfels.	<i>Interjections.</i>

Van deezen zyn de Naam-woorden, zoo zelfftandige als byvoeglyke, en de Werk-woorden wel de voornaamfte en uitgetrekte.

VAN DE LEDEKENS, LID- OF GESLACHTWOORDEN.

Of the Articles or Particles.

De Lédekens, welken men in de Engelfche Taal vóór de zelfftandige en byvoeglyke Naam-woorden gebruikt, ondergaan, noch door de Geflachten (*Gender*), noch door de Buigingen (*Declenfions*) eenige de minfte verandering, en zyn in allen gevallen eenvoudigylyk *a*, *an*, en *the*. Een voorbeeld, waarlyk! dat de Engelfche Taal boven veele anderen bezit. Welk een gemak dit nu aan den Leerling verfehafft, zullen wy met weinige woorden aantoonen, by voorbeeld als men zegt:

In t

(*) 'Er zyn Spraakkundigen, die het getal der *Spraak-deelen* tot vier, en anderen die ze tot twee bepaalen. De laatften hebben alleen het Naamwoord (waar onder zy rekenen het lédeken, byvoeglyk woord, voornaamwoord, deelwoord en tufchenwerpfel); en het werkwoord (waar onder zy begrypen het bywoord, voorzetsfel en koppelwoord); doch wy houden ons in deezen liefst by het gemelde 10 tal.

(**) Schoon de meesten het byvoeglyk woord onder het naamwoord begrypen, zoo oordeelen wy nogtans met sommigen, dat zulks een onafhendend deel der rede zy; waarom wy het dan ook azonderlyk pu ats geeven.

In 't Nederl.	In 't Hoogd.	In 't Fransch	Zegt men in 't Eng.
Een Man	ein Mann	un Homme	a Man
Eene Vrouw	eine Frau	une Femme	a Woman
Een Kind	ein Kind	un Enfant	a Child
Een Boom	ein Baum	un Arbre	a Tree
Eene Plant	eine Pflanz	une Plante	a Plant
Een Dier	ein Thier	un Animal	an Animal
De Man	der Mann	l'Homme	the Man
De Vrouw	die Frau	la Femme	the Woman
Het Kind	das Kind	l'Enfant	the Child
De Boom	der Baum	l'Arbre	the Tree
De Plant	die Pflanz	la Plante	the Plant
Het Dier	das Thier	l'Animal	the Animal

Hier uit ziet men dan duidelyk, dat de Engeltiche Lédékens niet veranderen. By de Buigingen (*Declensions*) kan zulks nog breedvoeriger gezien worden; benevens de veranderingen, welke daarentégen andere Taalen in deezen opzigte ondergaan.

De Lédékens *A* en *À* (een, eene) hebben eene onbepaalde betekenis (*an indefinite signification*), by voorbeeld.

This is a good book; (that is, one among those books that are good). Dit is een goed boek, (*dat is, een, onder die boeken, die goed zyn*).

This book is fitter for a man, than a boy; (that is, fitter for any man, than for any boy whatever). Dit boek is geschikter voor een man, dan een jongeling, (*dat is, geschikter voor eenig man, dan voor eenig jongeling, wie hy ook zy*).

An army (that is, any army) might enter without resistance. Een léger (*dat is, eenig léger*) zou 'er zonder tégenstand kunnen inkoomen.

A (een, eene) wordt gebruikt voor alle zelfstandige en byvoeglyke Naamwoorden, die met een' Medeklinker (uitgenoomen de stomme *H*) beginnen. — *À* (een, eene) daarentégen vóór allen, die een klinkletter of stomme *H* voor-aan hebben, by voorb.

<i>a Man</i>	Een man of mensch	<i>an Army</i>	Een léger.
<i>an honest Man</i>	Een eerlyk man,	<i>a powerful Army</i>	Een matig léger.
<i>a Woman</i>	Een vrouw of vrouwspersoon,	<i>an Egg</i>	Een ei.
		<i>a large Egg</i>	Een groot ei.
		<i>an Orchard</i>	Een boomgaard.

<i>an ugly Woman</i>	Een lelyk vrouwsperson	<i>a fine Orchard</i>	Een schoone boomgaard.
<i>a Child</i>	Een kind.	<i>an Uncle</i>	Een oom.
<i>an untoward Child</i>	Een itug kind.	<i>a kind Uncle</i>	Een vriendely- ke oom.
<i>a Horse</i>	Een paard.	<i>an Herb</i>	Een kruid.
<i>an unruly Horse</i>	Een ongere- geld paard.	<i>a Kitchen Herb</i>	Een moes- kruid.
<i>a Habit</i>	Eene gewoonte.	<i>an Honour</i>	Eene eer.
<i>an ugly Habit</i>	Eene lelyke ge- woonte.	<i>a great Honour</i>	Eene groote eer.
<i>a Hand</i>	Eene hand.	<i>an Oyster</i>	Een oester.
<i>an unclean Hand</i>	Eene onzuive- re hand.	<i>a large Oyster</i>	Een groote oester.
<i>Many a man</i> (voor many men)	Voeg hier by Menig man. Menig een, veele lieden.	<i>Never a man</i> (voor no man)	Niemand.
		<i>Never a one</i> (voor none).	Geene.

Het lédeken *the* (de, het) gebruikt men in een' bepaalden 'zic
(in 'a definite sense) by voorbeeld,

<i>the Man, I spoke of.</i>	De man, daar ik van sprak.
<i>the Woman, he saw.</i>	De vrouw, die hy zag.
<i>the Child, that goes to school.</i>	Het kind, dat ter schoole gaat.
<i>the Horse, I bought.</i>	Het paard, dat ik kocht.
<i>the House, he built.</i>	Het huis, dat hy bouwde.

Merk: dat men dit lédeken *the* voór alle eigen naamen (*Proper Nouns*) weglaut, by voorbeeld.

<i>John and Peter are brothers.</i>	Jan en Pieter zyn broeders.
<i>London is a great city.</i>	London is eene groote Stad.
<i>Canterbury is the seat of the Arch- bishop.</i>	Kantelberg is de zétel van den Aartsbischop.
<i>Amsterdam is a city of great commerce.</i>	Amsterdam is eene groote han- delstادت.

Doch men zegt

<i>the Hague is a very beautiful place.</i>	's Gravenhaage is eene zeer fraa- je plaats.
<i>the Brill is a town that has a vote in the states,</i>	Brill is eene stemhebbende Stad.

Men laat *this* ook weg voor de Naam-woorden van Vorsten of Vorstinnen, by voorbeeld.

<i>Prince William was born &c.</i>	De Vorst Wilhelm wierd gebooren enz.
<i>King James died &c.</i>	De Koning Jacobus stierf enz.
<i>Queen Ann came to the crown &c.</i>	De Koningin Anna kwam tot de kroon enz.
<i>This</i> blijft mede weg als men spreekt, by voorbeeld.	onbepaaldeijk van eenig ding
<i>Man is a rational creature.</i>	De mensch is een redelyk schepsel.
<i>Bread is the staff of life.</i>	Het brood is de staf des leevens.
<i>Nature is God's hand-maid.</i>	De natuur is Gods dienaarste.
<i>Money commands all.</i>	Het geld is de leuze, of het geld gebiedt alles.
<i>Life is but a dream.</i>	Het leeven is maar een droom.
<i>Peace is better than war.</i>	De vréde is béter dan de oorlog.

Voeg hier by de Naamwoorden van eenige hoedanigheid, kunst of wetenschap; mits in een' onbepaalden zin genoomen wordende, by voorbeeld.

<i>Beauty without virtue is but a painted sepulchre.</i>	De schoonheid zonder deugd, is maar een gepleisterd graf.
<i>Contentment is preferable to riches and honour.</i>	De vergenoeging gaat boven rykdom en eer.
<i>Hasty resolutions are seldom fortunate.</i>	Haastige besluiten zyn zelden goed.
<i>Human life is inseparable from human frailty.</i>	Het menschelyk leeven is verzet met gebreken.
<i>Honours are burdens, and riches have wings.</i>	Eerampten zyn lastig, en rykdom heeft vleugelen.
<i>Hours fly swift away; improve each moment of the day.</i>	De tyd gaat ras verby; besteedt dus elk oogenblik wel.
<i>Instruction and a good education are a durable fortune.</i>	Het onderwys, en eene goede opvoeding zyn eene duurzame gift.
<i>Idleness hath no Advocate, but many friends.</i>	De luiheid heeft geen voorpraak, doch veel vrienden.
<i>Improvement of Parts is by improvement of time.</i>	De vermeerdering der kennisse, komt door waarneeminge van den tyd.

Kings,

- Kings, as well as mean men, must die.* Een Koning moet zoo wel ster-
ven als een bedelaar.
- Kings may win Crowns, but cannot conquer death.* De Vorsten mogen Koningry-
ken overwinnen; maar niet den dood.
- Love and honour will bear no rivals.* De liefde en de eer willen gee-
ne medevrers.
- Man has much to learn, but a short time to live.* De mensch heeft veel te lee-
ren, maar een korte levens-
tyd.
- Misfortune is the touchstone of friendship.* De tegenspoed is de toetssteen
der waare vriendschap.
- Malice seldom wants a mark to shoot at.* De kwaadaartigheid mist zelden
gelegenheid om haare gal uit-
tefchudden.
- Nature seldom changes with the climate.* De aart verandert zelden met
de luchtstreek.
- Nature's first law is self preservation.* De eerste wet der natuur is
zelfsbehoudenis.
- Opportunity neglected, brings severe repentance.* Eene verzuinde gelegenheid,
baart groot berouw.
- Of all prodigality, that of time is the worst.* Van alle verkwisting is die des
tyds de ergste.
- Omitting to do good, is to commit evil.* Het nalaaten van goed te doen,
is het kwaad begaan.
- Religion is best understood when most practised.* De Godsdienst wordt best ver-
staan, als men denzelven oef-
fent.
- Riches serve a wise man, but rule a fool.* De rykdom dient den wyzen,
maar regeert den dwaazen.
- Revenge is a pleasure only to a mean spirit.* De wraak-oeffening is het ver-
maak alleen van laage zielen.
- Recreation should fit us for busi-
ness, not rob us of time.* De uitspanningen behooren ons
alleen te strekken ter be-
kwaammaaking tot bezig-
heid, en niet tot tyd-ver-
spilling.
- Self-love is the greatest flatterer in the world.* De eigenliefde vleit ons het al-
lermeest.
- Confidence is the strongest bond of human society.* Het vertrouwen is de sterkste
band der maatschappye.
- Vanity makes beauty contempti-
ble.* De verwaandheid maakt de
schoonheid verachtelyk.

<i>Modesty has more charms, than beauty.</i>	De zedigheid heeft meer bekoorlykheden, dan de schoonheid.
<i>Wisdom excels folly, as far as light excels darkness.</i>	De wysheid overtreft de dwaasheid, zoo ver als het licht de duisternis.
<i>Wisdom's ways are ways of pleasantness.</i>	De wegen der wysheid zyn wegen van vermaak.
<i>Sin and sorrow are inseparable companions.</i>	De zonde en het berouw zyn onafscheidelyke medgezellen.
<i>Art is gained by industry.</i>	De kunst wordt door arbeid verkreegen.
<i>He teaches Grammar, Rhetoric, Logic, Philosophy, Divinity, Law, Physic &c.</i>	Hy onderwyst de Spraakkunde, de Wetspreekendheid, de Redenkunde, de Wysbegeerte, de Godgeleerdheid, de Rechten, de Geneeskunde enz.

De voorschreevene weglaating der lededekens, wordt men, in de volgende zegswyzen der Engelschen, nog duidelyker gewaar, als :

<i>to Play at cards.</i>	Met de kaart spelen.
<i>to Play at piquet.</i>	Piketten.
<i>to Play at Chess.</i>	Schaaken, op 't schaakbord spelen.
<i>to Play at draughts (lees draafts).</i>	Dammen, op 't dambord spelen.
<i>to Play at Tennis.</i>	Kaatzen, met den bal slaan.
<i>to Play at Bowls.</i>	Met den kloot werpen of spelen.
<i>to Play at Ninepins.</i>	Kégelen, met de kegels spelen.

VAN DE ZELFSTANDIGE NAAMWOORDEN. *Of Nouns substantive.*

De zelfstandige Naamwoorden, zyn woorden, waar-mede men alle dingen, 't zy stoffelyke of onstoffelyke, wézentlyke of denkbeeldige, onderscheidenlyk benoemt, by voorbeeld.

<i>Man</i>	Mensch.	<i>Virtue</i>	Deugd.
<i>Animal</i>	Dier.	<i>Vice</i>	Ondeugd.
<i>Heaven</i>	Hémel.	<i>Piety</i>	Godvrucht.
<i>Earth</i>	Aarde.	<i>Sobriety</i>	Maatigheid.
<i>Water</i>	Water.	<i>Frugality</i>	Spaarzaamheid.
<i>Air</i>	Lucht.	<i>Diana</i>	De Jagt-Godin.
<i>Fire</i>	Vuur.	<i>Minerva</i>	De Godin der wysheid.

VAN

VAN DE BYVOEGLYKE NAAMWOORDEN.

Of Nouns Adjective.

De *Byvoeglyke Naamwoorden* zyn woorden, die (wanneer zy niet zelfstandiglyk gebézigd worden) alleen de hoedanigheid der dingen, aanduiden, by voorbeeld.

<i>Good</i>	Goed.	<i>Large</i>	Groot.
<i>Bad</i>	Kwaad.	<i>Small</i>	Klein.
<i>Prètty</i>	Fraai.	<i>Heavy</i>	Zwaar.
<i>Hómely</i>	Lélyk.	<i>Light</i>	Ligt.
<i>Wáry</i>	Bchoedzaam.	<i>Tall</i>	Lang.
<i>Rásh</i>	Onbezonnen.	<i>Short</i>	Kort.
	enz.		

Nu zouden we tot byzonderheden, van de zelfstandige en byvoeglyke Naamwoorden, dienen over te gaan; dan wy achten het voegzaam, alvorens iets te zeggen

VAN DE AFLEIDING DER WOORDEN.

Of the Derivation of words.

Sommige Spraakkundigen hebben door eene opéénstapeling van voorbeelden, de *Ajflaming* der woorden zoeken aan te wyzen: terwyl anderen de onmogelykheid, mischien, daar van ziende, 'er niets van gewaagen.

De eerste behaagen ons niet; om dat ze iets tot een richtsnoer stellen, dat aan al te veel uitzonderingen onderhévig is.

De tweede niet veel beter; om dat men 'er toch iets, met eenige zekerheid, van kan zeggen. — Dit nu gaan wy aantoonen.

1.) Wordt van meest alle de werkwoorden (van de *Infinitivi* naamlyk) door het byvoegen van *er* of *r*, gevormd de daader of verrichter (*the Agent*), by voorbesid.

Ester Eeter; -eester (van *to eat*, eeten).

Writer Schryver; -schryfter (van *to write*, schryven) enz.

Merk, dat de Engelschen deeze en diergelyke woorden, zonder onderscheid, voor 't *manlyk* en *vrouwlyk* geslacht, bézigen. De uitzonderingen zullen we hier achter in de Naamlyst opgeeven.

2.) Wordt van alle de werkwoorden, door het byvoegen van *ing*, het tegenwoordige deelwoord (*the Participle present*) gevormd.

vormd: en dit deelwoord ook als een zelfstandig woord, en in plaats van het *Gerundium* (*the Gerund*) gebézigd, by voorb.

Eating (deelw.) eténde. *The eating* (*subst.*) het eten.
Writing (deelw.) schryvende. *The writing* (*subst.*) het schryven, geschrift, of schrift.

By eating and drinking life is sustained. Door het eten en drinken wordt het leeven onderhouden.

Merk nogtans, dat van allé de werkwoorden; die met eene *e* eindigen, de *e* in *i* verándert, om het deelwoord in *ing* uitgaande, daar van te vormen, als: van *to love*, *loving* enz.

3.) Worden, door het aanvoegen van *ly*, of het veránderen van *le* in *ly*, de bywoorden (*Adverbs*), van de meeste byvoeglyke naamwoorden gevormd, als: by voorbeeld.

<i>Constant</i>	Standvastig.	<i>Constantly</i>	Standvastiglyk.
<i>Affable</i>	Gespraakzaam.	<i>Affably</i>	Gespraakzaamlyk.
<i>Courageous</i>	Kloekmoedig.	<i>Courageously</i>	Kloekmoediglyk, enz.

Wyl wy nu van de regelmaatige *Afflammingen* der woorden niets meer ten berde brengen kunnen, zoo zullen we in het hiernaachtervolgend woordenboekje (*vocabulary*) en verzameling der byvoeglyke woorden, de onregelmaatige (zoo veel ons bestek maar eenigzins wil gedoogen) trachten in te laschen: — alleenlyk voegen we ten klaarderén begrippe vooraf nog by: dat

De letter of lettergreep, die men aan sommige woorden hecht, om 'er byvoeglyke naamwoorden of bywoorden van te maaken, het volgende te kennen geeven, als: by voorbeeld.

De *y* en *ful*, eene volheid of overvloed, als: in

<i>Healthy</i> of <i>Healthful</i>	Gezond.	(van <i>Health</i> , Gezondheid).
<i>Mighty</i>	Magtig.	(van <i>Might</i> , Magt).
<i>Wealthy</i>	Ryk, gegoed.	(van <i>Wealth</i> , Rykdom).
<i>Fruitful</i>	Vruchtbaar.	(van <i>Fruit</i> , Vrucht).
<i>Youthful</i>	Jeugdig.	(van <i>Youth</i> , Jeugd) enz.

Som of *some*, mede eene volheid; doch eenigzins in eenen minderen graad, als: in

<i>Troublesome</i>	Moeijelyk, lastig.	(van <i>Trouble</i> , Moeite).
<i>Burdensome</i>	Lastig, zwaar.	(van <i>Burdens</i> , Last).

Gamesome Speelsch, speel- (van *Game*, spel).
ziek.

Ly, eene gelykheid of overéénkomst, als: in

Bodyly Ligchaamlyk. (van *Body*, ligchaam).

Heavenly Hemelsch. (van *Heaven*, Hemel).

ly, eene gelykheid, neiging, of helling naar iets, als: in

Greenish Groenüchtig. (van *Green*, groen).

Whitish Witüchtig. (van *White*, wit).

Thievish Diefüchtig. (van *Thief*, dief).

Childish Kinderüchtig; (van *Child*, kind).
Kindsch.

Less, een gebrek, of eene ontbeering, als: in

Fatherless Vaderloos, zonder Vader (van *Father*, Vader).

Comfortless Troosteloos. (van *Comfort*, troost).

En eindelyk dat 'er in de Engelsche Taal ook verminderende woórdjes (*Diminutives*) zyn; doch derzelve getal is gering, en bestaat meestäl in de navolgende, als:

Hillock Bergje, heu- (van *Hill*, berg).
vel, heuveltje.

Cockrel Haantje. (van *Cock*, haan).

Pickrel Snoekje. (van *Pike*, snoek).

Gölin Gansje. (van *Goose*, gans).

Lambkin Lammetje. (van *Lamb*, lam.)

Chick or Chicken Kuikentje of (Van een' hen of ander pluim-
Kicken. gedierte.)

Mannikin Mannetje. (van *Man*, man.)

Kitten Katie. (van *Cat*, Kat.)

Sippet Sopje. (van *Sop*, sop of brood in ver ge-
doopt.)

De overige *Diminutives* worden door de byvoeglyke van *little* en *small* gevormd, als: by voorbeeld.

a little boy Een jongetje. *a little girl* Een meisje.

a little man Een mannetje. *a little woman* Een vrouweke.

a little child Een kind. *a little or a small* Een steedje of
city eene kleine
stad enz.

VAN

VAN DE ZELFSTANDIGE NAAMWOORDEN
IN 'T BYZONDER.

Of Nouns Substantive in particular.

Op bladz. 156. slechts in 't algemeen gezegd hebbende, dat de zelfstandige Naamwoorden zulke woorden zyn; waarby men alle dingen, 't zy stoffelyke of onstoffelyke, wézentlyke of denkbeeldige, onderscheidenlyk benoemt; zoo zullen wy nu de byzonderheden daar van aantoonen.

Men verdeelt de zelfstandige Naamwoorden in eigene en gemeene Naamen (*proper and common Nouns or Names*).

De eigen Naamen (*) zyn zulken; waarby men enig persoon of ding bepaaldlyk noemt, en welke daar alleen aan eigen zyn, als: by voorbeeld.

<i>England</i>	Engeland.	<i>Warsaw</i>	Warschauw.
<i>France</i>	Vrankryk.	<i>the Alps</i>	De Alpen.
<i>Germany</i>	Duitschland.	<i>the Thames</i>	De Theems.
<i>London</i>	London.	<i>the Danube</i>	De Donau.
<i>Páris</i>	Parys.	<i>Jámes</i>	Jacobus.
<i>Rétsibon</i>	Regensburg.	<i>Máry</i>	Maria.

Hier by kan men voegen, zoodanige als de navolgende, die men afgetrokkenen Naamen (*Abstract Nouns*) noemt.

<i>Kindness</i>	Vriendelykheid.	<i>Rúdnéss</i>	Barschheid.
<i>Méekness</i>	Zagtheid.	<i>Anger</i>	Gramschap.
<i>Liberality</i>	Mildheid.	<i>Avarice</i>	Gierigheid enz.

De gemeene Naamen zyn zulke, welke niets bepaaldelyk aanduiden, maar aan veelen kunnen toegepast worden; by voorb.

<i>a Country</i>	Een land.	<i>a Man</i>	Een man of mensch.
<i>a Kingdom</i>	Een Koning- ryk.	<i>a Woman</i>	Een vrouw of vrouwmensch
<i>a City (or Town)</i>	Eene stad.	<i>an Animal</i>	Een dier.
<i>a Mountain (or Hill)</i>	Een berg.	<i>a Tree</i>	Een boom.
<i>a River</i>	Eene rivier.	<i>a Plant</i>	Een gewas of plant.

Dit

(*) Van de eigen Naamen zullen wy van de geene die 't meest met de Hollandische verschillen, in de meergemelde Naamlyst, een aantal ter behoortlyker plaats opgeeven.

Dit slechts algemeene bewoordingen zynde, dient men den naam des Lands, der Stad enz. 'er by te voegen, wil men zich doen verstaan, als: by voorbeeld.

the Country or Kingdom of France. Het Land of het Koningryk van Frankryk.
the City of London. De Stad London.
the Mountain Etna. De berg Etna.
the River Thames. De rivier de Teems.

VAN DE GETALLEN DER NAAMWOORDEN: *Of the Number of the Nouns.*

De Naamwoorden zyn of *enkelyouwig*, of *meervouwig* (*singular or plural*).

Het *enkelyouwige* spreekt alleen van één ding, als:

<i>a King</i>	Een Koning.	<i>a Queen</i>	Eene Koningin.
<i>one King</i>	Eén Koning.	<i>one Queen</i>	Eéne Koningin.

Het *meervouwige* daarëntegen van veele, als:

<i>Kings</i>	Kóningen.	<i>Queens</i>	Koninginnen.
--------------	-----------	---------------	--------------

De vorming van het *meervouwige* getal geschiedt in het Engelsch, meestal door het byvoegen eener *s* aan het *enkelyouwige*, zonder dat het woord daar door verlengd wordt, by voorbeeld.

<i>an Arm</i>	Een arm: een wapen.	<i>Arms</i>	Armen; wapenen.
<i>a Book</i>	Een boek.	<i>Books</i>	Boeken.
<i>a Coin</i>	Een munt-stuk of stempel.	<i>Coins</i>	Munten, stempeis.
<i>a Dial</i>	Een uurwyzer.	<i>Dials</i>	Uurwyzers.
<i>an Ear</i>	Een oor of koorn-aar.	<i>Ears</i>	Ooren of aaren.
<i>a Garter</i>	Een kousband.	<i>Garters</i>	Kousbanden.
<i>a Master</i>	Een meester.	<i>Masters</i>	Meesters.
<i>an Onion</i>	Een ajuin.	<i>Onions</i>	Ajuinen.
<i>an Inn</i>	Een herberg.	<i>Inns</i>	Herbergen.
<i>a River</i>	Een rivier.	<i>Rivers</i>	Rivieren.
<i>a Robe</i>	Een tabbaerd.	<i>Robes</i>	Tabbaerden.
<i>a Sow</i>	Een zeug.	<i>Sows</i>	Zeugen.
<i>a Stone</i>	Een steen.	<i>Stones</i>	Steenen.

L

a Hide

<i>a Hide</i>	Eene huid.	<i>Hides</i>	Huiden.
<i>a Lake</i>	Een meir.	<i>Lakes</i>	Meiren.
<i>a Dale</i>	Een dal.	<i>Dales</i>	Dalen.
<i>a Name</i>	Een naam.	<i>Names</i>	Naamen.
<i>a Fire</i>	Een vuur.	<i>Fires</i>	Vuuren.
<i>a Rope</i>	Een touw.	<i>Ropes</i>	Touwen.
<i>a Fate</i>	Een noodlot.	<i>Fates</i>	Noodlottten.
<i>a Vine</i>	Een wynstok.	<i>Vines</i>	Wynstokken.
<i>a Thing</i>	Een ding.	<i>Things</i>	Dingen.
<i>a Town</i>	Een Stad.	<i>Towns</i>	Steeden.
<i>a Tree</i>	Een boom.	<i>Trees</i>	Boomen.
<i>a Virtue</i>	Een deugd.	<i>Virtues</i>	Deugden.
<i>a Way</i>	Een weg.	<i>Ways</i>	Wegen.
<i>a Wheel</i>	Een rad of wiel.	<i>Wheels</i>	Raderen.
<i>a Whore</i>	Een hoer.	<i>Whores</i>	Hoeren.
<i>a Year</i>	Een jaar.	<i>Years</i>	Jaaren.

En eene menigte andere.

Merk, dat de woorden, die in *ce*, *ge*, *se* of *ze* eindigen, door de byvoeging van de *s* eene Lettergreep verlengen, als:

<i>a Grace</i>	Een bevallig- heid.	<i>Graces</i>	Bevalligheden.
<i>a Place</i>	Een plaats.	<i>Places</i>	Plaatsen.
<i>an Age</i>	Een eeuw; ou- derdom.	<i>Ages</i>	Eeuwen, ou- derdommen.
<i>a Carcase</i>	Een lyk, of dooderomp.	<i>Carcases</i>	Doode rompen.
<i>an Assize</i>	Een vierschaar; yk (van gewigt of maat); zet- ting (van 't brood).	<i>Assizes</i>	Vierschaaren, ge- rechts - zittin- gen; -yken.

Wy zelden hier boven, dat het meervouwige door de byvoeging van eene *s* gevormd wierd; doch deeze algemeene regel heeft eenige uitzonderingen, als: by voorbeeld.

De woorden, die met <i>ch</i> , <i>sh</i> , <i>ss</i> , en <i>x</i> in 't eenvoudige eindigen, verëischen de byvoeging van <i>es</i> in 't meervouwige, als:			
<i>a Church</i>	Een kerk.	<i>Churches</i>	Kerken.
<i>a Fish</i>	Een visch.	<i>Fishes</i>	Visfchen.
<i>a Witness</i>	Een getuige.	<i>Witnesses</i>	Getuigen.
<i>a Box</i>	Een doos.	<i>Boxes</i>	Doozen.

Die,

Die, welke in *y* eindigen, veranderen de *y* in *ies*, als:

<i>a Chèrry</i>	Een kers.	<i>Chèrries</i>	Kersen.
<i>an Inquiry</i>	Een onder- zoek.	<i>Inquiries</i>	Onderzoekin- gen.
<i>a Sùrety</i>	Een borg, of eene borgtocht.	<i>Sùreties</i>	Verzekerin- gen, borgen.
<i>Money</i>	Geld.	<i>Mónies</i>	Gelden.
<i>Ability</i>	Bekwaamheid.	<i>Abilities</i>	Bekwaamhe- den enz.

Die met *f* of *fe* eindigen, veranderen *f* en *fe* in *ves*; doch het woord wordt 'er niet door verlengd, als:

<i>a Loaf</i>	Een brood.	<i>Loaves</i>	Brooden.
<i>a Thief</i>	Een dief.	<i>Thieves</i>	Dieven.
<i>a Knife</i>	Een mes.	<i>Knives</i>	Messen.
<i>a Wife</i>	Een wyf.	<i>Wives</i>	Wyven.
<i>a Calf</i>	Een kalf.	<i>Calves</i>	Kalveren.
<i>a Sheaf</i>	Een schoof.	<i>Sheaves</i>	Schooven (van koorn).
<i>a Life</i>	Een leeven.	<i>Lives</i>	Leevens.
<i>a Leaf</i>	Een blad.	<i>Leaves</i>	Bladeren.
<i>a Shelf</i>	Een plank.	<i>Shelves</i>	Planken.
<i>a Wolf</i>	Een wolf.	<i>Wolves</i>	Wolven
<i>a Half</i>	Een half.	<i>Halves</i>	Halven.

Die met *oof* en *ff* eindigen, volgen meestal den algemeenen regel, als:

<i>a Proof</i>	Een bewys.	<i>Proofs</i>	Bewyzen.
<i>a Roof</i>	Een dak.	<i>Roofs</i>	Daken.
<i>a Hoof</i>	Een hoef.	<i>Hoofs</i>	Hoeven. (van een paard).
<i>a Muff</i>	Eene mof.	<i>Muffs</i>	Moffen.
<i>a Cuff</i>	Een vuistslag; opslag eener mouw.	<i>Cuffs</i>	Vuistslagen; opslagen.
<i>a Puff</i>	Een poeijer- kwast.	<i>Puffs</i>	Poeijer - kwas- ten.
<i>a Chief</i>	Voeg hier by Een hoofdman.	<i>Chiefs</i>	Hoofdmannen. <i>a Grief</i>

<i>a Grief</i>	Een hartzeer.	<i>Griefs</i>	Hartzeeren.
<i>a Mifchief</i>	Eene misdaad.	<i>Mifchiefs</i>	Misdaaden.
<i>a Relief</i>	Eene onthef- fing.	<i>Reliefs</i>	Ontheffingen. (van pyn enz).
<i>a Strife</i>	Een twist.	<i>Strifes</i>	Twisten.
<i>a Händkerchief</i>	Een neusdoek.	<i>Händkerchiefs</i>	Neusdoeken.
<i>a Dwarf</i>	Een dwerg.	<i>Dwarfs</i>	Dwergen.
<i>a Wharf</i>	Een werf.	<i>Wharfs</i>	Werven (om goederen op te ontfezen- pen).
<i>Scarf</i>	Een fluijer.	<i>Scarfs</i>	Sluijers.
<i>a Staff</i>	Doch Een ftaf of ftok.	<i>Staves</i>	Stokken.

De volgende zyn onregelmatig, als:

<i>a Man</i>	Een mensch;- een man.	<i>Men</i>	Menfchen. mannen.
<i>a Woman</i>	Eene vrouw;- een vrouw- mensch.	<i>Women</i> (lees oewimmen)	Vrouwen, vrouwlieden.

Dusdanig ook alle de met *Man* fámengftelde woorden, als:

<i>a Horseman</i>	Een ruiter; pi- keur.	<i>Horfemen</i>	Ruiters.
<i>a Footman</i>	Een lakei.	<i>Footmen</i>	Lakeien.
<i>a Herbwoman</i>	Een groen- vrouw.	<i>Herbwomen</i>	Groenvrouwen.
<i>a Oysterwo- man</i>	Een oester- vrouw.	<i>Oysterwomen</i>	Oestervrouwen.

zie verder.

<i>a Child</i>	Een kind.	<i>Children</i>	Kinderen.
<i>a Ox</i>	Een os.	<i>Oxen</i>	Osfen.
<i>a Cow</i>	Eene koe.	<i>Cows of Kine</i> (oudwoord)	Koejen.
<i>a Swine</i>	Een zwyn.	<i>Swine</i> (zonder s)	Zwynen.
<i>a Moufe</i>	Eene muis.	<i>Mice</i>	Muizen.
<i>a Loufe</i>	Eene luis.	<i>Lice</i>	Luizen.
<i>a Goose</i>	Eene gans.	<i>Geefe</i>	Ganzen.

a Foot.

<i>a Foot</i>	Een voet.	<i>Feet</i>	Voeten.
<i>a Tooth</i>	Eene tand.	<i>Teeth</i>	Tanden.
<i>a Die</i>	Een taerling of dobbeltteen.	<i>Dice</i>	Dobbelsteen.
<i>a Penny</i>	Een stuiver.	<i>Pence</i>	Stuivers.
<i>a Brother</i>	Een broeder.	<i>Brothers of Brethren</i>	Broeders of broederen.

Merk, dat het woord *Brothers* in de betrekkinge van lyflike of vermaagschapte broeders gebézigd word; *Brethren* daarentégen in die van broederen eener genootschap. In deezen laatste zin gebruikt het een rédenaar.

'Er zyn ook eenige weinigen, wier enkelvoudig getal van hua meervoudig niet verschilt, als :

<i>one Sheep</i>	Eén schaap.	<i>ten Sheep</i>	Tien schaapen.
<i>one Swine</i>	Eén zwyn.	<i>twenty Swine</i>	Twintig zwynen.
<i>a Deer</i>	Een hert of ree.	<i>Deer</i>	Herten of reeën, ros wild.

De eigen Naamen van menschen en van derzelver hoedanigheden; van landen, steeden, en der meeste gewassen, bergstoffen, verfitstoffen enz. hebben geen meervoudig getal, als:

<i>James</i>	Jacobus.	<i>Rue</i>	Wynruit.
<i>Ann</i>	Anna.	<i>Sage</i>	Saaly.
<i>Temperance</i>	Maatigheid.	<i>Gold</i>	Goud.
<i>Chastity</i>	Kuisheid.	<i>Silver</i>	Zilver.
<i>Greece</i>	Griekenland.	<i>Copper of Brass</i>	Koper.
<i>Austria</i>	Oostenryk.	<i>Pewter</i>	Tin.
<i>Livorno</i>	Livorno.	<i>Lead</i>	Lood.
<i>Regensburg</i>	Regensburg.	<i>Iron</i>	Yzer.
<i>Pepper</i>	Peper.	<i>Cochineal</i>	Cochinille of konfenielje.
<i>Ginger</i>	Gengber.	<i>Indigo</i>	Indigo.
<i>Cinnamon</i>	Kanneel.	<i>Beer</i>	Bier.
<i>Mace</i>	Pocly.	<i>Bitter</i>	Boter.
<i>Coffee</i>	Koffy.	<i>Milk</i>	Melk.
<i>Tea</i>	Tee.	<i>Cream</i>	Room.
<i>Wheat</i>	Tarwe.	<i>Bread</i>	Brood.
<i>Rye</i>	Rogge.	<i>Meal</i>	Meel.
<i>Barley</i>	Garst.	<i>Earth</i>	Aarde.

<i>Rice</i>	Ryst.	<i>Air</i>	Lucht.
<i>Madder</i>	Meekrap.	<i>Hail</i>	Hagel.
<i>Grass</i>	Gras.	<i>Snow</i>	Sneeuw.

Wy achten het overbódig, om 'er meer voorbeelden van by te brengen; wyl toch meest alle de Naamwoorden, die in 't Duitsch geen meervouwig getal hebben, het in 't Engelsch ook niet hebben; en die, welke beide getallen dulden, zulks mede in 't Engelsch doen; doch men zondere in het eerste geval hier van uit, de volgende, die in 't Engelsch altoos meervouwig zyn, en in 't Duitsch door beide getallen uitgedrukt worden, als:

Plúral	Eenvouwig	Meervouwig
<i>Asbes</i>	Asch	Aschen.
<i>Bellows</i>	Een blaasbalg.	Blaasbalgen.
<i>Bréeshes</i>	Een broek.	Broeken.
<i>Drawers</i>	Een onderbroek.	Onderbroeken.
<i>Settsars</i>	Een schaer (der naai- fters).	Schaeren.
<i>Shears</i>	Een schaer (der kleermaakers).	Groote schaeren.
<i>Snuffers</i>	Een snuiter.	Snuiters.
<i>Compasses</i>	Een pasfer.	Pasfers.
<i>Tongs</i>	Een tang.	Tangen.
<i>Pincers</i>	Een nyptang.	Nyptangen.
<i>Bowels (or entrails)</i>	Het ingewand.	Ingewanden.
<i>Dregs (or lees)</i>	Droesem, moer.	Droesems.
<i>Thanks</i>	Dank, dankbetuiging.	Dankbetuigingen.
<i>Wages</i>	Loon, huur, bezol- ding.	Loonen enz.
<i>Lungs</i>	De long.	Longen.
<i>Goods</i>	Goed.	Goederen.
<i>Cresses</i>	Kers of kors (een kruid).	Korsfen.
<i>Mallows</i>	Kaasjes blad, maluwc.	Kaasjesbladen.

Voeg hier by de volgende, die in 't Engelsch meervouwig en in 't Duitsch eenvouwig zyn.

<i>Mathematics</i>	De wiskunde.
<i>Physics</i>	De natuurkunde.
<i>Metaphysics</i>	De boven-natuurkunde.
<i>Mechanics</i>	De werktuigkunde.

Als mede de volgende, die in beide Taalen meêrvouwig ge-
noomen worden.

<i>the Nones</i>	}	De 5de dagen van Jan. Febr. Apr. Juny
<i>the Ides</i>		Aug. Sept. Nov. en Dec.; en de 7de dag
<i>the Alps</i>	}	van Maart, Mey, July en Octob. (in
<i>the Annals</i>		den Romeinschen kalender).
	}	De 8ste dagna de <i>Nones</i> , en dus de 13de of
		15de dag der maand by de Romeinen.
	}	De Alpen of de Alpische gebergten.
		De jaarboeken.

Om den leerling het gebruik deezer woorden wat gemakkelyk
te maaken, zullen we hem hier een schets daar van medede-
len, als :

<i>Man is but dust and ashes.</i>	De mensch is maar stof en asch.
<i>Take all the ashes away.</i>	Neem alle de asch weg, of (als men in 't meerv. spreekt) neem alle de aschen weg.
<i>Where are the bellows, the snif- fers, the tongs, the breeches, &c?</i>	Waar is de blaasbalg, de snui- ter, de tang, de broek enz? of (in 't meerv.) waar zyn de blaasbalgen enz.?
<i>Here they are.</i>	Hier is hy of zy (in 't eenv.) of hier zyn ze (in 't meerv.)
<i>This is a fine pair of breeches, of tongs &c.</i>	Dat is een mooie broek, tang enz.
<i>These are fine scissars.</i>	Dat is een mooie schaer, of, dat zyne mooie schaeren.
<i>I want a pair of snuffers &c.</i>	Ik moet een snuiter enz. hebben.
<i>Only one pair?</i>	Maar één?
<i>No; I shall take two pair.</i>	Neen; ik zal 'er twee (dat is, 2 snuiters) neemen.
<i>There's not one pair to my mind.</i>	'Er is niet een naar myn zin.
<i>My bowels yearned on my hea- ring of such calamities.</i>	Myn ingewand kromp in één (of myne ingewanden krom- pen in één) toen ik van zul- ke éiénden hoorde.
<i>By barely discharging one's du- ty, no thanks are due.</i>	Door het enkel volbrengen van den plicht, is 'er geen dank verschuldigd.
<i>The wages of sin are death.</i>	Het loon of de bezolding der zonde, is de dood.

How much are his wáges?

Hoe veel is zyn huur, loon, wedde, soldy, gagic of tractement?

*His yearly wáges are £c.
The workmen's wáges.*

Zyne jaarlyksche huur is, enz. Het loon der werklieden, of het arbeids-loon, of de arbeidsloonen.

All his goods were sold.

Al zyn goed wierd verkocht, of alle zyne goederen wierden verkocht.

enz.

VAN DE GESLACHTEN DER NAAMWOORDEN.

Of the Genders.

In de Engelsche Taal zyn 4 geslachten, te weeten: het mannyk, het vrouwelyk, het onzydig en het gemeen geslacht, (*the masculine, the feminine, the neuter, and the common Gender*).

Deeze aankondiging van 4 geslachten, zoude, wel is waar, allen, die de Latynsche, Fransche, Hoog-en Nederduitsche Taalen (om 'er niet meer te noemen) geleerd, en de moeijelykheid, om elk naamwoord dier Taalen, in deszelfs behoorlyk geslacht te bésigen, ondervonden hebben, een schrik aanjaagen, en als eene onöverkoomelyke zwaarigheid voorkoomen; doch deeze zwaarigheid zal ras verdwynen, wanneer men hun onder 't oog biengt:

1.) Dat alle schepselen der mannyke kunne (*of the masculine gender* van 't mannyk geslacht zyn, als:

<i>a Man</i>	Een man of mensch.	<i>a Bull.</i>	Een stier.
<i>a Fátter</i>	Een vader.	<i>a Ram</i>	Een ram.
<i>a Son</i>	Een zoon.	<i>a Dog</i>	Een hond, roof.
<i>a Boy</i>	Een jongen.	<i>a Cock</i>	Een haan.

Wordende deeze ook door de vóornaamwoorden, *he, hy; his*, zyn, zyne; *him, hem*, onderkend, als:

He (viz. the man) told me the news.

Hy (te weeten, de man) vertelde my 't nieuws.

His fátter and his móther are old.

Zyn vader en zyne moeder zyn oud.

I hear'd him say.

Ik hoorde hem zeggen.

2.) Van

2.) Van 't vrouwelyk geslacht (*of the feminine gender*) zyn allen, die tot de vrouwelyke kunne behooren, als:

<i>a Woman</i>	Een vrouw.	<i>a Cow</i>	Eene koe.
<i>a Mother</i>	Eene moeder.	<i>an Ewe</i>	Een ooi.
<i>a Daughter</i>	Een dogter.	<i>a Bitch</i>	Een teef.
<i>a Girl</i>	Een meisje.	<i>a Hen</i>	Een hen.

Deeze laten zich ook door de vóórnaam-woorden *she, zy; her,* haar, onderscheiden, als:

She is very young. Zy is zeer jong.
Her brother and her sister are still young. Haar broeder en haare zuster zyn nog jonger.

3.) Zyn van 't onzijdig geslacht (*of the Neuter gender*), alle onbenide of leventlooze dingen, of zulke dieren, waar van het onderscheid der kunne niet zeer bekend is, als:

<i>a Kingdom</i>	Een koningryk.	<i>Cattle</i>	Vec.
<i>a Country</i>	Een land.	<i>Fowl</i>	[Gevogelte.
<i>a County</i>	Een graaffchap.	<i>Fish</i>	Visch.
<i>a Town</i>	Een stad.	<i>Gold</i>	Goud.
<i>a Hill</i>	Een berg.	<i>Silver</i>	Zilver.
<i>a River</i>	Een rivier.	<i>Brass</i>	Koper.
<i>a Market</i>	Een markt.	<i>Lead</i>	Lood.

Hier kan men ook byvoegen

<i>a Child</i>	} Een kind, kindje.
<i>a Babe</i>	
<i>an Infant.</i>	} Een lam, lammetje.
<i>a Lamb.</i>	
<i>a Calf.</i>	Een kalf.
<i>a Pig.</i>	Een verkontje.
<i>a Kitten.</i>	Een katje.
<i>a Chick.</i>	Een kuikentje.
<i>a Puppy.</i>	Een jong hondje enz.

Deeze onzijdige verëischen (in plaats van *he, his, him; she, her, hers*) *it, het; its, deszelfs,* als:

It is (or 't is) a thing I never heard of. Het is een zaak daar ik nooit van gehoord heb.
It (to wit: the kingdom &c.) is of such an extent. Het (te weten: het koningryk enz) is van zodanige uitgestrektheid.

*Its origin (to wit: the king- Deszelfs oorsprong (te weeten:
dom's &c.) is this. des koningryks enz.) is deeze.*
*I heard it (viz: the child &c.) Ik hoorde het (te weeten: het
cry. kind enz. schreeuwen.*

4.) Zyn van 't gemeen geslacht, zulke, die beide voor 't man-
nelyke en 't vrouwelyke gebézigd worden, by voorbeeld.

<i>a Cousin.</i>	Een neef, of nigt.
<i>a Neighbour.</i>	Een buurman, of buurvrouw.
<i>a Servant.</i>	Een knegt, dienaar, of meid, dienaressse.
<i>a Thief.</i>	Een dief, of diefégge.
<i>a Cat.</i>	Een kater, of kat.
<i>a Goat.</i>	Een bok, of geit.
<i>a Rabbit.</i>	Een konyn (zoo wel de ram- melaar als de voedster).
<i>a Sparrow.</i>	Een musch ('t manneje en 't wyfje.
<i>a Pigeon.</i>	Een doffer, of duif.

Voeg hier by de naamwoorden, die van werkwoorden afflam-
men (*the verbal Nouns*).

<i>a Writer.</i>	Een schryver; - schryfiter.
<i>a Reader.</i>	Een leezer; - leester.
<i>a Manager.</i>	Een bestierer; - bestierster, enz.
<i>a Walker.</i>	Een Wandelaar; - wandelaarster.

Merk nogtans, dat, wanneer men de kunne van zodanige
gemeene naamwoorden duidelyk wil onderscheiden, men 'er dan
laat vóór gaan *he* of *she*; *male* of *female*; *man*, *woman* of *maid*;
buck of *doe*; *cock* of *hen*; wordende *he* en *she*; *male* en *female*
meestál van dieren; doch deze laatste ook van planten gezegd.
Man en *woman*, van menschen; *buck* en *doe*, van zekere dieren,
als: harten reeën of konynen; en *cock* en *hen*, van gevogelte,
by voorbeeld.

<i>a he Cat or a male cat.</i>	Een kater.
<i>a she Cat or a female cat.</i>	Een kat.
<i>a he Goat.</i>	Een bok.
<i>a she Goat.</i>	Een geit.
<i>a buck Rabbit.</i>	Een rammeelaar.

<i>a doe Rabbit.</i>	Een voedster.
<i>a cock Sparrow.</i>	Een mannetjes musch.
<i>a hen Sparrow.</i>	Een wyfjes musch.
<i>a cock Pigeon.</i>	Een doffer.
<i>a hen Pigeon.</i>	Een duif.

Doch *Türkey* (een kalkoen), heeft *cock* en *hen* achter zich; als: *a Turkey-cock*, een kalkoensche hân; *a Turkey-hen*, eene kalkoensche hen; *a Peacock*, een pauw; *a Pheasant*, eene pauwin.

<i>a male Plant.</i>	Een mannetjes plant.
<i>a female Plant.</i>	Een wyfjes plant.
<i>a male Creature.</i>	Een mannelijk scheinfel.
<i>a female Creature.</i>	Een vrouwelyk scheinfel.
<i>a male Child.</i>	Een jongetje of knechtje.
<i>a female Child.</i>	Een meisje.
<i>a male Correspondent.</i>	Een briefwisselaar.
<i>a female Correspondent.</i>	Een briefwisselaarster.
<i>a Man-servant.</i>	Een knecht.
<i>a Maid-servant.</i>	Een dienstmaagd, meid.
<i>a Man-singer.</i>	Een zanger.
<i>a Woman-singer.</i>	Een zangeresse.

Om nu te wooten by welken gelegentheid men dezelve aldus bézigt, zoo leute men op het volgende: *what kind of a cat is this? it is a he one' a she one, of, a he cat, a she cat; Is this bird a cock, or a hen? It is a cock. I caught both the cock and the hen; both the buck and the doe rabbit; He has six male and six female children; Solomon had both men-singers and women-singers enz.*

Merk ook, dat men in een figuurlyken zin het woord *sun*, 'in 't mannelijk; en *wisdom* en *church* in 't vrouwelyk geslacht bézigt, by voorbeeld.

<i>His (the sun's) going forth is from the end of the Heaven, and his circuit unto the ends of it; Ps. XIX. vs. 6.</i>	Haar (der-zonne) uitgang is van het einde des Hemels, en haar omloop tot aan deszelfs einde, Pl. XIX. vs. 6.
<i>She (wisdom) is more precious than Rubies: and all things thou canst desire are not to be</i>	Zy (de wysheid) is kostelyker, dan Robynen; en al wat u lusten mag, is niet met haar niet

compared to her, Prov. III. te vergelyken, Spr. III. vs. 15.
vs. 15.

She (namely the primitive Christian Church) was cruelly persecuted by the Roman Emperors. Zy (naamelyk de eerste Kristenkerk) wierd. door de Romeinsche Keizers wreedlyk vervolgd.

Ook wordt door de Engelsche zeelieden het woord *ship* doorgaands vrouwlyk genoomen; 't welk waarfchynlyk van de vrouwelyke naamen, die de meeste hunner fchepen hebben, afkomstig is, by voorbeeld.

She is a fine ship.

Het is een mooi fchip.

She is a good sailer.

Het is een goed zeiler.

She is a beautiful Man of war.

Het is een fraai oorlogs-fchip.

She is a large Merchant man.

Het is een groot koopvaardyman.

She (the ship) arrived to day.

Het kwam heden aan.

She was lost (or cast away) in the Baltic.

Het is gebleeven (of vergaan) in de oostzee.

Where is her birth?

Waar is deszelfs beurt, of lagplaats?

VAN DE WOORDBUIGING.

Of Declension.

Wy hebben reeds op bladz. 2 aangemerkt, en, als eene van de gemakkelikheden der Engelsche Taale opgegeeven, dat derzelve naamwoorden geen buiging of verandering (zoo als wel in meest alle andere bekende Taalen, min of meer plaats heeft, en den leerling veel moeite baart) onderhevig zyn; dan fomtyds in den 2den naamval, en hier zou men kunnen byvoegen het meervouwig getal (ter welker vorming men by het enkelvouwige meestäl *s* of *es* (*) achter aanvoegt); wordende de naam-

(*) De onrégelmaatige zyn hier van uitgezonderd. Zie des aangaande bladz. 164 en 165.

naauvallen (*the cases* (*)) alleen door de bédekens (*Particles*) *a, an, the, of, to, from, by, with* enz. aangeduid. Hier by zouden wy het nu, nopens dit stuk, wel kunnen laaten: Dan om den leerling van dit gemak in de Engelsche Taale des te klaarer te overtuigen, zullen wy de moeite neemen zulks door voorbeelden nader te betoogen.

VOORBEELD VAN HET MANNELYK GESLACHT.

Latyn	Engelsch	Nederduitsch.
Singularis.	the Singular.	Het eenwouwig getal.
<i>Nom. Rex</i>	{ <i>a King</i> <i>the King</i>	} Een Koning. De Koning.
<i>Gen. Regis</i>	{ <i>of a King, or,</i> <i>a King's</i> <i>of the King, or</i> <i>the King's</i>	} Van eenen Koning, of, eens Konings. Van den Koning, of des Ko- nings.
<i>Dat. Regi</i>	{ <i>to a King</i> <i>to the King</i>	} Eenen Koning, of aan eenen Koning. Aan den Koning, of den Ko- ning.
<i>Accus. Regem</i>	{ <i>a King</i> <i>the King</i>	} Eenen Koning. Den Koning.
<i>Voc. o Rex</i>	<i>o! King</i>	<i>o! Koning.</i>
<i>Abl. Rege</i>	{ <i>from, with, or</i> <i>by a King</i> <i>from with, or by</i> <i>the King</i>	} Van, met, by of door eenen Koning. Van, met, by of, door den Koning.

Plu-

(*) Er zyn in 't Latyn 6 Naauvalen, als: 1) *Nominatiuus*, 2) *Genitiuus*, 3) *Datiuus*, 4) *Accusatiuus*, 5) *Vocatiuus*, en 6) *Ablatiuus*. De Engelschen noemen ze, 1) *the Nominative*, 2) *Genitive*, 3) *Dative*, 4) *Accusative*, 5) *Vocative*, & 6) *Ablative*. En sommige der Nederduitsche Spraakkundigen, 1) Den *Niener*, 2) *Teeler* (of *Baarer*), 3) *Geever*, 4) *Aanklaager* (of *Beschuldiger*) 5) *Roep'er*, 6) *Neemer* (of *Beneemer*): terwylanderden ze herdoopen in 1) *werker*, 2) *Eigenaar* (of *Bezitter*), 3) *Ontvanger*, 4) *Lyter* (of *Bewerkwordende Persoon of Zaaft*), 5) *Tuehoorder* (of *Aangesprokene Persoon*), 6) *Deryer* (of *depersoon wien iets bennomen wordt*) en wat dies meer zy. Elk schynt 'er zyne redenen voor te hebben. Wie van deezen nu het best doel getroffen hebbe, laat my thans zoo zeer niet te onderzoeken: alleen moet ik zeggen, dat, (zoo als 't my toefchynt) de Latynsche benaamingen van *Nominatiuus*, *Genitiuus* &c. of de Engelsche van *Nominative*, *Genitive* &c. of ook de Nederduitsche van *Niener*, *Teeler* enz. het best (moogelyk door de gewoonte) onder de zinnen vallen en begreepen worden; waarom ik my dan ook liefst van deezen in dit werk bediene. Ondertuschen doet men (mys bedunkens) ook niet kwalyk, wanneer men dezelve den 1sten, 2den, 3den, 4den, 5den en 6den naamval noemt

Pluralis.	The Plural.	Het meervoudige getal.
Nom. Reges	{ Kings the Kings	} Koningen. De Koningen.
Gen. Regum	{ of Kings of the Kings	} Van Koningen. Van de Koningen, of der Koningen.
Dat. Regibus	{ to Kings to the Kings	} Aan de Koningen, of den Koningen.
Accus. Reges	{ Kings the Kings	} De Koningen.
Voc. o Reges	o! Kings	o! Koningen.
Abl. Regibus	{ from, with, or by Kings from, with, or by the Kings	} Van, met, by, of door Koningen. Van, met, by, of door de Koningen.

Voorb. des vrouwelyken Geslachts.

Pluralis.	The Plural.	Het meervoudig getal.
Nom. Regina	{ a Queen the Queens	} Eene Koningin. De Koningin.
Gen. Reginae	{ of a Queen, or a Queen's of the Queen, or the Queen's	} Van eene Koninginne, of eener Koninginne. Van de Koninginne, of der Koninginne.
Dat. Regina	{ to a Queen to the Queen	} Aan eene Koninginne, of eener Koninginne. De of der Koninginne, of aan de Koninginne.
Accus. Reginam	{ a Queen the Queen	} Eene Koningin. De Koningin.
Voc. o Regina	o! Queen	o! Koningin.
Abl. Regina	{ from, with, or by a Queen from, with, or by the Queen	} Van, met, by, of door eene Koninginne. Van, met, by, of door de Koninginne.

Pluralis.	The Plural.	Het meervoudig getal.
Nom. Reginae	{ Queens the Queens	} Koninginnen. De Koninginnen.

Gen.

<i>Gen. Reginarum</i>	{ <i>of Queens</i> { <i>of the Queens</i>	{ Van Koninginnen. { Van de Koninginnen of der Koninginnen.
<i>Dat. Reginis</i>	{ <i>to Queens</i> { <i>to the Queens</i>	{ Aan Koninginnen. { Aan de Koninginnen of der Koninginnen.
<i>Accus. Reginas</i>	{ <i>Queens</i> { <i>the Queens</i>	{ Koninginnen. { De Koninginnen.
<i>Voc. o Regine</i>	<i>o! Queens</i>	<i>o! Koninginnen.</i>
<i>Abl. Reginis</i>	{ <i>from, with, or</i> { <i>by Queens.</i> { <i>from, with, or</i> { <i>by the Queens</i>	{ Van, met, by, of door Koninginnen. { Van, met, by, of door de Koningingen.

Voorbeeld van het onzijdig Geslacht.

Singularis.	The Singular.	Het eenvrouwig getal.
<i>Nom. Regnum</i>	{ <i>a Kingdom</i> { <i>the Kingdom</i>	{ Een Koningryk. { Het Koningryk.
<i>Gen. Regni</i>	{ <i>of a Kingdom, or</i> { <i>a Kingdom's</i> { <i>of the Kingdom</i> { <i>or the Kingdom's</i>	{ Van een Koningryk, of eens Koningsryks. { Van het Koningryk, of des Koningryks.
<i>Dat. Regno</i>	{ <i>to a Kingdom</i> { <i>to the Kingdom</i>	{ Eenen Koningryke, of aan een Koningryk. { Den Koningryke, of aan het Koningryk.
<i>Accus. Regnum</i>	{ <i>a Kingdom</i> { <i>the Kingdom</i>	{ Een Koningryk. { Het Koningryk.
<i>Voc. o Regnum</i>	<i>o! Kingdom</i>	<i>o! Koningryk.</i>
<i>Abl. Regno</i>	{ <i>from, with, or</i> { <i>by a Kingdom</i> { <i>from, with, or</i> { <i>by the Kingdom</i>	{ Van, met, by, of door een Koningryk, of eenen Koningryke. { Van, met, by, of door het Koningryk, of den Koningryke.
Pluralis.	The Plural.	Het meervrouwig getal.
<i>Nom. Regna</i>	{ <i>Kingdoms</i> { <i>the Kingdoms</i>	{ Koningryken. { De Koningryken.

Gen.

Gen. Regnorum	{ of Kingdoms of the Kingdoms	{ Van Koningryken.
		{ Van de Koningryken, of des Koningryken.
Dat. Regnis	{ to Kingdoms to the Kingdoms	{ Aan de Koningryken.
		{ Aan de Koningryken.
Accuf. Regna	{ Kingdoms the Kingdoms	{ Koningryken.
		{ De Koningryken.
Voc. o Regna	o! Kingdoms	{ o! Koningryken.
		{ o! Koningryken.
Abl. Regnis	{ from, with, or by Kingdoms from, with, or by the Kingdoms	{ Van; met, by, of door Koningryken.
		{ Van; met, by, of door de Koningryken.
		{ Van; met, by, of door de Koningryken.

Niettegenstaande wy reeds op bladz. 152 gezegd hebben, dat het lédeken *a*, vóór een woord, 't welk met eenen klinkletter of stomme *h* begint, in *an* verándert, zoo zullen wy 'er echter, ter meerderer duidelykheid, ook voorbeeldén van méde-deelen.

Voorb. van een woord met eenen klinkletter beginnende.

The Sing.	Het eeny.	The Plur.	Het meery.
Nom. an Age	Eene eeuw, of een ouderdom.	N. Ages	Eeuwen of ouderdommen.
Gen. of an Age	Van eene eeuw of eener eeuw.	G. of Ages	Van eeuwen.
Dat. to an Age	Aan eene eeuw.	D. to Ages	Aan eeuwen.
Acc. an Age	Eene eeuw.	A. Ages	Eeuwen.
Voc. o! Age	o! Eeuw.	V. o! Ages	o! Eeuwen.
Abl. from, with, or by an Age	Van, met, by of door eene eeuw.	Ab. from, with, or by Ages	Van, met, by of door eeuwen.

Voorb. van een woord met eenen stomme *H*

Sing.	Eeny.	Plur.	Meev.
Nom. an Heir	Een erfgenaam.	N. Heirs	Erfgenamen.
Gen. of an Heir or an Heir's	Van eenen erfgenaam of eens erfgenaams.	G. of Heirs	Van erfgenamen.
Dat. to an Heir	Eenen erfgenaamen of eenen erfgenaam.	D. to Heirs	Aan erfgenamen.
		A. Heirs	Erfgenamen.
		V. o! Heirs	o! Erfgenamen.

Act.

<i>Acc. an Heir</i>	Eenen erge- naam.	<i>Ab. from, with, or by Heirs</i>	Van, met, by, of door erf- genaamen.
<i>Voc. o Heir</i>	o! Erfgenaam.		
<i>Abl. from, with, or by an Heir</i>	Van, met, by, of door eenen erfgenaame.		

Ten slotte voegen wy hier nog by een voorbeeld van de eigen naamen, die in het Engelsch, zoo min als in het Nederduitsch, geene der lédekens *a, an, of the* (een of de), vóór zich hebben, als:

<i>Nom. Liege</i>	Luik.	<i>Nom. John</i>	Johannes of Jan.	
<i>Gen. of Liege</i>	Van Luik.		<i>Gen. of John, or John's</i>	Van Jan.
<i>Dat. to Liege</i>	Aan Luik.		<i>Dat. to John</i>	Aan Jan.
<i>Acc. Liege</i>	Luik.		<i>Acc. John</i>	Jan.
<i>Voc. o Liege</i>	o! Luik.		<i>Voc. o John</i>	o! Jan.
<i>Abl. from, with, or by Liege</i>	Van, met of door Luik.		<i>Abl. from, with, or by John</i>	Van, met, of door Jan.

Merk, dat de eigen naamen geen meervouwig getal hebben: ten ware men by verheffing van dezelve gewaagde, als:

the Newtons, the Addisons are seldom to be met with. De Newtons, de Addisons ontmoet men zeldzaam.

Of dat dezelve altoos in het meervouwig getal uitgedrukt wierden, als: *the Alps*, de Alpen of Alpische gebergten.

De Leezer ziet nu uit alle deeze voorbeelden zonneklaar, dat de Engelfche naamwoorden geene de minste verandering, of zoogenaamde buiging in hunne naamvallen (*cases*) ondergaan, ten ware dat men den 2den naamval des eenvouwigen getals (wanneer die met eene geüpftropheerde 's aangeduid wordt), of ook het meervouwig getal ('t welk men, door de achteraanvoeging van *s* of *es* (*) aan het eenvouwig vormt) daar voor houden wilde. Wat dit laatste betreft, zulks achten wy van weinig belang; maar aangaande het 1ste (naamelyk den 2den naamval des Eenvouwigen getals), daar van vinden wy noodig, iets, ter ophelderinge, te zeggen.

In

(*) Dit ziet alleen op de vorming des meervouwigen getals der regelmaatige naamwoorden. Zie op bladz. 164 en 165, wat wy desaangaande van de onregelmaatige gezegd hebben.

In de zoo even gezevene voorbeelden van de zoogenaamde buiging der Engelsche Naamwoorden, hebben we by den 2den naamval des eenvoudigen getals (*the Genitive singular*) reeds doen zien, dat dezze naamval, door de byvoeging van eene *geapostroropheerde* (*s*), eenige verandering ondergaat. — Dit is eene verkorting, niet zo als eenigen zich verbeelden, 't van woordje *his*; maar wel van den ouden Genitivus, die gemaakt wierd door het byvoegsel van *is* by den Nominativus. Aldus vindt men den Genitivus geschreeven door *Chaucer* en andere oude Engelsche schryvers. Dethalven *God's grace* is eene verkorting, niet van *God his grace*, maar van *God is grace*.

<i>the King's officers</i> (dat is, <i>the officers of the King</i>).	Des Konings amptenaaren.
<i>the Soldier's valour</i> (dat is, <i>the valour of a Soldier</i>).	Des krygsmans dapperheid.
<i>a Woman's beauty</i> (dat is, <i>the beauty of a woman</i>).	De schoonheid eener vrouwe.
<i>a Virgin's delicacy</i> (dat is, <i>the delicacy of a virgin</i>).	De fierheid eener maagd.
<i>a Child's disobedience</i> (dat is, <i>the disobedience of a child</i>).	De ongehoorzaamheid eens kinds.
<i>the Rabble's insolence</i> (dat is, <i>the insolence of the rabble</i>).	De baldadigheid van het grauw of 't gepeupel.
<i>the Diamond's lustre</i> (dat is, <i>the lustre of a diamond</i>).	De glans eener diamant.
<i>the Winter's severity</i> (dat is, <i>the severity of the winter</i>).	De strengheid van den winter.
<i>the Horse's strength</i> (dat is, <i>the strength of the horse</i>).	De kracht van een paerd.

Wanneer een woord eindigt met eene *s*, 't zy in 't enkelvoudige of meervoudige, kan men de *s* weglaten, doch men behoudt de apostrophe, als: in

<i>Venus' temple.</i>	De Tempel van Venus.
<i>All his Brothers' children are alive.</i>	Alic zyns broeders kinderen zyn in leeven.
<i>He got both his wives' estates.</i>	Hy wierd bezitter van beide zynr vrouwen goederen.

Doch in dit geval gebruikt men meest den anderen Genitivus, *the Temple of Venus, &c.*

Doch hier van *zyn* sommige woorden, schoon ze in 't een-
vouwige met eene *s* eindigen, uitgezonderd, als :

Saint Thomas' hardnefs of beliefs. De ongelooftgheid van Thomas.

Saint James' s park. De dieggaarden van St. James.

VAN DE BYVOEGLYKE NAAMWOORDEN IN 'T BYZONDER.

Of Nouns Adjective in particular.

Wy hebben reeds op bladz. 157. gezegd, dat de *byvoeglyke*
Naamwoorden zodanige woorden waren, die (wanneer ze niet
zelfftandiglyk genoomen wierden) alleen de hoedaanigheid der
dingen aanduidden, als by voorbeeld.

<i>Good</i>	Goed.	<i>Broad</i>	Breed.
<i>Bad</i>	Kwaad.	<i>Narrow</i>	Smal of naauw.
<i>Agreeable</i>	Aangenaam.	<i>High</i>	Hoog.
<i>Disagreeable</i>	Onaangenaam.	<i>Low</i>	Laag.
<i>Visible</i>	Zigtbaar.	<i>Deep</i>	Diep.
<i>Invisible</i>	Onzigtbaar.	<i>Shallow</i>	Ondiep.
<i>Long</i>	Lang.	<i>Dear</i>	Duur.
<i>Short</i>	Kort.	<i>Cheap</i>	Goedkoop.

De byvoeglyke Naamwoorden zyn in de Engelfche Taal in af-
len opzigte onveränderlyk; eene gemaklykheid, waarlyk!
welke men in andere Taalen te vergeefs zoekt. De volgende
voorbeelden, waarby de ledkens *a* en *the*, en de zelfftandige
Naamwoorden gevoegd zyn, zullen zulks ten duidelykften be-
wyzyn.

Singular.	Eenvouwig getal.
Nom. <i>a good Man</i>	Een goed Man.
<i>a good Woman.</i>	Eene goede Vrouw.
<i>a good Child.</i>	Een goed Kind.
<i>the good Man.</i>	De goede Man.
<i>the good Woman.</i>	De goede Vrouw.
<i>the good Child.</i>	Het goede Kind.
Gen. <i>of a good Man, or a good</i> <i>Man's.</i>	Van een goed Man, of eens goeden Mans.
<i>of a good Woman, or a good</i> <i>Woman's</i>	Van eene goede Vrouw, of eener goede Vrouwe, of der goede Vrouwe.
<i>of a good Child, or a good</i> <i>Child's.</i>	Van een goed Kind, of eens goeden Kinds.

<i>of the good Man, or the good Man's.</i>	Des goeden Mans, of van den goeden Man.
<i>of the good Woman, or the good Woman's.</i>	Der goede Vrouwe, of van de goede Vrouwe.
<i>of the good Child, or the good Child's.</i>	Des goeden Kinds, of van het goede Kind.
Dat. <i>to a good Man.</i>	Aan een goed Man, of aan eenen goeden Man, of Manne.
<i>to a good Woman.</i>	Aan eene goede Vrouw, of Vrouwe.
<i>to a good Child.</i>	Eenen goeden Kinde, of aan een, goed Kind.
<i>to the good Man.</i>	Den goeden Manne, of aan den goeden Manne.
<i>to the good Woman.</i>	Der goede Vrouwe, of aan de goede Vrouwe.
<i>to the good Child.</i>	Den goeden Kinde, of aan het goede Kind.
Acc. <i>a good Man.</i>	Eenen goeden Man.
<i>a good Woman.</i>	Eene goede Vrouw.
<i>a good Child.</i>	Een goed Kind.
<i>the good Man.</i>	Den goeden Man.
<i>the good Woman.</i>	De goede Vrouw.
<i>the good Child.</i>	Het goede Kind.
Voc. <i>o! good Man.</i>	o! Goede Man.
<i>o! good Woman.</i>	o! Goede Vrouw.
<i>o! good Child.</i>	o! Goed Kind.
Abl. <i>from, with, or by a good Man.</i>	Van, met, by of door eenen goeden Man, of manne.
<i>from, with or by a good Woman.</i>	Van, met, by, of door eene goede Vrouwe.
<i>from, with or by a good Child.</i>	Van, met, by, of door een goed Kind, of eenen goeden Kinde.
<i>from, with, or by the good Man.</i>	Van, met, by, of door den goeden Man of Manne.
<i>from, with, or by the good Women.</i>	Van, met, by, of door de goede Vrouwe.
<i>from, with, or by the good Child.</i>	Van, met, by, of door het goede Kind, of den goeden Kinde.

Plur.

Meerv.

<i>N. good Men.</i>	Goede Mans of Mannen.
<i>good Women.</i>	Goede Vrouwen.
<i>good Children.</i>	Goede Kinderen of Kinders.
<i>the good Men.</i>	De goede Mans of Mannen.
<i>the good Women.</i>	De goede Vrouwen.
<i>the good Children.</i>	De goede Kinderen.
<i>G. of good Men, or good Men's.</i>	Van goede Mans, of Mannen, of goeder Mannen, of der goede Mannen.
<i>of good Women, or good Women's.</i>	Van goede Vrouwen, of goeder Vrouwen, of der goede Vrouwen.
<i>of good Children, or good Children's.</i>	Van goede Kinderen, of goeder Kinderen.
<i>of the good Men, or the good Men's.</i>	Der goede Mannen.
<i>of the good Women, or the good Women's.</i>	Der goede Vrouwen.
<i>of the good Children, or the good Children's.</i>	Der goede Kinderen.
<i>D. to good Men.</i>	Goeden Mannen, of aan goede Mannen.
<i>to good Women.</i>	Goede Vrouwen, of aan goede Vrouwen.
<i>to good Children.</i>	Goeden Kinderen, of aan goede Kinderen.
<i>to the good Men.</i>	Den goeden Mannen, of aan den goeden Mannen.
<i>to the good Women.</i>	De goede Vrouwen, of aan de goede Vrouwen.
<i>to the good Children.</i>	Den goeden Kinderen, of aan den goeden Kinderen.
<i>Ac. good Men.</i>	Goede Mans of Mannen.
<i>good Women.</i>	Goede Vrouwen.
<i>good Children.</i>	Goede Kinderen.
<i>the good Men.</i>	De goede Mannen.
<i>the good Women.</i>	De goede Vrouwen.
<i>the good Children.</i>	De goede Kinderen.
<i>V. o! good Men.</i>	o! goede Mans of Mannen.
<i>o! good Women.</i>	o! goede Vrouwen.
<i>o! good Children.</i>	o! goede Kinderen.

<i>Ab. from, with, or by good Men.</i>	Van, met, by, of door goede Mannen.
<i>from, with, or by good Women.</i>	Van, met by, of door goede Vrouwen.
<i>from, with, or by good Children.</i>	Van, met, by, of door goede Kinderen.
<i>from, with, or by the good Men.</i>	Van, met, by, of door de goede Mans of Mannen.
<i>from, with, or by the good Women.</i>	Van, met, by, of door de goede Vrouwen.
<i>from, with, or by the good Children.</i>	Van, met, by, of door de goede Kinderen.

Hier mede meenen wy nu ten vollen aangetoond te hebben, dat de *byvoeglyke Naamwoorden* der Engelsche Taale, (voor zoo verre *het stellige (the positive)* betreft, geene de minste verandering, noch in 't enkelvoudige, noch in 't meervoudige ondergaan; — Doch in de trappen van vergelyking, zyn sommige derzelven eene verandering onderhevig, als de Nederduitschen. — Dit zullen wy nu gaan aantonen.

VAN DE TRAPPEN VAN VERGELYKING.

Of the Degrees of Comparison.

De *byvoeglyke Naamwoorden* worden als 't ware langs trappen in hunne kracht vermeerderd. — Deze trappen zyn tweeërlei (*).

1.) De *vergelykende trap (the comparative degree)*, welke de hoedaanigheid eens dings, of het stellige byvoeglyk naamwoord éénen trap (om dus te spreken) hooger, of laager brengt, by voorbeeld.

Greater (van het stellige woord *Great*, groot) Grooter.

Smaller (van het stellige woord *Small*, klein) Kleiner.

Deze met iets anders vergelykende, zegt men

this Thing is greater, smaller, Dit ding is grooter, kleiner, *than that (thing).* dan dat (ding).

2.) De

(*) Schoon de meeste Spraakkundigen stellen, dat 'er drie trappen van vergelyking zyn, naamlyk: de *stellige*, de *vergelykende*, en de *overtreffende*, zo oordeelen wy nogtans met zekere Engelsche critici, dat de zoogenaamde *stellige trap (positive degree)*, geene vergelyking in zich behelst, en 'er dus maar twee zyn, naamlyk: de *vergelykende* en *overtreffende (the comparative and superlative)*.

2.) De *overtreffende Trap* (*the superlative Degree*), welke de hoedaanigheid eens dings, in den hoogsten graad vergroot, of verkleint, by voorbeeld.

the Græatest. De grootste. *the Smallest.* De kleinste.
this (Thing) is the Græatest of all. Dit (ding) is het grootste van allen.

Waaruit blyken zou, dat door de byvoeging van *er*, de *verge-lykende*; en door *est*, de *overtreffende Trap* gevormd werd; Doch dit gaat niet zeker; gelyk wy straks zullen aantoonen. Onderthinschen zullen wy nog eenige voorbeelden van zulke woorden, die *er* en *est* tot zich neemen, vooraf laten gaan, als by voorbeeld.

Posit., comp., superl.
Fair, fairer, fairest.
Bright, brighter, brightest.
Dull, duller, dullest.
Hard, harder, hardest.
Soft, softer, softest.
Rich, richer, richest.
Poor, poorer, poorest.
Sweet, sweeter, sweetest.
Bitter, bitterer, bitterest.
Fresh, fresher, freshest.
Sour, sourer, sourest.
Old, older, or eldest, oldest, or eldest.
Young, younger, youngest.
Thick, thicker, thickest.
Slender, slenderer, slenderest.

Broad, broader, broadest.
Narrow, narrower, narrowest.
Straight, straighter, straightest.
High, higher, highest.
Low, lower, lowest.
Fast, faster, fastest.
Loose, looser, loosest.
Stiff, stiffer, stiffest.
Slack, slacker, slackest.
Quick, quicker, quickest.
Fast, faster, fastest.

Stellig, vergelykend, overtreff.
 Schoon, schooner, schoonst.
 Helder, helderer; helderst.
 Dof, doffer, dofst.
 Hard, harder, hardst.
 Zacht, zachter, zachtst.
 Ryk, ryker, rykst.
 Arm, armer, armst.
 Zoet, zoeter, zoetst.
 Bitter, bitterer, bitterst.
 Frisch, frischer, frischst.
 Zuur, zuurer, zuurst.
 Oud, ouder, oudst.
 Jong, jonger, jongst.
 Dik, dikker, dikst.
 Tenger, schraal, tengerer, tengerst.

Breed, breeder, breedst.
 Smal, smaller, smallest.
 Naauw, eng, naauwer, naauwst.
 Hoog, hooger, hoogst.
 Laag, laager, laagst.
 Vast, vaster, vastst.
 Los, losser, losfest.
 Styf, styver, styfst.
 Slap, slapper, slapst.
 Gaauw, gaauwer, gaauwst.
 Snel, sneller, snelst.

*Fast, fâster, fâstest.**Swift, swifter, swiftest.*
*Slow, slower, slowest.**Sober, soberer, soberest.*
*Lewd, lewder, lewdest.**Soon, sooner, soonest.*
*Late, later, latest.*Ras, rasfer, rasfest, rad, radder,
radst.Gezwind, gezwinder, gezwindst.
Langzaam, langzaamst, lang-Maatig, maatiger, maatigst.
Ongebonden, ongebondener,
ongebondendst.Vroeg, vroeger, vroegst.
Laat, laater, laatst.Nu gaan wy over tot die, welken van deezcn regel min of
meer afwyken.

De navolgende verdubbelen hunnen medeklinker, als:

Fat, fatter, fattest.
*Fit, fitter, fittest.**Hot, hotter, hottest.*
Wet, wetter, wettest.
*Thin, thinner, thinnest.**Big, bigger, biggest.*
*Sad, sadder, saddest.**Glad, gladder, gladdest.*
*Mad, madder, maddest.*Vet, vetter, vetst.
Bekwaam, bekwaamer, be-
kwaamst.Heet, heeter, heetst.
Nat, natter, natst.
Dun, dunner, dunst.Groot, grooter, grootst.
Droevig, droeviger, droevigst.Blyde, blyder, blydst.
Dol, doller, dolst.Daarentegen de zulken, die in *e* eindigen, (voornaamelyk de
éénlettergreepige woordjes, *the Monosyllables*) neemmen, in den
vergelijkenden Trap, alleen eene *r*, en in den overtreffenden
st aan, by voorbeeld.*Wise, wiser, wisest.*
*Nice, nicer, nicest.**Base, baser, basest.*
*Close, closer, closest.**Able, abler, ablest.*Wys, wyzer, wylst.
Keurig, keuriger, keurigst.
Snood, snooder, snoodst.
Digt, digter, digtst.
Bekwaam, bekwaamer, be-
kwaamst.Zoodaanige als de volgenden veranderen hunnen laatsten letter
y in *i*, by voorbeeld.*Busy, busier, busiest.*
*Easy, easier, easiest.*Bézig, béziger, bézigst.
Gemakkelyk, gemakkelyker,
gemakkelykst.

Silly,

Silly, fillier, fillieft.
Ugly, úglier, uglicft.

Mal, onnoozel, maller, malst.
Leelyk, leelyker, leelykst.

Alle de voorgemelde, of zoodaanige, mag men régelmaatige noemen. — Merk ook, dat de meeste der éénlettergreepige byvoeglyke naamwoordjes aldus vergeleeken worden.

Doch zonder hier van uit, de volgende onrégelmaatige, als :

Good, better, best.
Bad, or ill, worse, worst.
Near, nearer, nearest, or next.
Much, more, most.

Goed, beter, best.
Kwaad, erger, ergst.
Naa, nader, naast.
Veel (by den hoop), meer, meest.

Many, more, most.
Little, less, least.

P

Veel (in getal) meer, meest.
Weinig of klein, minder, kleiner, minst, kleinst.

Far, farther, fartherest.
Forth, further, furthest.

Ver, verder, verst.
Voort, voorder, voortst.

Er zyn ook veele byvoeglyke naamwoorden, die in hunne uitgangen (*Terminations*) niet veranderen, maar door *more* en *most* vergeleeken worden: — Dit baart den leerling, wel is waar, eenige moeylykheid; doch in het bezigen der woorden leeren hem de uitspraak en welluidendheid, als 't ware, van zelf, zich van deeze, of de regelmaatige vergelykinge te bedienen; behalven dat zulks ook alleen plaats grypt omtrent de twee- of meer-lettergreepige woorden (*Dissyllables or Polysyllables*), die in *al, ate, est, ing, ish, our, some, able, ible, ive, ain, ant, ent, ed, id, ful, less, dy, fy, ky, ny, py, en ry*, eindigen, by voorbeeld: in

al. <i>Frugal, more frugal, most frugal.</i>	Zuinig, zuiniger, zuinigst.
<i>Habitual, more habitual, most habitual.</i>	Gewoon, eigen, gewooner, gewoonst.
<i>General, more general, most general.</i>	Algemeen, algeincener, algemeenst.
ate. <i>Obstinate, more obstinate, most obstinate.</i>	Hardnekkig, hardnekkiger, hardnekkigst.
<i>Desperate, more desperate, most desperate.</i>	Wanhoopig, wanhoopiger, wanhoopigst.
<i>Præsumptuous, more præsumptuous, most præsumptuous.</i>	Ondeugend, los, ondeugender, ondeugendst.

	<i>Immediate, more immédiate,</i> <i>most immédiate.</i>	Onmiddelyk, onmiddelyker, onmiddelykst.
est.	<i>Modest, more modest, most</i> <i>modest.</i>	Zedig, zediger, zedigst.
	<i>Honest, more honest, most</i> <i>honest.</i>	Eerlyk, eerlyker, eerlykst.
ing.	<i>Trifling, more trifling, most</i> <i>trifling.</i>	Beuzelachtig, beuzelachtiger, beuzelachtigst.
	<i>Charming, more charming, most</i> <i>charming.</i>	Bekoorlyk, bekoorlyker, be- koorlykst.
ifh.	<i>Peevish, more peevish, most</i> <i>peevish.</i>	Kribbig, gemelyk, kribbiger, kribbigst.
	<i>Roguish, more roguish, most</i> <i>roguish.</i>	Schelmachtig, schelmachtiger, schelmachtigst.
	<i>Medish, more medish, most</i> <i>medish.</i>	Zwierig, zwieriger, zwierigst.
ous.	<i>Virtuous, more virtuous, most</i> <i>virtuous.</i>	Deugdzaam, deugdzaamster, deugdzaamst.
	<i>Vicious, more vicious, most</i> <i>vicious.</i>	Ondeugend, ondeugender, on- deugendst.
	<i>Hideous, more hideous, most</i> <i>hideous.</i>	Ysfelyk, ysfelyker, ysfelykst.
fomc.	<i>Troublesome, more trouble-</i> <i>some, most troublesome.</i>	Lastig, lastiger, lastigst.
	<i>Humourfome, more humour-</i> <i>fome, most humourfome.</i>	Eigenzinning, eigenzinniger, eigenzinnigst.
	<i>Falsome, more falsome, most</i> <i>falsome.</i>	Walgelyk, walgelyker, walge- lykst.
able.	<i>Desirable, more desirable, most</i> <i>desirable.</i>	Wenschelyk, wenschelyker, wenschelykst.
	<i>Detestable, more detestable, most</i> <i>detestable.</i>	Verfoeilyk, verfoeilyker, ver- foeilykst.
	<i>Variable, more variable, most</i> <i>variable.</i>	Veränderlyk, veranderlyker, veränderlykst.
ible.	<i>Credible, more credible, most</i> <i>credible.</i>	Geloofbaar, geloofbaarster, ge- loofbaarst.
	<i>Vendible, more vendible, most</i> <i>vendible.</i>	Verkoopbaar, verkoopbaarster, verkoopbaarst.
	<i>Visible, more visible, most</i> <i>visible.</i>	Zigtbaar, zichtbaarster, zicht- baarst.
ive.	<i>Extensive, more extensive, most</i> <i>extensive.</i>	Uitgestrekt, uitgestrekter, uit- gestrektst.
	<i>Inventive, more inventive, most</i> <i>inventive.</i>	Vondryk, vondryker, vond- rykst.

	<i>Attentive</i> , more <i>attentive</i> , most <i>attentive</i> .	Oplettend, oplettender, oplet- tendst.
ain.	<i>Certain</i> , more <i>certain</i> , most <i>certain</i> .	Zeker, zekerer, zekerst.
ant.	<i>Extravagant</i> , more <i>extrava- gant</i> , most <i>extravagant</i> .	Buitenspoorig, buitenspooriger, buitenspoorigst.
	<i>Malignant</i> , more <i>malignant</i> , most <i>malignant</i> .	Boosaartig, boosaartiger, boos- aartigst.
ent.	<i>Excellent</i> , more <i>excellent</i> , most <i>excellent</i> .	Voortreffelyk, voortreffelyker, voortreffelykst.
	<i>Fervent</i> , more <i>fervent</i> , most <i>fervent</i> .	Yverig, vuurig, yveriger, yverigst.
	<i>Recent</i> , more <i>recent</i> , most <i>recent</i> .	Nieuw, versch, nieuwer, nieuwst.
ed.	<i>Beloved</i> , more <i>beloved</i> , most <i>beloved</i> .	Bemind, beminder, bemindst.
	<i>Wretched</i> , more <i>wretched</i> , most <i>wretched</i> .	Elendig, elendiger, elendigst.
id.	<i>Stupid</i> , more <i>stupid</i> , most <i>stupid</i> .	Bot, botter, botst.
	<i>Candid</i> , more <i>candid</i> , most <i>candid</i> .	Oprecht, oprachter, oprechtst.
	<i>Rigid</i> , more <i>rigid</i> , most <i>rigid</i> .	Streng, strengter, strengst.
ful.	<i>Careful</i> , more <i>careful</i> , most <i>careful</i> .	Zorgvuldig, zorgvuldiger, zorg- vuldigst.
	<i>Healthful</i> , more <i>healthful</i> , most <i>healthful</i> .	Gezond, gezonder, gezondst.
	<i>Plentiful</i> , more <i>plentiful</i> , most <i>plentiful</i> .	Overvloedig, overvloediger, overvloedigst.
less.	<i>Harmless</i> , more <i>harmless</i> , most <i>harmless</i> .	Onschadelyk, onschadelyker, onschadelykst.
	<i>Careless</i> , more <i>careless</i> , most <i>careless</i> .	Zorgeloos, zorgelooser, zor- geloost.
dy.	<i>Woody</i> , more <i>woody</i> , most <i>woody</i> .	Boschächtig, boschächtiger, boschächtigst.
	<i>Cloudy</i> , more <i>cloudy</i> , most <i>cloudy</i> .	Wolkächtig, wolkächtiger, wolkächtigst.
fy.	<i>Puffy</i> , more <i>puffy</i> , most <i>puffy</i> .	Opgeblaazen, opgeblaazener, opgeblaazenst.
ky.	<i>Rocky</i> , more <i>rocky</i> , most <i>rocky</i> .	Klipächtig, klipächtiger, klip- ächtigst.

<i>Lucky, more lucky, most lucky.</i>	Gelukkig, gelukkiger, gelukkigt.
<i>ny. Róomy, more róomy, most róomy.</i>	Ruin, ruimer, ruimst.
<i>ny. Skímy, more skímy, most skímy.</i>	Veláchtig, veláchtiger, veláchtigst.
<i>py. Rópy, more rópy, most rópy.</i>	Lymérig, lymériger, lymérigst. (als: bier).

zonder uit

<i>Happy, háppier, háppiest.</i>	Gelukkig, gelukkiger, gelukkigt.
<i>ry. Hairy, more hairy, most hairy.</i>	Hairig, hairiger, hairigst.
<i>Hoáry, more hoáry, most hoáry.</i>	Grys, graauw, gryzer, gryst.

Het geene wy hier boven van de *vergelyking* der byvoeglyke naamwoorden gezegd hebben, kan voor enen algemeenen regel gehouden worden: — Doch, om dienaangaande, was 't mogelyk, niets achter te laten, zoo merken wy nog aan:

1.) Dat alle de byvoeglyke naamwoorden, welke men regelmatig vergelykt, als: *fair, fairer, fairest*, ook vergeleeken kunnen worden met *more* en *most*; by voorbeeld.

Fair, more fair, most fair. Schoon, schooner, schoonst.

Doch de vergelykende trap (*the comparative degré*) *more fair* (voor *fairer*) wordt meer gebézigd, dan *most fair* (voor *fairest*).

2.) Dat men ook de woorden, die, volgens den op bladz. 185. aangewezenen regel, met *more* en *most* moeten vergeleeken worden, somtyds regelmatig vergelykt. — Zoo heeft, by voorb.

Milton.

<i>Shádíest</i> (voor <i>most shády</i>).	Lommerrykst.
<i>Virtuoufíest</i> (voor <i>most virtuous</i>).	Deugdsfaainst.
<i>Fámoufíest</i> (voor <i>most famous</i>).	Befaaamst.
<i>Pówerfúlest</i> (voor <i>most powerful</i>).	Magtigst.

Ray.

Tríflingest (voor *most trifling*). Beuzeláchtigst.

Bácon

Bacon.

Mortalst (voor *most mortal*). Doodelyk.

Watton.

Naturalst (voor *most natural*). Natuurlykst.

Asham.

Inventivst (voor *most inventive*). Vindingrykst.

en *B. Johnson.*

Wretcheder (voor *more wretched*). Elëndiger, rampzaliger.

Dan van deeze poëtische vryheid moet men in *prosa* (onrym) geen gebruik maaken.

3.) Vormt men ook eenen overtreffenden trap van

<i>Nether</i>	} Laager.	<i>the Nethermost</i>	} De laagste, on-		
<i>Lówer</i>		<i>the Lowermost</i>		derste	
<i>Under</i>		Onder.		<i>the Undermost</i>	De onderste.
<i>Uppér</i>		Opper, boven.		<i>the Uppermost</i>	De opperste, bovenste.
<i>Top</i>	Kruin, spits, top.	<i>the Topmost</i>	De hoogste.		
<i>Head</i>	Hoofd.	<i>the Headmost</i>	De voorste.		
<i>Fore</i>	Voor.	<i>the Foremost</i>	De voorste.		
<i>In of inner</i>	In, innerlyk.	<i>the Innermost of innermost</i>	De innigste of binnenste.		
<i>Middle</i>	Midden.	<i>the Middlemost</i>	De middelste.		
<i>Hind of hinder</i>	Achter.	<i>the Hindmost of hindermost</i>	De achterste.		
<i>Out of outer</i>	Uit, buiten.	<i>the outermost of outermost</i>	De buitenste.		
<i>Utter</i>	Uitterlyk.	<i>the Uttermost</i>	De uiterste.		
<i>Hither</i>	Herwaards.	<i>the Hithermost</i>	De herwaardste.		
<i>Thither</i>	Derwaards.	<i>the Thithermost</i>	De derwaardste.		
<i>South</i>	Zuiden.	<i>the Southmost</i>	De zuidwaardste.		

OVER

OVER DE WERKWOORDIGE NAAMWOORDEN,

(Verbals) in *ing* uitgaande.

Men noemt deeze woorden dus, om dat zy van werkwoorden ontleend worden. — Dezelve zyn tweecërlei, of byvoeglyk of zelfstandig. Het veelvuldig gebruik, dat de Engelfchen eigenaartiglyk daar van maaken, voornaamelyk in den zelfstandigen zin (*), noopt ons, om zulks, door kracht van voorbeelden aan te toonen.

Wy zeiden zoo even, dat de werkwoordige naamwoorden (*verbalia* of *verbals*) in *ing* uitgaande, of byvoeglyk, of zelfstandig waaren.

Byvoeglyk zyn zy, by voorbeeld in

- A knowing man* (van *to know*). Een kundig man.
A charming lady (van *to charm*). Eene bekoorlyke juffer.
A lasting felicity (van *to last*). Eene duurzaame gelukzaligheid.

Zelfstandig, by voorbeeld, in

- I have surveyed whole your building* (van *to build*). Ik heb uw gantsche gebouw overzien.
He perceives the beginnings and causes of things (van *to begin*). Hy bemerkt de beginselen en oorzaaken der dingen.
His understanding is very much decay'd (van *to understand*). Zyn verstand is zeer verminderd (of afgefallen).
I don't like such doings. Zulke handelwyzen behaagen my niet.
The drawing of wine. Het wyn-tappen (of het tappen van wyn).
The drinking of beer. Het bier-drinken.
The eating of bread. Het brood-eeten.
He paid dear for his going thither. Hy heeft zyn derwaards-gaan duur betaald (of gebocht).
It's not good trusting to false men. Valsche lieden zyn niet wel te vertrouwen.
There can be no happily living, without living virtuously. 'Er kan geen aangenaam leeven zyn, zonder deugdzaamlyk te leeven.

There's

(*) Het getal der zelfstandige werkwoordige naamwoorden is in de Engelfche Taal zoo groot, dat 'er byna geen tegenwoordig deelwoord is, of men kan het daar voor bezigen.

<i>There's neither sowing, nor mowing for me there.</i>	'Er valt aldaar voor my niet te zaaijen, noch te maaijen.
<i>Blotting paper is not good for writing on (or to write on).</i>	Klad-papier is niet goed om op te schryven.
<i>This matter (or stuff) is not fit for feeding the fire.</i>	Deeze stof is niet bekwaam om het vuur aan te kweeken.
<i>What do you think of going out?</i>	Wat dunkt u van uit te gaan?
<i>Idle persons are soon discouraged from learning.</i>	Luijaards worden ras (of dra) van het leeren afgeschrikt.
<i>I am weary with walking.</i>	Ik ben moede van (of door) 't wandelen.
<i>I am even looking for you.</i>	Ik zoek zelfs (even zelfs) naar u (of ik zie zelfs naar u uit).
<i>That very thing is now doing.</i>	Die eigene zaak wordt nu gedaan.
<i>You are plotting mischief.</i>	Gy sneedt (of beraamt) onheil.
<i>They receive great gifts for holding their peace.</i>	Zy bekoomen groote geschenken om te zwygen.
<i>He was an hour in telling, in doing of it.</i>	Hy was een uur bezig met zulks te vertellen, te doen.
<i>I would but for hurting him. (or for fear I should hurt him).</i>	Ik zoude, ware het niet uit vreeze van hem te beledigen (te benadeelen of zeer te doen).
<i>To fall a-laughing, a-complaining &c.</i>	Aan 't lagchen, aan 't klaagen gaan.
<i>Let us (or let's) leave off speaking, writing &c.</i>	Laat ons met het praaten, met het schryven enz. uitscheiden.

De byvoeglyke werkwoordige naamwoorden worden somtyds ook met een zelfstandig woord verbonden, als :

<i>A drinking-glass.</i>	Een drink-glas.
<i>A looking-glass.</i>	Een spiegel of kyk-glas.
<i>A warming-pan.</i>	Een bed-pan.
<i>A frying-pan.</i>	Een braad-pan.
<i>A chafing-dish.</i>	Een konfoor.
<i>A washing-tub.</i>	Een wasch-tobbe.
<i>A crissipin-pin, or curling-iron.</i>	Een krul-zyzer.

VAN DE GETALLEN.

Of Numbers.

Tot de naamwoorden behooren ook de getallen. — Deeze bestaan voornaamlyk in hoofdgetallen (of *stellige*), rangschikkende, vergelykende, verzaamelende enz. (*cardinal, ordinal, proportional, collective &c.*)

De Hoofdgetallen zyn. *The cardinal Numbers are*

<i>One.</i>	Eén, 1. I.
<i>Two.</i>	Twée, 2. II.
<i>Three.</i>	Drie, 3. III.
<i>Four.</i>	Vier, 4. IV.
<i>Five.</i>	Vyf, 5. V.
<i>Six.</i>	Zes, 6. VI.
<i>Seven.</i>	Zeven, 7. VII.
<i>Eight.</i>	Agt, 8. VIII.
<i>Nine.</i>	Negen, 9. IX.
<i>Ten.</i>	Tien, 10. X.
<i>Eleven.</i>	Elf, 11. XI.
<i>Twelve.</i>	Twaalf, 12. XII.
<i>Thirteen.</i>	Dertien, 13. XIII.
<i>Fourteen.</i>	Veertien, 14. XIV.
<i>Fifteen.</i>	Vyftien, 15. XV.
<i>Sixteen.</i>	Zestien, 16. XVI.
<i>Seventeen.</i>	Zeventien, 17. XVII.
<i>Eighteen.</i>	Agttien, 18. XVIII.
<i>Nineteen.</i>	Negentien, 19. XIX.
<i>Twenty.</i>	Twintig, 20. XX.
<i>Twenty one, or one and twenty.</i>	Een en twintig, 21. XXI.
<i>Twenty two, or two and twenty.</i>	Twée en twintig, 22. XXII.
<i>Twenty three, or three and twenty &c.</i>	Drie en twintig, 23. XXIII.
<i>Twenty four, or four and twenty.</i>	Vier en twintig, 24. XXIV.
<i>Twenty five, or five and twenty.</i>	Vyf en twintig, 25. XXV.
<i>Twenty six, or six and twenty.</i>	Zes en twintig, 26. XXVI.
<i>Twenty seven, or seven and twenty.</i>	Zeven en twintig, 27. XXVII.
<i>Twenty eight, or eight and twenty.</i>	Agt en twintig, 28. XXVIII.
<i>Twenty nine, or nine and twenty.</i>	Negen en twintig, 29. XXIX.
<i>Thirty.</i>	Dertig, 30. XXX.

Thir-

<i>Thirty one, or one and thirty.</i>	Een en dertig, 31. XXXI. enz.
<i>Forty.</i>	Veertig, 40. XL.
<i>Fifty.</i>	Vyftig, 50. L.
<i>Sixty, or threescore.</i>	Zestig, 60. LX.
<i>Seventy, or threescore and ten.</i>	Zeventig, 70. LXX.
<i>Eighty, or fourscore.</i>	Tagtig, 80. LXXX.
<i>Ninety, or fourscore and ten.</i>	Negentig, 90. XC.
<i>Hundred.</i>	Honderd, 100. C.
<i>Hundred and one.</i>	Honderd en een, 101. CI.
<i>Two hundred.</i>	Twee honderd, 200. CC.
<i>Three hundred.</i>	Drie honderd, 300. CCC.
<i>Four hundred.</i>	Vier honderd, 400. CD.
<i>Five hundred.</i>	Vyf honderd, 500. D of IJ.
<i>Thouſand.</i>	Duizend, 1000. M of CIJ.
<i>Hundred thouſand.</i>	Honderd duizend, 100000. CM of CCCIJJJ.
<i>a Million.</i>	Een millioen of tien maal hon- derd duizend, 1000000.
<i>a Character, or figure.</i>	Een cyffer-letter.
<i>a Cypher, or nought.</i>	Een nul, 0.
<i>an Unit, or one.</i>	Een éénling; éénheid, 1.
<i>Units, tens, hundreds, thouſands.</i>	Eénlingen, tienzen, honderden, duizenden.

Merk, dat men de hoofdgetallen, zoo wel zelfſtandiglyk als byvoeglyk, bézigt, by voorbeeld.

Byvoeglyk.

<i>One man.</i>	Eén man.
<i>Two men.</i>	Twee mannen.

Zelfſtandiglyk.

<i>That is an one, a two &c.</i>	Dat is een één, een twee enz.
--------------------------------------	-------------------------------

De rangſchikkende getallen zyn: *The ordinal Numbers are:*

<i>the Firſt, 1^{ſt}.</i>	De eerſte, 1 ^{ſte} .
<i>the Second, 2^d.</i>	De tweede, 2 ^{de} .
<i>the Third, 3^d.</i>	De derde, 3 ^{de} .
<i>the Fourth, 4th.</i>	De vierde, 4 ^{de} .
<i>the Fifth, 5th.</i>	De vyfde, 5 ^{de} .
<i>the Sixth, 6th.</i>	De zesde, 6 ^{de} .

<i>the Seventh, 7th.</i>	De zevende, 7de.
<i>the Eighth, 8th.</i>	De agtte, 8ste.
<i>the Ninth, 9th.</i>	De negende, 9de.
<i>the Tenth, 10th.</i>	De tiende, 10de.
<i>the Eleventh, 11th.</i>	De elfde, 11de.
<i>the Twelfth, 12th.</i>	De twaalfde, 12de.
<i>the Thirteenth, 13th.</i>	De dertiende, 13de.
<i>the Fourteenth, 14th.</i>	De veertiende, 14de.
<i>the Fifteenth, 15th.</i>	De vyftiende, 15de.
<i>the Sixteenth, 16th.</i>	De zestiende, 16de.
<i>the Seventeenth, 17th.</i>	De zeventiende, 17de.
<i>the Eighteenth, 18th.</i>	De agttiende, 18de.
<i>the Nineteenth, 19th.</i>	De negentiende, 19de.
<i>the Twentieth, 20th.</i>	De twintigste, 20ste.
<i>the Twenty first, 21st.</i>	De een en twintigste, 21ste.
<i>the Twenty second, 22d.</i>	De twee en twintigste, 22ste.
<i>the Thirtieth, 30th.</i>	De dertigste, 30ste.
<i>the Fortieth, 40th.</i>	De veertigste, 40ste.
<i>the Fiftieth, 50th.</i>	De vyftigste, 50ste.
<i>the Sixtieth, 60th.</i>	De zestigste, 60ste.
<i>the Seventieth, 70th.</i>	De zeventigste, 70ste.
<i>the Eightieth, 80th.</i>	De tagtigste, 80ste.
<i>the Ninetieth, 90th.</i>	De negentigste, 90ste.
<i>the Hundredth, 100th.</i>	De honderdste, 100ste.
<i>the Thousandth, 1000th.</i>	De duizendste, 1000ste.
<i>the Last.</i>	De laatste.
<i>the Last but one.</i>	De laatste op één na.

Vergelykende of evenredige Getallen.

Proportional Numbers.

<i>Single.</i>	Enkel, éénvoudig.
<i>Double, or twofold.</i>	Dubbel, tweevoudig.
<i>Triple, treble, or threefold.</i>	Drievoudig.
<i>Quadruple, or fourfold.</i>	Viervoudig.
<i>Quintuple, or fivefold.</i>	Vyfvoudig.
<i>Sextuple, or sixfold.</i>	Zesvoudig.
<i>Sevenfold.</i>	Zevenvoudig.
<i>Octuple, or eightfold.</i>	Agtvoudig.
<i>Ninefold.</i>	Negenvoudig.
<i>Tenfold, or decuple.</i>	Tienvoudig.
<i>Twentyfold.</i>	Twintigvoudig.
<i>Thirtyfold.</i>	Dertigvoudig. enz.

<i>Centuple, or hundredfold.</i>	Hondervouwig.
<i>The single, the double; the triple value of a thing.</i>	De enkele, de dubbele, de drievouwige waarde van een ding.
<i>As many again (in number).</i>	Nog eens zo veel (in getal).
<i>As much again (in bulk).</i>	Nog eens zo veel (in hoop).
<i>Twice as big.</i>	Twemaal zoo dik, of groot.
<i>Three times as high.</i>	Driemaal zoo hoog.

Verzamende Getallen.
Collective Numbers.

<i>a Myriad.</i>	Tienduizend; eene groote menigte, een heir.
<i>a Multitude.</i>	Eene menigte; 't graauw.
<i>a Crowd.</i>	} Een gedrang (volks).
<i>a Throng.</i>	
<i>a Press.</i>	Volk.
<i>Peuple.</i>	't Menschdom.
<i>Mankind.</i>	't Hof.
<i>the Court.</i>	De raad.
<i>the Senate.</i>	De Ryks- of Lands-vergadering.
<i>the Parliament.</i>	} Een heir of léger.
<i>an Army.</i>	
<i>an Host.</i>	Eene bende van 5000 romeinsche Krygsknechten: - eene menigte.
<i>a Légion.</i>	Eene schaare of compagnie voetvolks.
<i>a Company of foot (lees feet).</i>	Eene bende van 5 à 800 man.
<i>a Battalion.</i>	Eene bende of compagnie ruitery.
<i>a Troop of horse.</i>	Eene bende Soldaaten.
<i>a Band, or troop of Soldiers.</i>	Een rot, of eene bende gauwdieven.
<i>a Gang of thieves.</i>	Eene kudde vee, zwynen enz.
<i>a Herd, or drove of-cattle, of swine &c.</i>	Eene kudde of dreef schaapen.
<i>a Flock of sheep.</i>	Eene trop of drift ganzen.
<i>a Flock of geese.</i>	Een hoop, eene menigte haringen.
<i>a Shoal of herrings.</i>	Eene vlugt of trop patryzen.
<i>a Covy of partridges.</i>	

<i>a Hundred head of cattle.</i>	Een honderd stuks vee of rund- vee.
<i>a Pair of gloves, of pigeons &c.</i>	Een paar handschoenen, duiven. enz. (icts dat gepaard is).
<i>a Couple of eggs.</i>	Een paar eieren.
<i>a Yoke, or couple of oxen.</i>	Een jok of een koppel (dat is 2) osfen.
<i>a Brace of dogs, of hares, of pills.</i>	Een koppel honden of haazen. een paar piltoolen.
<i>a Dozen of buttons.</i>	Een dozyn [dat is 12] knoopen.
<i>a Gross.</i>	Een gros of 12 dozyn.
<i>a Score.</i>	Een schok, 20 stuks.
<i>2, 3, 4, 5, 6, 7, 8, 9, score.</i>	2, 3, 4, 5, 6, 7, 8, 9maal 20.

Wy zullen ten gemakke der leerlingen hier ook laten volgen

De Bywoordelyke Getallen.

The Adverbial Numbers

<i>Once.</i>	Eenmaal.
<i>Twice.</i>	Tweemaal.
<i>Thrice, or three times.</i>	Driemaal.
<i>Four times.</i>	Viermaal.
<i>Five times.</i>	Vyfmaal.
<i>Six times.</i>	Zesmaal.
<i>Ten times.</i>	Tienmaal.
<i>an Hundred times.</i>	Honderdmaal.
<i>a Thousand times.</i>	Duizendmaal enz.

De Bywoordelyk Rangschikkende Getallen.

The Adverbial Numbers of order.

<i>First, 1st., or in the first place.</i>	Eerstelyk, of in de 1ste plaats.
<i>Secondly, 2dly., or in the second place.</i>	Ten tweeden, of in de 2de plaats.
<i>Thirdly, 3dly., or in the third place.</i>	Ten derden, of in de 3de plaats.
<i>Fourthly, 4^{thly}., or in the fourth place.</i>	Ten vierden, of in de 4de plaats.
<i>Fifthly, 5^{thly}., or in the fifth place.</i>	Ten vyfden, of in de 5de plaats.
<i>Sixthly, 6^{thly}., or in the 6th place &c.</i>	Ten zesden, of in de 6de plaats enz.

Gebrooken Getallen.

Fractions or broken Numbers.

an Half, $\frac{1}{2}$.	Een half, $\frac{1}{2}$.
a Third, $\frac{1}{3}$.	Een derde, $\frac{1}{3}$.
a Fourth, or a quarter, $\frac{1}{4}$.	Een vierde, $\frac{1}{4}$.
a Fifth, $\frac{1}{5}$.	Een vyfde, $\frac{1}{5}$.
a Sixteenth, $\frac{1}{16}$.	Een zestiende, $\frac{1}{16}$.

Merk, dat men hier onder verstaat *part*, gedeelte, als:

a Sixth (*part*) of the whole. Een 6de (gedeelte) van 't geheel.

En eindelyk ook eenige eigenaartige spreekwyzen (*Idioms*), betrekkelyk tot de getallen, als:

I was there this day fènnight, Ik was daar vóór 8 dagen geleeden.

He will be here this day fènnight. Hy zal over 8 dagen hier zyn.

They will come within a fortnight, or they will come this day fortnight. Zy zullen binnen 14 dagen koomen.

I question whether they will be here this month yet. Ik twyfel of zy binnen een maand nog wel hier zullen zyn.

It is ten a clock. 't Is 10 uuren.

It is half an hour past twelve, past three. Het is half één, half 4.

It is a quarter past two. Het is een quartier over tweeën.

It is 3 quarters past four, or it wants a quarter of 5. Het is quartier vóór 5.

It wants 10 minutes of 6. 't Is 10 minuten vóór 6.

a Coach and six. Een koets met 6 paerden.

VAN DE VOORNAAMWOORDEN

Of Pronouns.

De *Voornaamwoorden* zyn in de *Spraakkonst* zodaanige woorden, welke in de plaats van zelfstandige naamwoorden gesteld zynde, byna het zelve betékenen.

In de Engelfche *Taal* kan men dezelve verdeelen in 6 soorten, als:

Perfoonlyke.
Bezittelyke.

Personals.
Possessives.

Aanwyzende.	<i>Demonstratives.</i>
Vraagende.	<i>Interrogatives.</i>
Betrekkelijke.	<i>Relatives.</i>
Onbepaalde.	<i>Indefinitives.</i>

Bestaande in de navolgende (**), als -

VOORSTELLIGE PERSOONLYKE VOORNAAMWOORDEN.

Pronouns Personal Prepositive.

<i>S. I.</i>	Ik.
<i>Thou (***)</i> .	Gy, of zy.
<i>He.</i>	Hy.
<i>She.</i>	Zy.
<i>It.</i>	Het; hy; zy.
<i>One.</i>	Een, iemand.
<i>P. We.</i>	Wy.
<i>You or ye.</i>	Gy, of gylieden.
<i>They.</i>	Zy, of zylieden.

NASTELLIGE PERSOONLYKE VOORNAAMWOORDEN.

Pronouns Personal Postpositive.

<i>S. Me (*).</i>	My.
<i>Thee.</i>	U, (of eigentlyk jou-)

Him.

(**) Merk, dat alle diegeenen daar een sterretje (*) by staat, met *of, to en from, by, of with* in hunne Naamvallen gebouwen worden.

(***) Merk ééns voor al, dat men het voornaamwoordje *Thou* (gy of zy); noch de daar van afstammende woordjes *Thee* (u, of jou), *Thy* (uw, uwe), *Thine* (uwen, uwe), nooit in de Engelsche Taal bézigt, dan somtyds wanneer men tot zyne minderen, gemeenzaame vrienden, kinderen of makkers spreekt, als:

<i>What art thou doing? boy!</i>	Wat voert gy uit? jongen.
<i>How dost thou? my dear friend!</i>	Hoe vaart ge? myn waarde vriend!
<i>What ails thee? my dear child?</i>	Wat schort u? myn lieve kind?
<i>This book is mine, and that is thine.</i>	Dit boek is 't myne, en dat is 't uwe.

Doch in de H. Schrift worden dezelve doorgaands gebézigt; ook tot het Opperwézen, als:

<i>Thou art God, and none else.</i>	Gy zyt God, en niemand mecr.
<i>The Heavens is Thy Throne, and the Earth Thy Footstool.</i>	De Hemel is Uw Troon, en de Aarde de Voetbank Uwer voeten.

The

<i>Him.</i>	Hem.
<i>Her.</i>	Haar.
<i>It.</i>	Het; hem; haar.
<i>One.</i>	Een; iemand.
<i>P.Us.</i>	Ons.
<i>You.</i>	U, of ulieden.
<i>Them.</i>	Hen, hun, of hunlieden; haar, of haarlieden.

VOORSTELLIGE BEZITTELYKE VOORNAAM-
WOORDEN.

Prónouns Possessive Prepositive.

<i>S. My.</i>	Myn, myne.
<i>Thy.</i>	Uw, uwe.
<i>His.</i>	Zyn, zyne,
<i>Her.</i>	Haar, haare.
<i>Its.</i>	Deszelfs, derzelve.
<i>P. Our.</i>	Onze, ons.
<i>Your.</i>	Uw, uwe.
<i>Their.</i>	Hun, hunne, haar, haare.

Rigentlyk hebben de persoonelyke voornaamwoorden in het Engelsch drie *cases* of gevallen: t. w. de Nominat., de Gen. en een derde, welke de voorwerpelyke of *accusativus* kan genaamd worden. Zy kunnen op de volgende manier gedeclineerd worden.

Eenvouwig.

Nom. I.	Ik.
Gen. <i>My of mine.</i>	Van my.
Acc. <i>Me.</i>	My.

Meer-

<i>The Heayen is Thine, and the Earth is Thine; for &c.</i>	De Hemel is Uw, ende Aarde is Uw; want enz.
<i>The Heayen of Heayens cannot contain Thee.</i>	De Hemel der Hemelen kan U niet omvangen.

In alle andere opzigten gebruikt men altoos het woordje *you* of *ye*, zoo wel in 't eenvouwige, als het meervouwige getal.

<i>Meervouwig.</i>		
Nom. <i>We.</i>		Wy.
Gen. <i>Our of ours.</i>		Onzer of ons.
Acc. <i>Us.</i>		Ons.
<i>Eenvouwig.</i>		
Nom. <i>Thou.</i>		Gy.
Gen. <i>Thy of thine.</i>		Uw, uwe.
Acc. <i>Thee.</i>		U.
<i>Meervouwig.</i>		
Nom. <i>Ye of you.</i>		Gylieden.
Gen. <i>Your of yours.</i>		Uw, uwe.
Acc. <i>You.</i>		U.
<i>Eenvouwig.</i>		
Nom. <i>He.</i>		Hy.
Gen. <i>His.</i>		Zyn, zyne.
Acc. <i>Him.</i>		Hem.
Nom. <i>She.</i>		Zy.
Gen. <i>Her of hers.</i>		Haar of haare.
Acc. <i>Her.</i>		Haar.
Nom. <i>It.</i>		Het.
Gen. <i>Its.</i>		Deszelfs, derzelver.
Acc. <i>It.</i>		Het.
<i>Meervouwig.</i>		
Nom. <i>They.</i>		Zy.
Gen. <i>Their of theirs.</i>		Hun, hunne.
Acc. <i>Them.</i>		Hen.

ONAFHANGELYKE BEZITTELYKE VOOR-
NAAMWOORDEN.

Prónouns Possëssive Absolute.

<i>S. Mine (*).</i>	Myn, myne.
<i>Thine.</i>	Uwe, uw.
<i>His.</i>	Zyne, zyn.
<i>Hers.</i>	Haare, haar.
<i>P. Ours.</i>	Onze, ons.
<i>Tours.</i>	Uwe, uw.
<i>Theirs.</i>	Hunne, haare.

Met veel nádruk bézigen de Engelschen ook deeze navolgen-
de met *self* en *ownself*, als:

S. <i>I myself.</i>	Ik zelf.
<i>Thou thyself.</i>	Gy zelf.
<i>He himself.</i>	Hy zelf.
<i>She herself.</i>	Zy zelven.
P. <i>We ourselves.</i>	Wy zelven of zelfs.
<i>You yourselves.</i>	Gy zelven of zelfs.
<i>They themselves.</i>	Zy zelven of zelfs.

Doch merk, dat *myself*, *thyself*, *herself* en *yourselves* bezitte-
lyke, en de andere persoanlyke voornaamwoorden zyn. En
ook, dat dezelve (wanneer men 'er de woordjes *I*, *thou* &c.
aflaat) met *of*, *to*, *from* enz. kunnen geboogen worden.

Deeze elf voornaamwoorden kunnen niet dan naastellig ge-
bruikt worden.

S. <i>My ownself</i> (*).	Ik zelf.
<i>Thy ownself.</i>	Gy zelf.
<i>His ownself.</i>	Hy zelf.
<i>Her ownself.</i>	Zy zelf.
P. <i>Our ourselves.</i>	Wy zelven.
<i>Your ourselves.</i>	Gy zelven.
<i>Their ourselves.</i>	Zy zelven.

Wy voegen hier by

S. <i>One'sself</i> (*).	Zich zelf.
P. <i>Themselves.</i>	Hun zelf.

En de onzydige.

S. <i>Itself</i> (*).	Zich zelven.
P. <i>Themselves.</i>	Hun of zich zelven.

AANWYZENDE VOORNAAMWOORDEN.

Pronouns Demonstrative.

S. <i>This</i> (*).	Deeze, dit.
<i>That.</i>	Die, dat.
P. <i>These.</i>	Deeze.
<i>Those.</i>	Die.

Merk, dat deeze vier woordjes zoo wel vóórstelliglyk als on-
afhangellyk gebézigd worden.

BETREKKELYKE VOORNAAMWOORDEN.

Prónouns Relative.

<i>That.</i>	Die, welk, dat.
<i>Which.</i>	Welk, welke.
<i>Who.</i>	Wie, welk, welke.
<i>Whether.</i>	Welk, welke.
<i>What.</i>	Wat.

That, *Which*, *Whether* en *What* zyn onveränderlyk; maar *Who* wordt geboogen, by voorbeeld.

Nom. <i>Who.</i>	Wie, welk, welke.
Gen. <i>Whose</i> , (or of <i>whom</i>).	Wiens, wier, welker.
Dat. to <i>Whom</i> .	Wien, aan wien, welken, welke, aan welke.
Acc. <i>Whom</i> .	Wien, welken, welke.
Abl. <i>From</i> , <i>with</i> , or by <i>whom</i> .	Van met, by, of door wien, welken, welke.

Merk, dat dit beide voor het eenvoudige en meervouwige te verstaan zy, en ook, dat men dit woordje *who* &c. nooit bezigt als men van onzydige dingen spreekt; maar als dan *that* en *which* gebruikt.

VRAAGENDE VOORNAAMWOORDEN.

Prónouns Interrogative.

<i>Which?</i>	Welk, welke?	<i>Whether?</i>	Welk, welke?
<i>Who?</i>	Wie, welk, welke?	<i>What?</i>	Wat?

Van <i>Who</i> komt, gelyk hier boven is aangewezen,	
<i>Whose?</i>	Wiens, wier, <i>Whom?</i> Wien, welken? welker?

Voorts zyn ze in alle gevallen onveränderlyk; uitgenoomen, dat men fomtyds aan *Which*, *Who*, *Whom* en *What*, de woordjes *éver* en *soéver* achter aanvoegt, als:

<i>Whichever.</i>	} Welk ook.	<i>Whoéver.</i>	} Wie ook, al	
<i>Whicheversoéver.</i>		<i>Whosoéver.</i>		wie.
<i>Whofo.</i>		Wie, al wie.		<i>Whom</i>

Whomfoever. Wien ook. *Whatever.* } Wat ook.
Whofoever. }

Wy voegen 'er by

Howeyer. } Hoe ook.
Howfoeyer. }

Wordende *Whoever*, *Whofoever* en *Whomfoeyer* noch zoo min als *Who* &c. omtrent onzydige dingen gebézigd.

ONBEPAAALDE VOORNAAMWOORDEN.

Pronouns Indéfinite.

<i>All.</i>	Alle.	<i>Nb-body.</i>	Niemand.
<i>Every.</i>	Yder, ieder, iegelyk, elk.	<i>None-else.</i>	Geen ander.
<i>Every-one.</i>	} Een yder, een iegelyk, yder- een.	<i>Nobody.</i>	Niemand anders.
<i>Every-body.</i>		<i>Either.</i>	Een van beiden.
<i>Any.</i>	Eenige.	<i>Neither.</i>	Geen van beiden.
<i>Any-one.</i>	} Een, iemand, cenig mensch.	<i>Other.</i>	Ander, anders.
<i>Any-body.</i>		Ergens.	<i>Another.</i>
<i>Any-where.</i>	} Eenige wyze.	<i>One another.</i>	Malkanderen.
<i>Any-way.</i>		Eenige, fommi- ge.	<i>Others.</i>
<i>Any-how.</i>	} Iemand.	<i>Such.</i>	Zulk, zodaanig.
<i>Some.</i>		Iets, ietwes.	<i>Such a one.</i>
<i>Some-one.</i>	Ergens.	<i>Few.</i>	Weinige.
<i>Some-body.</i>	Eenige manier.	<i>Many.</i>	Veel, menige.
<i>Some-thing.</i>	Zeker.	<i>The same.</i>	Dezelve.
<i>Some-what.</i>	Iemand, meer.	<i>The self-same.</i>	} Dzelfite.
<i>Some-where.</i>	Beide.	<i>The very-same.</i>	
<i>Some-how.</i>	} Geene of geene.		
<i>Certain.</i>			
<i>One.</i>			
<i>Both.</i>			
<i>None.</i>			
<i>Never-a one, or</i> <i>ne'er a one.</i>			

VAN HET GEBRUIK DER VOORNAAM-
WOORDEN.

Of the Use of Pronouns.

De *Voornaamwoorden* in orde opgegeeven, en de verandering, die eenige weinigen in hunne buiging ondergaan, aangewezen hebbende, zoo gaan wy nu derzelver gebruik door voorbeelden aantoonen; En

1) VAN DE VOORSTELLIGE PERSOONLYKE
VOORNAAMWOORDEN.

Of the Pronouns Personal Prepositive.

Deeze worden aldus genaamd, om dat ze vóór het werkwoord gaan, by voorbeeld.

S. I love reading.	Ik bemin het leezen.
Thou art a brave boy.	Gy zyt een braave jongen.
He is a diligent man.	Hy is een naerftig man.
She is a tender mother.	Zy is een tedere moeder.
It is a fine child.	Het is een mooi kind.
It is a huge creature.	Het is een geweldig groot dier.
It begins to blossom (viz. the tree).	Hy begint te bloeijen.
It bears fruit in autumn (to wit: the tree).	Hy draagt vruchten in den herfst.
It blows in May (viz. the flower).	Zy bloeit in Mei.
P. We must improve our time.	Wy moeten onzen tyd wél be- steeden.
You shou'd be mindful of your duty.	Gy behoorde uwven plicht in- dachtig te zyn.
They move all (or all of them) in their own sphere.	Zy beweegen zich allen in hun- nen eigen kring.

Merk, dat het woordje *it* tot het onzydig geslacht behoort, en in het Engelsch, zoo als we meermaalen gezegd hebben, ge-
bèzigd wordt wanneer men van leevenlooze dingen spreekt, of
ook

ook van diëren, wier kunne men niet recht weet te onderscheiden: En

Dat dit woordje *it* ook gebruikt wordt, als volgt:

It is an honest man, woman Het is een eerlyk man, eerlyke
 &c. vrouw enz.

It blows, it snows, it rains. Het waait, het sneeuwt, het
 regent.

Zie hier ook 't verschillend gebruik van *One* (lees *oan*).

One says (or they say, or it is said), that &c. Men zegt, dat enz.

When one hears, that &c.

Als men hoort, dat enz.

My little one is asleep.

Myn kleine is in slaap.

I have no more little ones.

Ik heb geene kleinen (of kleine kinderen) meer.

To bring forth young-ones.

Jongen werpen of voortbrengen.

This is a good one (viz. apple or pear &c.)

Dit is een goede of eene goede.

Give me some good-ones.

Geeft my eenige goede.

Both the little and great-ones are good.

Beide de kleine en de groots zyn goed.

a) VAN DE NASTELLIGE PERSOONLYKE VOORNAAMWOORDEN.

Of the Pronouns Personal Possessive.

S. Pray give me timely notice.

Ei lieven! geest my tydig bericht.

I charge thee to do it.

Ik gelastte u zulks te doen.

He assured him of his regard.

Hy verzekerde hem van zyne achtting.

He loved her exceedingly.

Hy beminde haar bovenmaaten.

She found it in good order (viz. the baby, the bird, or any other thing of the neuter gender).

Zy vond het in goeden staat (te weten: het kindje, het vogeltje enz).

He told one, that he had heard so.

Hy vertelde ons (of iemand) dat hy aldus gehoord had.

P. Don't neglect to let us know.

Verzuim niet ons te laten weten.

All-acquaint you by the véry first mail. Ik zal u by de allereerste post bericht geeven.
They reminded them constantly of their duty towards God, and their fellow-creatures. Zy bragten hen gestadiglyk hunnen plicht jegens God, en hunne evenmenschen, onder 't oog.

3) VAN DE VOORSTELLIGE BEZITTELYKE VOORNAAMWOORDEN.

Of the Pronouns Possessive Prepositive.

S. My father gave me a good education. Myn vader gaf my eene goede opvoeding.
My mother loved me dearly. Myne moeder had my téder lief.
My constant care was to obey them. Myne gestádige zorg was hun te gehoorzaamen.
My children prove also véry dutiful. Myne kinderen schikken zich ook zeer wel (doen ook hun pligt, of vallen ook wel uit).
Thy brother minds his book. Uw broeder leert neerstiglyk.
Thy sister has amiable qualities. Uwe zuster heeft beminnclyke hoedaanigheden.
Have all thy hope in God. Hebt alle hoop op God.
Guide thy affairs with discretion. Bestiert uwe zaaken met bescheidenheid.

-Merk, dat men in de poëzy, vóór een woord, dat met een klinkletter begint, somtyds *Mine* en *Thine*, in plaats van *My* en *Thy* bézigt.

His unblemished character makes him unversally esteemed. Zyn onbevleete naam maakt hem overal géacht,
His zeal for the public good is surprising. Zyn yver voor het gemeene best, is verbaazend.
His unweariness in well-doing is without parallel. Zyne onvermoeidheid in het weldoen, is zonder weerga.
His subjects look upon him as their common Parent. Zyne onderdaanen beschouwen hem, als hunnen gemeenen vader.

- Her price (says Salomon, speaking of a virtuous woman) is far above rubies.
- Her husband's heart doth safely trust in her.
- She openeth her mouth with wisdom; and in her tongue is the law of kindness.
- Her children arise up, and call her blessed, her husband also; and he praiseth her.
- Its master (viz. the child's) is a very able man.
- Its care (namely: the animal's) for its helpless young, is astonishing.
- Its taste (viz. the fruit's) is very delicious.
- Its annual and diurnal motion (to wit, the sun's) afford both light and heat successively to all parts of the world.
- To live according to one's Estate.
- To have two strings to one's bow (proverb.)
- One ought to cut one's coat, according to one's cloth (prov.)
- P. Our country, tho' of no great extent, is one of the finest spots in the world.
- Our rivers are many, and every where navigable.
- Our situation such, as to be a store-house to other nations.
- An advantage few of our neighbours possess.
- Haare waardy (zegt Salomon; spreekende van eene deugdzaamme vrouwe) is verre boven de robynen.
- Het harte haares mans vertrouwt op haar.
- Zy opent haaren mond met wysheid; en op haare tonge is de leere der goedaartigheid.
- Haare kinderen staan op; en noemen ze welgelukzalig; ook haar man, en hy pryst haar.
- Deszelfs meester is een bekwaam man.
- Deszelfs zorg voor zyne tedere jongen is verbaazend.
- Deszelfs smaak is keurlyk.
- Derzelve jaarlyksche en dagelyksche omloop verschaft beurtelings beide licht en hitte, aan alle gedeelten der waereld.
- Naar zyn staat (of vermogen) leeven.
- Meer dan één middel om zich te redden weeten.
- Men moet zyn teering schikken naar zyn néering.
- Ons land, alhoewel niet zeer uitgestrekt, is een der schoonste plekken van de waereld.
- Onze rivieren zyn veelen, en overal bevaarbaar.
- Onze legging zodaanig, van eene voorraadshuure te zyn voor andere volken.
- Een voordeel, dat weinige onser nabuuren bezitten.

Your

Your son behaved very differently.	Uw zoon gedroeg zich zeer bescheiden.
Your daughter was not behind hand with him.	Uwe dochter gaf hem niets vooruit.
Your house seems to be well built.	Uw huis schynt wel gebouwd te zyn.
Your servants are all very sedate.	Uwe dienstboden zyn alle zeer bezadigd.
Their station intitles them to some precedency.	Hun (hant. of haarl.) staat wet-tigt hen (of haar) tot cenigen vóórrang.
Their law-suit is still depending.	Hunne (of haare) rechts-zaak is nog niet beslist.
Their calling is as good as yours.	Hun (of haarl.) beroep is zoo goed als 't uwe.
Their wares will soon be disposed of.	Hunne waaren zullen spoedig aan den man zyn.

4) VAN DE ONAFHANGLYKE BEZITTE- LYKE VOORNAAMWOORDEN.

Of the Pronouns Possessive Absolute.

Mine, thine, his, hers, ours, yours, theirs.

S. <i>This tree is mine, thine, his, hers, ours, yours, theirs.</i>	Deeze boom is de myne, de uwe, de zyne, de haare, de onze, de uwe, de hunne of de haare.
<i>This flower is mine, thine, his, hers, ours, yours, theirs.</i>	Deeze bloem is de myne, de uwe, de zyne, de haare, de onze, de uwe, de hunne of de haare.
<i>This book is mine, thine, his, hers, ours, yours, theirs.</i>	Dit boek is het myne, het uwe, het zyne, het haare, het onze, het uwe, het hunne of 't haare.
P. <i>These trees are mine, thine, his, hers, ours, yours, theirs.</i>	Deeze boomen zyn de myne, de uwe, de zyne, de haare, de onze, de uwe, de hunne, of de haare.
<i>These flowers are mine &c.</i>	Deeze bloemen zyn de myne enz.

These

These books are mine &c. Deze boeken zyn de myne enz.

Merk, dat men dit ook kan omkeeren, en zeggen

This is my tree, thy flower, his book &c.
These are my trees, your flowers, their books &c.

Wanneer men vraagt,

Whose house is this? Wiens huis is dit?

Zoo kan het antwoord zyn

Mine, thine, his, &c. of it is mine, thine, &c.
Whose books are these? Wiens boeken zyn deeze?
Mine, thine &c. of they are mine, thine &c.

Men zegt ook,

A friend of mine, of thine, of his, of hers, of ours, of yours, of theirs, told me, that &c. Een myner, uwer, zyner, haarer, onzer, uwer, hunner of haarer vrienden, zeide my, dat enz.

Doch dit kan men ook veranderen, aldus :

One of my friends, one of your cousins, told me, him, us, them &c.

VAN DE MET *self* en *ownself* SAAMGESTELDE NADRUKKELYKE VOORNAAMWOORDEN.

Of the Emphatical Pronouns, compounded with self and ownself.

<i>S. I myself did it.</i>	}	<i>Ik zelf deed het, of ik heb het zelf gedaan.</i>
<i>I did it myself.</i>		
<i>I did it my ownself.</i>	}	<i>Gy zelf deed het, of gy hebt het zelf gedaan.</i>
<i>Thou thyself didst it.</i>		
<i>Thou didst it thyself.</i>		
<i>Thou didst it thy ownself.</i>	}	<i>Hy zelf deed het, of hy heeft het zelf gedaan.</i>
<i>He himself did it.</i>		
<i>He did it himself.</i>		
<i>He did it his ownself.</i>		

O

She

S. She herself <i>did it</i> .	} Zy <i>zelf</i> deed het, of zy heeft het zelf gedaan.
She <i>did it</i> herself.	
P. We ourselves <i>did it</i> .	} Wy <i>zelfs</i> dedden het, of wy hebben het zelfs gedaan.
We <i>did it</i> ourselves.	
We <i>did it</i> our own selves.	
You yourselves <i>did it</i> .	} Gy <i>zelfs</i> deed het, of gy hebt het zelfs gedaan.
You <i>did it</i> yourselves.	
You <i>did it</i> your own selves.	} Zy <i>zelfs</i> dedden het, of zy heb- ben het zelfs. gedaan.
They themselves <i>did it</i> .	
They <i>did it</i> themselves.	
They <i>did it</i> their own selves.	

Wy voegen hier by

S. One cannot do every thing one's self, (dat is, we cannot do every thing ourselves).	Men kan alles zelf niet doen.
To look to one's self.	Op <i>zich zelve</i> n letten, of acht geeven.
To hurt one's self.	<i>Zich zelve</i> n bezeren of bena- deelen.
To be beside one's self.	Buiten <i>zich zelve</i> n zyn (dat is zinneloos zyn).
P. They diverted themselves.	Zy vermaakten <i>zich</i> of <i>hun-</i> <i>zelve</i> n.
S. The thing itself speaks.	De zaak <i>zelf</i> spreekt.
The child went there itself.	Het kind ging daar <i>zelf</i> .
P. The children rocked them- selves a sleep.	De kinderen wiegden <i>zich</i> , of <i>hunzelve</i> n in slaap.
S. I went thither by myself.	Ik ging daar <i>alleen</i> naar toe.
P. They were only by them- selves (or there was nobody, but they).	Zy waren maar <i>by hún zelve</i> n (of daar was niemand, dan zylieden).
S. It was your dear self (or your own dear self), that &c.	Het was uw <i>eigen waarde zelf</i> , die enz.

Merk, dat *own* ook een byvoeglyk naamwoord is, by voor-
beeld.

This is your own.	Dit is uw <i>eigen</i> (dat is, eigen goed) enz.
-------------------	---

<i>Let every-one have his own.</i>	Laat yder zyn <i>eigen</i> , of het <i>zyne</i> hebben.
<i>To take care of one's (or his) own.</i>	Voor 't <i>zyne</i> zorgen, of daar op acht geeven.
<i>They will own their own.</i>	Zy zullen hunne <i>eigene</i> erkennen.
<i>I live in my own house.</i>	Ik woon in myn <i>eigen</i> huis.
<i>I told him his own.</i>	Ik zeide hem de waarheid.
<i>It is in our own choice, whether we will do it, or not.</i>	Het is in onze <i>eigene</i> verkiezing of wy het doenwillen, of niet.
<i>He offered himself of his own accord.</i>	Hy bood zich uit <i>eigene</i> bewooginge, of van zelf aan.
<i>To be one's own man.</i>	Zyn <i>eigen</i> meester zyn.

VAN DE AANWYZENDE VOORNAAMWOORDEN.

Of the Pronouns Demonstrative.

<i>This man.</i>	} <i>is beloved.</i>	<i>Deeze man.</i>	} (dat is, die of dat hier is) is of wordt beminde.
<i>This woman.</i>		<i>Deeze vrouw.</i>	
<i>This child.</i>		<i>Dit kind.</i>	
<i>This thing.</i>		<i>Dit ding of deeze zaak.</i>	
<i>These men.</i>	} <i>are liked.</i>	<i>Deezemannen.</i>	} (dat is, die hier zyn) zyn of worden gehaat.
<i>These women.</i>		<i>Deeze vrouwen.</i>	
<i>These children.</i>		<i>Deeze kinderen.</i>	
<i>These things.</i>		<i>Deeze dingen.</i>	
<i>This was the main thing, he insisted on.</i>	<i>Dit was de hoofdzaak, daar hy op aandrong.</i>		
<i>That man, that woman, that child, that tree is of a good stock.</i>	<i>Die man, die vrouw, dat kind, die boom (dat is: die of dat ginder is) is van eene goede stam.</i>		
<i>That thing yonder pleases me.</i>	<i>Dat ding ginder gevalt my.</i>		
<i>These men, these woman, these children, these trees will thrive well.</i>	<i>Die mannen, die vrouwen, die kinderen, die boomen (dat is, die ginder zyn) zullen wel slaagen.</i>		
<i>This man is good, and that is bad.</i>	<i>Deeze man is goed, en die is kwaad.</i>		

<i>This woman is handsome, and that is ugly.</i>	<i>Deeze vrouw is mooi, en die is leelyk.</i>
<i>This child is irascible, and that is refractory.</i>	<i>Dit kind is gedwee, en dat is halfterrig.</i>
<i>This creature is tame, and that is wild.</i>	<i>Dit dier is tam, en dat is wild.</i>
<i>This tree is taller, than that.</i>	<i>Deeze boom is hooger dan die.</i>
<i>This thing may be granted, but that should be (or ought to be) denied.</i>	<i>Dit ding kan toegestaan, maar dat behoorde geweigerd te worden.</i>
<i>This is right, and that is wrong.</i>	<i>Dit is recht, en dat is verkeerd.</i>
<i>This man came to day, but that man last week.</i>	<i>Deeze man kwam heden, maar die man voorledene week.</i>
<i>These men, these women, these things may answer in one respect, but those in another.</i>	<i>Deeze mannen, deeze vrouwen, deeze dingen mogen voldoen in eenen opzigte, maar die in eenen anderen.</i>
<i>This is the book, I wanted: I have no occasion for that, or for those.</i>	<i>Dit is het boek, dat ik hebben moest: ik heb dat, of die niet noodig.</i>
<i>This (namely the latter argument) proves nothing: and that (to wit, the former) is of very little weight.</i>	<i>Dit bewyst niets: en dat is van zeer klein gewigt.</i>
<i>What is the meaning of this?</i>	<i>Wat wil dit zeggen? of wat beduidt dit?</i>
<i>What is that?</i>	<i>Wat is dat?</i>

7) VAN DE BETREKKELYKE VOORNAAM- WOORDEN.

Of the Pronouns Relative.

<i>The man, the woman, that, or who lives well.</i>	<i>De man, de vrouw, die wel leeft.</i>
<i>The men, the women, that or who came here.</i>	<i>De mannen, de vrouwen, die hier kwamen.</i>
<i>The child, that (or who) cries.</i>	<i>Het kind, dat (of welk) schreit.</i>
<i>The children, that (or who) behave well.</i>	<i>De kinderen, die (of welke) zich wel gedraagen.</i>
<i>The rain, that or which falls.</i>	<i>De regen, die (of welke) valt.</i>

<i>The book, which (or that) I bought (lees baat).</i>	Het boek, dat (of welk ik kocht.
<i>The things that (or which) I sold.</i>	De dingen, die (of welke) ik verkocht.
<i>He, who (or that) is become a man, should behave as a man.</i>	De geene die (of welke) een man geworden is, behoort de zich te gedraagen als een man.
<i>The man, whose house I went to.</i>	De man, naar wiens huis ik ging.
<i>The woman, whose husband told me.</i>	De vrouw, wiens man my zeide.
<i>The woman, whose child was sick.</i>	Devrouw, wier kind ziek was.
<i>The boy, whom he gave it (or whom he gave it to, or to whom he gave it).</i>	De jongen, dien (of aan wien) hy het gaf.
<i>From them, whom much is given, much also will be required.</i>	Van die, welken veel gegeven is, zal ook veel geëischt worden.
<i>The scholar, whom (or that) the master reproved.</i>	De discipel, welken de meester bestrafte.

8) VAN DE VRAAGENDE VOORNAAMWOORDEN.

Of the Pronouns Interrogative.

<i>Which of them do you mean?</i>	<i>Welken, welke, of welk van dezelven meent gy?</i>
<i>Which do you chuse?</i>	<i>Welken, welke, of welk verkiest gy?</i>
<i>Who is there?</i>	<i>Wie is daar?</i>
<i>Who are there?</i>	<i>Wie zyn daar?</i>
<i>Who can understand his errors?</i>	<i>Wie kan zyne dwaalingen verstaan?</i>
<i>Whose house is this?</i>	<i>Wiens huis is dit?</i>
<i>Whose houses are these?</i>	<i>Wiens huizen zyn deeze?</i>
<i>Whose is this image and superscription?</i>	<i>Wiens beeld en opschrift is dit?</i>
<i>Whom did you speak to (or to whom did you speak)?</i>	<i>Tot wien spraakt gy?</i>
<i>Whom does he love?</i>	<i>Wien bemint hy?</i>
<i>From whom did you receive this letter?</i>	<i>Van wien hebt gy deezen brief ontvangen?</i>

Whether of these would you prefer?	Welk van deezen (of van deeze twee), zoudt gy vóórkeuren?
What do you want?	Wat moet gy hebben?
What is the matter with you? or what ails you?	Wat schort u?
What do you look for? or what are you looking for?	Wat zoekt gy?
What o' clock is it? or what is it o' clock?	Hoe laat is het? letterlyk: wat is het aan de klok.

Merk: dat *who* alleen geboogen wordt.

Wy zullen hier ter plaatse ook aantoonen het gebruik der voornaamwoorden, die met *éver* en *soéver* gepaard gaan, als:

Whichéver (or whichsoéver you like.	Welk of wat u ook aanstaat.
Whoéver (or whofoéver) he, she, or they be.	Wie hy of zy ook zy, of zyliden ook zyn.
Whomsoéver he, we, or they speak to.	Tot wien hy ook sprake, of zy ook spraken.
Whomsoéver it may concern.	Wien het ook mooge aangaan.
Whomsoéver you intrusted with the commission, he or they must answer for it.	Wien gy de zaak ook toevertrouwde, hy moet, of zy moeten dezelve verantwoorden.
Whatever (or whatsoéver) your condition be, be honest.	Wat ook uw staat (of gesteldheid) zy, wees eerlyk.
Whatever the matter be, use diligence and discretion.	Wat de zaak ook zy, oeffen vlyt en bescheidenheid.
I would not do it, for any thing whatsoéver.	Ik zou het niet doen, voor wat het ook zy.
As honest man would not betray one's secrets for any thing whatsoéver.	Een eerlyk man zou iemands geheimen, om wat ook, niet openbaaren.

Merk: dat deeze woordjes ook somtyds gescheiden worden, by voorbeeld.

What condition soéver you be in, (or in what condition soéver you be), let God be your refuge.	In wat staat (of gesteldheid) gy ook zyt, laat God uw toevlugt zyn.
--	---

Whose

Whose lot soever it may be, he or they will feel the effect of it. *Wiens lot het ook zyn moge, (of wien het ook te heart moge vallen), hy zal, of zy zullen 'er de uitwerking van gevoelen.*

9) VAN DE ONBEPAAALDE VOORNAAM- WOORDEN.

Of the Pronouns Indefinite.

<i>All men are mortal.</i>	<i>Alle menschen zyn sterfelyk.</i>
<i>They came all, but (except or save) one.</i>	<i>Zy kwamen alle, behalven, (uitgenoomen) één, of op één na.</i>
<i>All the world is convinced of it.</i>	<i>De geheele waereld (yder-con) is 'er van overtuigd.</i>
<i>He staid up all night (or all the night long.)</i>	<i>Hy bleef den ganfchen nacht op.</i>
<i>It is nothing at all.</i>	<i>Het is niets, of niet metál.</i>
<i>Not at all.</i>	<i>Geensins, in geenerlei wyze.</i>
<i>It is all one to me.</i>	<i>IHet is my onverschillig (of 't zelve.)</i>
<i>All over the country.</i>	<i>Over 't geheele land.</i>
<i>It was all along the same.</i>	<i>IHet was doorgaands (of van 't begin tot 't eind) het zelve.</i>
<i>For all you are my friend, I can not do it.</i>	<i>Niet tegenstaande gy myn vriend zyt, kan ik het niet doen.</i>
<i>I was used to rise every mórning at six o' clock,</i>	<i>Ik was gewoon alle (of yder morgen ten zes uren op te staan.</i>
<i>Every man (or every one, every body) is apt to fail.</i>	<i>Een yder kan feilen, of elk mensch is mislagen onderworpen.</i>
<i>Any thing (or any thing whatsoever) will do (or may serve for that.</i>	<i>Iets, wat het ook zy, is daar voor voldoende, of kan daar voor dienen.</i>
<i>Any of them will suffice.</i>	<i>Eenig van dien zal genoeg zyn.</i>
<i>If there be any (any one, or any body) among you, that</i>	<i>Indien er iemand onder ulieden is, die het beproeven wil,</i>

will try it, he shall have a reward of &c.	zoo zal hy gene belooning hebben van enz.
Any thing you (or that you) shall think fit.	Iets (of eenig ding) dat gy zult oorbaar (of goed) oordeelen.
Any body (or any one), but you would have made me question, whether the thing was so, or not.	Een yder behalven u, zou my hebben doen twyfelen of de zaak zoo was of niet.
If he be but any where.	Zoo hy maar ergens is.
Do it but any-way (or any how), as you please.	Doet het maar op eenige wyze, zoo als gy gelieft.
Some will do it one way, and others another.	Sommige doen het op de eene manier, en andere op eene andere.
Some body (or some-one) told me.	Iemand verhaalde (of vertelde) my.
Some-thing will always be wanting in this transitory life.	In dit vergangelyk leeven zal 'er altoos iets ontbreeken.
He, she, or it, is somewhat out of order.	Hy, zy, of het, is zoo wat, (of eenigzins) ongesteld.
They are somewhat (or in some measure) pleased with it.	Zy zyn zoo wat (of eeniger mate) daar mee in hun schik.
To go some-where.	Ergens naartoe gaan.
Do it but some-how (or some way), it is equal to me (or I do not care).	Doet het maar op eenige wyze, 't is my onverschillig (of ik geev' 'er niet om) hoe.
A certain man told me this.	Een zeker man vertelde my dit.
One can not be too cautious.	Iemand (of men) kan niet te voorzigtig (of te zorgvuldig) zyn.
I heard one say.	Ik hoorde iemand zeggen.
To be angry with one.	Op iemand vergramd zyn.
How shall one do it?	Hoe zal men het doen?
As one would have it.	Naar wensch, of zoo als men't hebben wilde.
Both of them are my friends, (or they are both my friends).	Zy zyn beide myne vrienden.
I heard it from both.	Ik hoorde het van beiden.
No-body (or one) ever heard the like.	Niemand heeft ooit diergelyks gehoord.
Is there no-body else (or none else)?	Is 'er niemand anders?

None but those, I mentioned.	Geens, dan die, welke ik noemde of genoemd hebbe.
None of them is your friend.	Geen van hen is uw vriend.
Is there ever a room to let?	Is 'er ook ergens eene kamer te huur?

Merk: op dit éver kan men antwoorden :

There is never-a-one (or none) at présent.	Daar is 'er thans geens.
Either of them will serve our turn.	Een van beiden zal onze gáding zyn.
Neither of them will satisfy. I have sent other troops.	Geen van beiden zal voldoen. Ik heb andere benden gezonden.
I have not sent the same troops, but others.	Ik heb dezelve benden niet gezonden, maar anderen.
He is quite another man.	Hy is geheel een' ander man.
Men should not hate, but love one another.	De menichen behoorden malkanderen niet te haaten, maar te beminnen.
It costs me one with another.	Het kost my door malkander.
Whenever you meet with men viciously (of who are viciously) inclined, from such withdraw.	Wanneer gy eéts menfchen ontmoet tot ondeugd geneigd, van zodaanigen onttrekt u.
Without (or unless) your conduct be such, as becomes a rational being, you will have no comfort.	Zonder dat uw gedrag zodaanig zy, als aan redelyke wezens betaamt, zult gy geen' troost (of genoegten) erlangen.
I never saw such a one.	Ik heb nooit een' zodaanigen gezien.
There are but few, that spend their time well:	'Er zyn maar weinigen, die hannen tyd wel beiteeden.
But many, that spend it ill, or to no purpose.	Maar velen, die hem kwalyk of te vergeefs doorbrengen.
It is the same man, I saw yesterday.	Het is de zelve man, dien ik gisteren zag.
It is the same woman, he heard say.	Het is de zelve vrouw, welke hy hoorde zeggen,
It is the same book, she bought.	Het is het zelve boek, dat zy gekocht heeft.
They are the same men, women	Het zyn de zelve mannen, vrouwen

<i>and children, that were in the fields.</i>	wen en kinderen, die in 't veld waren.
<i>It is the véry same.</i>	't Is juist de zelve, of het zelve.
<i>It is one and the same.</i>	't Is één en het zelve.
<i>The self-same day (or the véry same day), I walked to &c.</i>	Den zelfden dag ging ik, naar enz.
<i>Even (or e'en) I, the self-same man (identical or individual person).</i>	Zelfs (of even zelfs) ik de eigen of onverdeelde persoon.
<i>The véry-self-same thing raised him to honour.</i>	Die zelfde zaak juist verhief hem tot eere.

Het woordje *véry* wordt ook in veelerlei zinnen alleen gebruikt, als :

<i>Proving that he is the véry Christ.</i>	Bewyzende dat hy de waare Christus is.
<i>Believe me for the véry works sake.</i>	Geloofst my om de werken zelve.
<i>The véry God of peace, sanctify you wholly.</i>	De God des vredes zelve, heilige u geheel en al.
<i>Nay the véry hairs of your head are all numbered.</i>	Ja de haaren zelve uwes hoofds zyn alle geteld.
<i>It is exactly that véry thing, which we call Decorum (Decency).</i>	Het is juist dat zelfde ding, 't geen we welvoeglykheid, welgemanierdheid of betaamelykheid noemen.
<i>He is the véry picture of his father.</i>	Hy is een waar (juist) afbeeldsel van zyn vader.
<i>This véry (or this identical) man told me.</i>	Deeze zelfde of eigenste man verhaalde my.
<i>This véry woman ask'd me.</i>	Deeze zelfde of zelve vrouw vroeg my.
<i>This véry child came to me.</i>	Dit zelve of zelfde kind kwam by my.
<i>That is the véry man, the véry woman, I spoke to (whom, or that I spoke to).</i>	Dat is de zelve of de rechte man of vrouw, tot welken, of tot welke ik sprak.
<i>That is the véry thing, which (or that) I lost.</i>	Dat is juist het zelve ding, dat ik verlooren heb.
<i>He is a véry (or a mere) sycophant (or flatterer).</i>	Hy is een rechte pluimstryker of plasdank-zoeker.

<i>He is the vériest (or arrantest) villain, rogue &c., I ever saw.</i>	Hy is de <i>grootste</i> vuilik, schelma enz. dien ik ooit gezien heb.
<i>He takes notice of the véry least blunders.</i>	Hy let op de <i>alermingste</i> misflagen.
<i>This is one of the véry best.</i>	Dit is een van de <i>allerbeste</i> .

Ten slotte voegen wy hier nog by, de volgende woordjes, die mede als vóornaamwoorden gebézigd worden, als :

<i>Héreof (or of this) fail not, to give timely notice.</i>	Mist niet <i>hiervan</i> tydige kennis te geeven.
<i>Théreof (or of that) one may venture to say.</i>	<i>Daarvan</i> mag men wel vrymoediglyk zeggen.
<i>Whéreof (of which, of whom) I can positively affirm.</i>	<i>Waarvan</i> ik voor zéker kan bevestigen.
<i>Héreby (by this, by these) you'll receive.</i>	<i>Hierby</i> zult gy ontvangen.
<i>Théreby (by that) I was assured.</i>	<i>Daardoor</i> wierd ik verzékerd.
<i>Whéreby (by which, by whom) I got your answer.</i>	<i>Waarby</i> ik uw antwoord bekwam.
<i>Héreupon, or héreon (upon this, or on this) he told me.</i>	<i>Hierop</i> zeide hy my.
<i>Théreupon, or théreon (upon that, or on that) I made no reply.</i>	<i>Daarop</i> gaf ik geen antwoord.
<i>Whéreupon or whéreon (upon which, or on which) he asserted.</i>	<i>Waarop</i> hy staande hield.
<i>Héreabout, (about this place), I think he lives.</i>	<i>Hier omtrent</i> , denk ik dat hy woont.
<i>Théreabout, (about that place, or number), is his residence, or the sum.</i>	<i>Daar omtrent</i> is zyn woonplaats, of de somme.
<i>Hérein (in this I thought, must needs be some error.</i>	<i>Hierin</i> dacht ik, moet noodwendig eenige dooling steeken.
<i>Thérein (in that) I was seconded by &c.</i>	<i>Daarin</i> wierd ik bygesprongen door enz.
<i>Whérein (in which) was some mistake.</i>	<i>Waarin</i> eenige misflag, of eenig misbegrip was.
<i>Thérefore (for that) he resolved.</i>	<i>Daarom</i> besloot hy.

Whé.

Wherefore (for which) I thought proper.	Waarom ik goed oordeelde.
Herewith (with this I give you intelligence.	Hiermede verwittige ik u.
Therewith (with that) he fêc: me to be eafy.	Daarmede fcheen hy gerust te zyn.
Wherewith (with which) I fi- nish this difficult part.	Waarmede ik dit moeielyk fluk eindige.

VAN DE WERKWOORDEN IN 'T GEMEEN.

Of verbs in général.

Het is moeielyk, om van dit *deel der rede* eene juiste be-
fchryving (*Definition*) te geeven. Men kan echter zeggen, dat
de werkwoorden veranderlyke woorden zyn, die, met betrek-
king tot perfoonen en tyden, eenig *doen*, *lyden* of *ontfangen*,
zyn of *weezen* betékenen.

Men verdeelt de werkwoorden in *bedryvende* (*active*); *lydelyke*
(*passive*) en *onzydige* (*neuter*).

1) De *bedryvende* (of *daadelyke*) *werkwoorden* zyn zulken, die
een *bedryf* uitdrukken; dat op eenig voorwerp kan overge-
bragt worden, als: *to love*, beminnen; *to hate*, haaten.

Deeze zyn drieërlei, als: *overgaande* (*transitive*); *weder-
keerige* (*reflective*) en *wederhoorige* (*reciprocal*).

De *overgaande*, brengen het *bedryf* van den daader, (*the
agent*) op een ander voorwerp over, als: *I love him*, ik
bemin hem; *I eat bread*, ik eet brood.

De *wederkeerige*, brengen het *bedryf* terug op den
bedryver, als: *I love myself*, ik bemin my zelven.

De *wederhoorige*, doen het *bedryf* onderling wederkeeren,
tot de *bedryvers*, als: *we love one-another*, wy beminnen
malkanderen.

2) De *lydelyke* *werkwoorden*, zyn zulken, die eenig *lyden* of
ont-

ontvangen des *bedryfs* behelzen, als: *I am loved*, ik ben of worde bemind.

- 3) De *onzydige werkwoorden*, zyn de zodaanige, die een *bedryf*, 't welk op geen voorwerp is overgaande; of ook het zyn van iets betrekken, en wier zyn volkoomen is, als: *I walk*, ik wandele; *I run*, ik loop; *I sleep*, ik slaap; *I am*, ik ben enz.; welk laatste, naamelyk: *I am*, men eigentlyk een *zelfstandig werkwoord* noemt.

Merk: dat 'er *bedryvende werkwoorden* zyn, die somtyds ook in *onzydige*; en wederom *onzydige*, die ook in *bedryvende* veranderd worden, als by voorbeeld:

To eat bread, brood eten, *is bedryvend*; maar *this bread eats well*, dit brood smaakt wel, of laat zich wel eten, *is onzydig*.

To walk about, omwandelen, *is onzydig*; maar *to walk a horse*, een paerd omryden, *is bedryvend*.

To run fast, gezwind loopen, *is onzydig*; maar *to run one down*, iemand omver-loopen, *is bedryvend*.

De werkwoorden worden ook onderscheiden in *persoonlyke* (*personals*), en *onpersoonlyke* (*impersonals*).

De *persoonlyke* zyn zulken, die in de tydvoeging (*Conjugation*) de vóórnaamwoorden *I*; *thou*, *he*, *she*, *one*, *it*, *we*, *you*, *they*, ik, gy, hy, zy, het, wy, gy (of gy lieden), zy (of zy lieden), by zich hebben of toelaaten, als:

In 't eenvoudige getal. *In the singular number.*

<i>I love.</i>	Ik bemint.
<i>Thou lovest.</i>	Gy bemint.
<i>He loves.</i>	Hy bemint.
<i>She loves.</i>	Zy bemint.
<i>It loves.</i>	Het bemint.
<i>One loves.</i>	Men bemint.

In 't meervouwige getal. *In the plural number.*

<i>We love.</i>	Wy beminnen.
<i>You (or ye) love.</i>	Gy (of gylieden) bemint.
<i>They love.</i>	Zy (of zylieden) beminnen.

De

De *onpersoonlyke* (*) daarintegen zyn de zodanigen, die alleen de 3de persoon des eenvoudigen getals verëtschen, als:

<i>It rains.</i>	Het régent.
<i>It thunders.</i>	Het dondert.
<i>It lightens.</i>	Het weërlight.
<i>It hails.</i>	Het hágelt.
<i>It blows.</i>	Het waait.
<i>It freezes.</i>	Het vriest.
<i>It thaws.</i>	Het dooit.
<i>It befits.</i>	} Het past, het betaamt, het behoort.
<i>It behóves.</i>	
<i>It becómes.</i>	Het schynt.
<i>It seems.</i>	Men zegt.
<i>It is said.</i>	Men denkt.
<i>It is thought.</i>	Daar is.
<i>There is.</i>	

Voor de twee laatste op één na kan men ook zeggen in het meervouwig getal:

<i>They say.</i>	Men zegt.
<i>They think.</i>	Men denkt.

Voorts hebben de werkwoorden hunne *tydvoeging* of *vervoeging* (*Conjugation*).

In deeze heeft men waar te neemen, de *wyzen* (*moods*), de *tyden* (*tenses or times*), de *personen* (*persons*) en de *getallen* (*numbers*).

Door *wyzen* verstaat men, op welke manier, of in welken zin

(*) 'Er zyn eigentlyk gesprooken, noch in de Engellsche, noch in de Néederduitsche en meer andere Taalen, geene onpersoonlyke werkwoorden, vermits 'er altoos iets by vergezeld gaat, dat eenig persoon aanduidt, als by voorbeeld: men wil van een schreeuwend of huilend kind te kennen geeven, dat het schreeuwt of huilt, zoo zal men zeggen *it cries*, het schreeuwt of huilt; zoo ook van eenig dier (waar van men de kunne nier onderscheidt) willende aanduiden, dat het eet of zingt enz. zal men zeggen *it eats*; *it sings*, het eet; het zingt. Waar uit ten duidelyksten blykt, dat de woorden *it* en *het* iets persoonlyks in zich behelzen; dan, in navolginge van de Latynsche en andere Taalkundigen, houden we ons, desniet tegenstaande (om onderscheid te maaken), by de benaaming van onpersoonlyke werkwoorden.

-zin, men iets verricht. Derzelve getal kan men tot vier be-
paalen, als:

- 1) De *aantoonende wyze* (*the Indicative mood*). Door deeze toont men eenvoudiglyk aan, wanneer eene zaak gefchiedt, gefchied is, of gefchieden zal, als: *I love*, ik bemin; *I loved*, ik beminde; *I have loved*, ik heb bemind; *I had loved*, ik had bemind; *I shall or will love*, ik zal beminnen; *I should or would love*, ik zoude beminnen enz.
 - 2) De *gebiedende wyze* (*the imperative mood*). Deeze wordt gebézigd als men iets beveelt, verbiedt, of verzoekt, als: *go*, gaa of gaat; *read*, lees of leest; *let that alone*, laat dat staan; *take pity*, hebt medelyden.
 - 3) De *ondervoeglyke wyze* (*the subjunctive mood*), die men ook de *verbindende wyze* (*the conjunctive mood*) noemt; onder welke men in het Engelsch ook kan begrypen de *vermoogende en wenshende wyzen* (*the potential and optative moods*). Men noemt deeze wyze *ondervoeglyk* of *verbindend*, om dat zy op zich zelven geen volkoomen zin uitmaakt, en by een ander werkwoord gevoegd word, of ten minsten één der volgende woordjes, 't zy daadlyk of stilzwygend vooraf gaa, als: *if*, *in case* (indien, zoo, als); *tho*, *altho* (alhoewel, schoon); *that, to the end that* (dat, op dat); *provided that* (mits dat); *ere* (alêr); *before* (voor); *whether* ('t zy); *except* (uitgenoomen); *unless* (ten zy); *lest* (op dat niet); *whatsoever* (wat ook); *whosoever* (wie ook); inmers word dit by de beste fchryvers in acht genoomen, by voerbeld, *if he be alive*, indien hy in leeven zy; *tho they be gone*, schoon zy gegaan zyn; *unless he were come in due time*, ten zy hy ter behooryker tyd gekoomen ware. —
- Ten opzigte van het *vermoogende* of *wenshende*, dat onder deeze wyze mede begreepen is; zulks komt van de hulpwoorden; *may* (mag of kan); *can* (kan); *might* (mogte of konde); *could* (konde of zoude kunnen); waarmede sommige tyden famengefeld zyn, gelyk in het vervolg blyken zal.
- 4) De *onbepaalde wyze* (*the infinitive mood*). Deeze toont alleen het *bedryf* van het werkwoord onbepaaldelyk aan; zonder iets van tyden of perfoonen te gewaagen, als: *to love*, beminnen; *to write*, fchryven.

Aan-

Aangaande de tyden (*tenses* or *times*) der werkwoorden. Men weet ligt dat 'er eigentlyk maar drie zyn, naamelyk: de tegenwoordige, de voorledene, en de toekomende (*the present, the præterite or past, and the future*) als: *I love to day* (ik bemin heden); *I loved yesterday* (ik beminde gisteren); *I shall or will love to morrow* (ik zal morgen beminnen); doch nadien deeze drie tyden in onderscheidene betrekkingen gebézigd worden, zoo volgt daar uit natuurlyk, dat men ook onderscheidene of onderhoorige tyden (*subordinate Tenses*) moet vormen. Dit nu, en de verdere geringe byzonderheden der werkwoorden, als: omtrent de *personen*, of het *getal der personen* enz., zal men door de straks volgende voorbeelden best kunnen ontwaar worden; dus zullen wy den leerling met die kleinigheden hier niet ophouden; zoo min als met derzelver gebruik aan te toonen; dewyl wy zulks opzettelyk, door eene *afzonderlyke verhandeling* in deeze Spraakkonst doen zullen.

De werkwoorden der Engelsche Taale in hunne *tydvoeging* (*conjugation*) alleen in den tegenwoordigen tyd, den bepaalden voorledenen tyd, der aantoonende wyze; en in de deelwoorden geboogen of veranderd wordende; en de andere tyden uit de *hulp-werkwoorden* (*auxiliary verbs*) *to do, shall, will, may, can, ought, must, let, to have, to be*, en het onbepaald werkwoord (*the infinitive*) saamengefeld zynde, zoo zullen wy de voornoemde *hulp-werkwoorden* (voor zoo verre die als zodánige gebézigd worden) eerst in hunne tydvoegingen voorstellen, om de vervoeging der andere werkwoorden voor den leerling des te gemakkeliker te maaken. Wy beginnen dan met

To Do, Doen.
Tegenwoordige tyd. *Præsent tense.*
Eenvouwig getal. *Singular Number.*

I do, thou dost, (), he, she, it, one does or doth, (**).*
Ik doe, gy doet, hy, zy, het, men doet.

Meer-

(*) Op bladz. 198 gelieve men na te zien, wat wy van het gebruik des vóórnamewoords *thou* gezegd hebben.

(**) Eertyds plagt men de 3de persoon van 't eenvouwig getal der tegenwoordige tyd met *th* te schryven, en ook uit te spreken; maar thans schryft en spreekt men dezelve uit met eene *s*; waarom wy die ook in 't vervolg alleen zullen bézigen: merk nochtans dat *th* in plechtige redenvoegingen-gebruikt word.

Meervouwig Getal. *Plural Number.* (*).

We do, you (or ye) do, they do. (**)

Wy doen, gy (of gylieden) doet, zy (of zylieden) doen.

Onvolkoomen bepaalde voorlédene tyd, *Præter-imperfect and definite Tense.*

S. I did, thou didst, he, she, it, one did.

Ik deed, gy deed, hy, zy, het, men deed.

P. We did, you did, they did.

Wy deeden, gy deed, zy deeden.

Shall, Zal of Zullen.

Toekoomende tyd, *Future Tense.*

S. I Shall, thou shalt, he, she, it, one shall.

Ik zal, gy zult, hy, zy, het, men zal.

P. We shall, you shall, they shall.

Wy zullen, gy zult, zy zullen.

Voorwaardelyke toekoomende tyd, *Conditional Future Tense.*

S. I should, thou shouldst, he, she, it, one should.

Ik zoude, gy zoudt, hy, zy, het, men zoude.

P. We should, you should, they should.

Wy zouden, gy zoudt, zy zouden.

Merk: dit woordje *should* wordt altyd uitgesproken *shoûd*.

To will, Willen of Zullen.

Toekoomende tyd, *Future Tense.*

S. I will, thou wilt, he, she, it, one will.

Ik wil of zal, gy wilt of zult, hy, zy, het, men wil of zal.

P. We will, you will, they will.

Wy willen of zullen, gy wilt of zult, zy willen of zullen.

Dit leest men ook, als 'er een onbepaald werkwoord (*Infinitive*) by-

(*) *Merk*, dat wy voortaan het eenvoudig getal door *S*, en het meervoudige door *P* zullen aanduiden.

(**) Om gerégelder voort te gaan, zullen wy in 't vervolg de 2de Persoon des meervoudigen getals van 't Engelsch, alleen door *you*; en de 3de Persoon des meervoudigen getals van 't Duitsch, alleen door *Gy* en *Zy* uitdrukken.

bygevoegd wordt: *I'll, thou'lt, he'll, she'll, we'll, you'll they'll*, als: *I'll go &c.* ik zal, of ik wil gaan; enz. Deze verkortingen worden echter nooit door goede schryvers in hunne schriften gebezigd.

Voorwaardelyke toekomstende tyd, *Conditional Future Tense.*

- S. I would, thou wouldst, he, she, it, one would.*
Ik wilde, woude, wou', zoude of zou', gy wildet, woudt of zoudt, hy, zy, het, men wilde, wou' of zou'.
- P. We would, you would, they would.*
Wy wilden of zouden, gy wildet of zoudet, zy wilden of zouden.

Als men 'er *go* (gaan) enz. byvoegt, spreekt men ook, *I would* of *I'd go, he'd go, they'd go*, 'ik zou' of wilde of wou' gaan enz.

May, Mogen of Konnen.

Tegenw. tyd der Aantoonende en Byvoegl. wyzen, *Present Tense of the Indicative and subjunctive Moods.*

- S. I may, thou mayest, he, she, it, one may.*
Ik mag of kan of mooge, gy moogt of kont, hy, zy, het men mag of kan, mooge of konne.
- P. We may, you may, they may.*
Wy moogen of konnen, gy moogt of kont, zy moogen of konnen.

Voorwaardelyke voorledene tyd, *Conditional Past Tense.*

- S. I might, thou mightest, he, she, it, one might.*
Ik mogte, konde of zoude konnen, gy moogt, kondet of zoudt konnen, hy, zy, het, men mogt, konde of zou konnen.
- P. We might, you might, they might.*
Wy mogten, konden of zouden konnen, gy mogtet, kondet of zoudet konnen, zy mogten, konden of zouden konnen.

Can, Konnen.

- S. I can, thou canst, he, she, it, one can.*
Ik kan, gy kont, hy, zy, het, men kan.
- P. We can, you can, they can.*
Wy konnen, gy kont, zy konnen.

Voor-

Voorwaardelyke toekomstige tyd, *Conditional future tense.*

S. *I Could, thou couldst, he, she, it, one could.*

Ik konde of zou' kunnen, gy kondet of zoudt kunnen, hy zy, het, men konde of zoude kunnen.

P. *We could, you could, they could.*

Wy konden of zouden kunnen, gy kondet of zoudt kunnen, zy konden of zouden kunnen.

Dit spreekt men ook uit, *I cou'd, thou cou'dst, he cou'd* enz.

Ought (lees *ant*) Behoort, behoorde; Moet, moest.

Tegenw. en voorl. tyden, *Présent and préterite tenses.*

S. *I ought, thou oughtest, he, she, it, one ought.*

Ik behoort, ik behoorde, ik moet, ik moest, gy behoort, gy behoordet, gy moet, gy moest, hy, zy, het, men behoort, behoorde, moet, moest.

P. *We ought, you ought, they ought.*

Wy behooren, wy behoorden, wy moeten, wy moesten, gy behoort, gy behoordet, gy moet, gy moest, zy behooren, zy behoorden, zy moeten, zy moesten.

Must, Moet, moeten enz.

Tegenw. voorl. en toek. tyden, *Présent, préterite, and future tenses.*

S. *I must, thou must, he, she, it, one must.*

Ik moet, ik moest, ik zal moeten, gy moet, gy moest, gy zult moeten, hy, zy, het, men moet, moest, zal moeten.

P. *We must, you must, they must.*

Wy moeten, wy moesten; wy zullen moeten, gy moet, gy moestet, gy zult moeten, zy moeten, zy moesten, zy zullen moeten.

Let, Laat, Laaten:

Dit Hulpwoord wordt alléén in de gebiedende wyze (*the imperative Mood*) gebézigd, als:

Let me, him, her, it, one, us or them love.

Laat my, hem, haar, het, men, ons of hen beminnen.

Dewyl de Hulpwoorden *to have* (hebben) *en to be* (zyn) zoo dikwerf, 't zy afzonderlyk; of met andere werkwoorden samen-gevoegd, voorkoomen, zullen we dezelveu vollédig vervoegen; Doch eerst van de boventaande aanmerken: Dat

Do, doen (als Hulpwoord) alleen dient, om het werkwoord, daar zulks by verzeld gaat, nadruk (*emphasis*) by te zetten, als b. v. *I do love* (waar voor men in het Néderduitsch eenvoudigylyk zegt: ik beminn') zoo veel is, als of men zeide, ik beminn' waarlyk, of het is zéker dat ik beminn'. — En zoo is het ook gelégen met *I did*, in den voorleedenen tyd, als: *I did love*, ik beminde.

Voornaamelyk worden deeze woordjes *do* en *did* gebruikt, als men iets vraagt, ontkent, verbiedt of verzoekt, b. v.

Vraagender wyze.

<i>Do I live?</i>	Leev' ik?
<i>Does he not go?</i>	Gaat hy niet?
<i>Did he complain?</i>	Klaagde hy?
<i>Did we walk?</i>	Wandelden wy?
<i>Did they not come?</i>	Kwamen zy niet?
<i>Dost thou know any of the amazing works of the Almighty?</i>	Kent gy eenige der verbaazende werken des Almogenden?
<i>Dost thou know the balancings of the clouds, the number of the stars?</i>	Hebt gy kennis van het evenwigt der wolken, van het getal der sterren enz?
<i>Dost thou know the growth of the smallest vegetable?</i>	Kent gy den wasdom der geringste plant?
<i>Nay, o Man! dost thou know thyself?</i>	Ja, o Mensch! kent gy u zelven?

Ontkennender wyze.

<i>I don't or I do not love thee, him, her, it, you, them.</i>	Ik beminn' u, hem, haar, het niet enz.
<i>I did not write him.</i>	Ik schreef hem niet, of ik heb hem niet geschreeven.

Verbiedender of verzoekender wyze.

<i>Don't or do not do that,</i>	Doet dat niet.
<i>Don't or do not mind such trifles.</i>	Slaat op zulke beuzelingen geen acht.

*Take care you do not hurt your- Pas op (of draag zorg) dat
self. gy u niet bezert.
Do not takè it amifs. Neem het niet kwalyk.*

By voorbeeld men vraagt,
Do you love me? Bemint gy my?

Zoo kan het antwoord zyn,

*Yes, of yes I do. Ja, ja ik, of ja zeker.
No, of no I don't, or do not. Neen, of neen ik.
Did he answer you? Heeft hy u geantwoord?*

Antwoord,

*Yes, he did. Ja.
No, he did not. Neen.*

Merk, dat *shall* en *will* het teken van den toekomstenden tyd zyn; en *should* en *would* dat des onvolmaakten of voorwaardelyken tyds: en dat dezelve, (schoon ze hier slechts letterlyk door *zal* en *wil*, *zoude*, *zou*, *wilde*, *woude* of *wou* verduitscht zyn), niet altoos in dien zin gebézigd worden: want, by voorbeeld, *I shall love*; *we shall love*, geeft eenvoudiglyk te kennen: ik zal beminnen; wy zullen beminnen; en *I will love* (of *I'll love*); *we will love* (of *we'll love*), ik zal of wy zullen beminnen; eenig *willen*: Daarénten behelzen *thou shalt*, *he, she, it, one, you, they shall love*, hy, zy, het, men zal beminnen, gy zult, zy zullen beminnen, een *bevel*. En *thou wilt* (of *thou'lt*) *love*, *he will love*, *you will love*, *they will love*, wederom eenvoudig: gy zult beminnen enz. — *should* en *would* worden in dezelve betrekkinge gebézigd; dat is te zeggen: dat *I* en *we*, *should* verëischen, wanneer by *thou*, *wouldst* en by *he, it, one, you* en *they*, *would* moet gevoegd worden.

Merk, dat *will* en *would* ook in den volstrekten zin van iets te willen, gebézigd worden; mits dezelve ten vollen of met nadruk (*emph.:sis*) uitsprekende, by voorbeeld:

I will, thou wilt, he, she, it, one, we, you, they will love.

Ik wil, gy wilt, hy wil enz. beminnen.

En dat *should* in alle de personen ook voorkomt in den zin van *ought* (behoorde), als:

He should have been here before this time.

(Voor *he ought to have been here before this time*).

Hy behoorde vóór dezen tyd hier geweest te hebben.

Dat *may* en *might* (mag en mogt) nu eens eene toelating van iets te doen, en dan eens een voorönderfeld vermoegen daar toe te kennen geeven. En daarentegen *can* en *could* (kan en konde) eene voltrekte bekwaamheid, magt of mogelykheid daartoe.

Dat wy van *ought* (behoort of behoorde) hier alleen aan te merken hebben, dat 'er altoos het woordje *to* op volgt; dat van het werkwoord *to owe* (schuldig zyn) affamt, en dus eene schuldigheid of pligt aanduidt.

Dat *must* (moet, moeste) eene noodzaakelykheid of een moeten te kennen geeft. En eindelyk

Dat van *let* (laten), de betekenis en het gebruik genoegzaam hier boven aangewezen is.

Dit zy nu van deze hulpwerkwoorden voor eerst genoeg; het verdere gebruik daarvan zullen wy in de meergemelde *Afzonderlyke verhandeling*, in deeze Spraakkonst mededeelen.

Nu zullen wy, zo als we gezegd hebben, de hulpwoorden *to have* (hebben) en *to be* (zyn) vollédig verwoegen.

To Have, Hebben.

AANTOONENDE WYZE, *Indicative mood*,

De tegenwoordige tyd, *The présent tense*.

S. *I have, thou hast, he, she, it, one has.*

Ik hebb', gy hebt, hy, zy, het, men heeft.

P. *We have, you have, they have.*

Wy hebben, gy of gylieden hebt, zy of zylieden hebben.

De onvolkomene en bepaalde voorledene tyd, *The præter imperfect and definite tense*.

S. *I had, thou hadst, he, she, it, one had.*

Ik had, gy had, hy, zy, het, men had.

P. *We had, you had, they had.*

Wy hadden, gy of gyl. hadt, zy of zyl. hadden.

De onbepaalde voorl. tyd, *The præter indefinite tense*.

S. *I have had, thou hadst had, he she, it, one has had.*

Ik heb gehad, gy hebt gehad, hy, zy, het, men heeft gehad.

P. *We have had, you have had, they have had.*

Wy hebben gehad, gy hebt gehad, zy hebben gehad.

Merk, dat men hier van ook leest, *I've had, thou'dst had, we've, you've, they've had.*

De meer dan volkomen voorl. tyd, *Präter plusq̄fect tenſe.*

- S. *I had had, thou hadſt had, he, ſhe, it, one had had.*
Ik had gehad, gy had gehad, hy, zy, het, men had gehad.
P. *We had had, you had had, they had had.*
Wy hadden gehad, gy had gehad, zy hadden gehad.

1ſte Toekomende tyd, 1ſt. *Future tenſe.*

Zie hier over bladz. 229. en ook de Afzonderlyke verhandeling.

- S. *I ſhall have, thou wilt have, he, ſhe, it, one will have.*
Ik zal hebben, gy zult hebben, hy, zy, het, men zal hebben.
P. *We ſhall have, you will have, they will have.*
Wy zullen hebben, gy zult hebben, zy zullen hebben.

Hiervan leest men ook, *thou'lt have, he, ſhe, you, they'll have.*

2de Toekomende tyd, van beloſte, bedreiging, bevel of verbod, 2d. *Future tenſe of promiſe, threatning, commandment or prohibition.*

Zie hier over bladz. 229. en de Afzonderlyke verhandeling.

- S. *I will have, thou ſhalt have, he, ſhe, it, one ſhall have.*
Ik zal hebben, gy zult hebben, hy, zy, het, men zal hebben.
P. *We will have, you ſhall have, they ſhall have.*
Wy zullen hebben, gy zult hebben, zy zullen hebben.

Hiervan leest men ook, *I'll have, we'll have.*

1ſte Voorwaardelyke toek. tyd, 1ſt. *Future tenſe Conditional.*

Zie hier over bladz. 229. en de Afzonderlyke verhandeling.

- S. *I ſhould have, thou wouldeſt have, he, ſhe, it, one would have.*
Ik zoude hebben, gy zoudt hebben, hy, zy, het, men zoude hebben.
P. *We ſhould have, you would have, they would have.*
Wy zouden hebben, gy zoudt hebben, zy zouden hebben.

Dit leest men ook, *I ſhou'd, we ſhou'd have, thou'dſt have, he'd, you'd, they'd have.*

2de Voorwaardelyke toek. tyd, van belofte, bedreiging enz.
2d. *Future tense conditional, of promise, threatening &c.*

Zie hier over bladz. 229. en de Afzonderlyke verhandeling.

S. *I would have, thou shouldst have, he, she, it, one should have.*

Ik zoude hebben, gy zoudt hebben, hy, zy, het, men zoude hebben.

P. *We would have, you should have, they should have.*

Wy zouden hebben, gy zoudt hebben, zy zouden hebben.

De Sámengestelde tyden, als: *I shall or I will have had*, ik zal gehad hebben, en *I should or I would have had*, ik zoude gehad hebben, worden op de zelve wyze geschikt.

Merk ook: dat, *I should, thou shouldst, he should, we, you, they should have*, ook betekent: ik behoorde te hebben enz. En *I should, thou shouldst, he should have had, &c.*, - ik behoorde gehad te hebben enz. Zie de Afzonderlyke verhandeling.

GEBIEDENDE WYZE, *Impérative Mood.*

S. *Let me have, have or have, thou; let him, her, it, one have.*

Laat my hebben, heb, laat hem, haar, het, men hebben.

P. *Let us have, have ye, let them have.*

Laat ons hebben, hebt gyl., laat hen hebben.

ONDERVOEGLYKE WYZE, *Subjunctive Mood.*

Wy hebben reeds op bladz. 223. gezegd, dat deeze wyze ook genoemd wordt *Verbindende, Vermögende en Wenschende wyze (the Conjunctive, Potential and Optative Mood)*. — Derzelver tyden schikken zich allen naar die van de *Aantoonende wyze*; alleen met dit verschil, dat het werkwoord in de 2de en 3de Perfoon des eenvoudigen getals, van den tegenwoordigen tyd, niet meer verandert. Dit komt van het hulpwoord *may*, welk 'er onder verstaan wordt, schoon het 'er niet by geschreeven is. b. v. *that thou have*, is *that thou mayest have*. *Tho' thou be* is *tho' thou mayest be*; En dat ze gemeenlyk de woordjes, *that* (dat), *if* (zo, indien), *tho'*, *though* or *altho'* (schoon, alhoewel), *unless* (ten zy) enz. vóór zich hebben.

Tegenwoordige en toekomende tyd, *Présent and future tense.*

S. *That I have, thou have, he, she, it, one have.*

Dat ik hebbe, gy hebt, hy, zy, het, men hebbe.

That

P. *That we have, you have, they have.*
Dat wy hebben, gylieden hebt, zy hebben.

Vermögende tegenw. tyd, *Potential present tense.*

S. *Tho' I may or can have, thou mayst or canst have, he, she, it, one, may or can have.*

Alhoewel ik mag, moge of kan hebben, gy moogt of kunt hebben, hy, zy, het, men moge of konne hebben.

P. *Tho we may or can have, you may or can have, they may or can have.*

Alhoewel wy mogen of kunnen hebben, gylieden moogt of kunt hebben, zylieden mogen of kunnen hebben.

Voorledene tyd, *Præterite tense.*

S. *Tho' I had, thou hadst, he, she, it, one had.*

Schoon ik hadde, gy hadt, hy, zy, het, men hadde.

P. *Tho' we had, you had, they had.*

Schoon wy hadden, gylieden hadt, zy hadden.

Vermögende voorl. tyd, *Potential præterite tense.*

S. *Tho' I might or could have, thou mightest or couldst have, tho, he, she, it, one might or could have.*

Schoon ik mogte of konde hebben, gy mogte of konde 't hebben, hy, zy, het, men mogte of konde hebben.

P. *Tho' we might or could have, ye might or could have, they might or could have.*

Schoon wy mogten of konden hebben, gylieden mogtet of kondet hebben, zylieden mogten of konden hebben.

Onbepaalde voorl. tyd, *Præter indefinite tense.*

S. *Tho' I have had, thou have had, he have had. P. we, you, they have had.*

Alhoewel ik gehad hebbe enz.

Meer dan volkomen voorl. tyd. *Præter pluperfect tense.*

S. *Tho' I had had, thou hadst had, he had had. P. we, you, they had had.*

Alhoewel ik gehad hebbe enz.

Wy zouden hier nog meer tyden kunnen byvoegen, doch achten het overboodig.

ONBEPAAALDE WYZE, *Infinitive mood.*

<i>Présent tense.</i>	<i>To have.</i>	Tegenw. tyd.	Hebben.
<i>Præterite.</i>	<i>To have had.</i>	Voorl. tyd.	Hebben gehad.

DEELWOORDEN. *Participles.*

<i>Présent tense.</i>	<i>Having.</i>	Tegenw. tyd.	Hebbende.
—————	<i>Of or from having (*)</i>	—————	Van te hebben.
—————	<i>For having</i>	—————	Om te hebben.
—————	<i>By or with having.</i>	—————	Door of met te hebben.
—————	<i>Without having.</i>	—————	Zonder te hebben.
<i>Præterite.</i>	<i>Having had.</i>	Voorl. tyd.	Hebbende gehad.

Vervoeging van het hulpwoord *To be*, Zyn of Weezen.

AANTOONENDE WYZE.

Tegenwoordige tyd.

S. I am, thou art, he is, ik ben, gy zyt, hy is.
P. We are, you are, they are, wy zyn, gylieden zyt, zy zyn.
Onvolkomene en bepaalde voorl. tyd.

S. I was, thou wast, he was, ik was, gy waart, hy was.
P. We were, you were, they were, wy waren, gylieden waart, zy waren.

Onbepaalde voorl. tyd.

S. I have been, thou hast been, he has been, ik heb of ben geweest, gy hebt of zyt geweest, hy heeft of is geweest.
P. We have been, you have been, they have been, wy hebben of zyn geweest, gylieden hebt of zyt geweest, zy hebben of zyn geweest.

Meer dan volkomen voorl. tyd.

S. I had been, thou hadst been, he had been, ik had of was geweest, gy hadt of waart geweest, hy had of was geweest.
P. We had been, you had been, they had been, wy hadden of waren geweest, gy hadt of waart geweest, zy hadden of waren geweest.

1ste *Te-*

(*) Het *deci*woord van den tegenwoordigen tyd word in 't *Engelisch* als het *gerundum* gebruikt; in 't *Nederduitsch* gebruikt men den tegenwoordigen tyd van den *Infinitivus* op dezelfde wyze.

1ste toekomstende tyd.

- S. *I shall be, thou wilt be, he will be, ik zal zyn, gy zult zyn, hy zal zyn.*
P. *We shall be, you will be, they will be, wy zullen zyn, gyl. zult zyn, zy zullen zyn.*

2de toekomstende tyd, van beloften, bedreiging enz.

- S. *I will be, thou shalt be, he shall be, ik zal zyn, gy zult zyn, hy zal zyn.*
P. *We will be, you shall be, they shall be, wy zullen zyn, gyl. zult zyn, zy zullen zyn.*

1ste Voorwaardelyke toek. tyd.

- S. *I should be, thou wouldst be, he would be, ik zoude zyn, gy zoudt zyn, hy zoude zyn of weezen.*
P. *We should be, you would be, they would be, wy zouden zyn, gylieden zoudt zyn, zy zouden zyn of weezen.*

2de Voorwaardelyke toek. tyd, van belofte, bedreiging enz.

- S. *I would be, thou shouldst be, he should be, ik zoude zyn, gy zoudt zyn, hy zoude zyn of weezen.*
P. *We would be, you should be, they should be, wy zouden zyn, gylieden zoudt zyn, zy zouden zyn of weezen.*

Merk, dat dezelfde schikking moet in acht genoomen worden in de saamengestelde tyden, *I shall have been, I will have been, I should have been, I would have been.*

GEBIEDENDE WYZE.

- S. *Let me be, be, or be thou, let him or her be, laat my zyn, zyt of wees gy, laat hem of haar zyn.*
P. *Let us be, be ye, let them be, laat ons zyn, zyt of weest gylieden, laat hen zyn.*

ONDERVOEGLYKE of WENSCHENDE
WYZE enz.

Merk, dat dit werkwoord in sommige tyden dezer wyze, van die der aantoonende wyze afwykt.

Tegenwoordige tyd.

- S. *That I be, thou be, he be.*
Dat ik zy, gy zyt, hy zy.
P. *That we be, you be, they be.*
Dat wy zyn, gy zyt, zy zyn.

Vermogende tegenw. tyd.

- S. *That I may or can be, thou mayest or canst be, he may or can be.*
Dat ik mag (moge) of kan zyn, gy moogt of kont zyn, hy mag (moge) of kan zyn.
P. *That we may or can be, you may or can be, they may or can be.*
Dat wy mogen of kunnen zyn, gylieden moogt of kunt zyn, zy mogen of kunnen zyn.

Onvolkomene en bepaalde voorl. tyd.

- S. *Tho' I were, thou wert, he were.*
Schoon ik ware, gy waart, hy ware.
P. *Tho' we were, you were, they were.*
Schoon wy waren, gylieden waart, zy waren.

Onbepaalde voorl. tyd.

- S. *Tho' I have been, thou have been, he have been.*
Schoon ik geweest zy (of hebbe), gy geweest zyt, hy geweest zy.
P. *Tho we have been, you have been, they have been.*
Schoon wy geweest zyn, gyl. geweest zyt, zy geweest zyn.

Meer dan volkomene voorl. tyd.

- Tho' I had been, thou hadst been, he had been &c.*
Oftchoon ik geweest hadde, of ware geweest enz.

Samengefelde voorl. tyd.

- Tho' I should be, thou shouldst be, he should be &c.*
Schoon ik ware, of mogte zyn, enz.
Tho' I should have been &c. Al ware het dat ik geweest hadde enz.
Tho' I might (or could) be &c. Schoon ik mogte of konde zyn enz.

Tho'

Tho' I might or could have been &c. Schoon ik mogte of konde geweest hebben.

ONBEPAAALDE WYZE.

To be, zyn, to have been, te hebben geweest.

DEELWOORDEN.

Béing, zynde, been, geweest, háving been, hebbende geweest.
Of or from béing, van te zyn, for béing, voor of om te zyn,
by or with béing, door of met te zyn, without béing, zonder te zyn.

Vervoeging van het regelmatig bedrijvend werkwoord

To Love, Beminnen.

AANTOONENDE WYZE.

Tegenwoordige tyd.

- S. I love, thou lövest, he, she, it, one loves.*
Ik bemin, gy bemint, hy, zy, het, men bemint.
P. We love, you love, they love.
Wy beminnen, gylieden bemint, zy beminnen.

Tegenwoordige tyd met het hulpwoordje do (doe).

- S. I do love, thou dost love, he, she, it, one does love.*
Ik bemin, gy bemint, hy, zy, het, men bemint.
P. We do love, you do love, they do love.
Wy beminnen, gy bemint, zy beminnen.

Onvolkomene en bepaalde voorl. tyd.

- S. I loved, thou lovedst, he, she, it, one loved.*
Ik beminde, gy beminde, hy, zy, het, men beminde.
P. We loved, you loved, they loved.
Wy beminden, gy bemindet, zy beminden.

Onvolk. en bepaalde voorl. tyd, met het hulpw. did (deede).

- S. I did love, thou didst love, he, she, it, one did love.*
Ik beminde, gy beminde, hy, zy, het, men beminde.

P. We

- P. We did love, you did love, they did love.*
Wy beminden, gy bemindet, zy beminden.
Zie wat wy op bladz. 228 van *do en did* gezegd hebben.

Onbepaalde voorl. tyd.

- S. I have loved, thou hast loved, he, she, it, one has loved.*
Ik heb bemind, gy hebt bemind, hy, zy, het, men heeft bemind.
P. We have loved, you have loved, they have loved.
Wy hebben bemind, gy hebt bemind, zy hebben bemind.

Meer dan volkomen voorl. tyd.

- S. I had loved, thou hadst loved, he, she, it, one had loved.*
Ik had bemind, gy hadt bemind, hy, zy, het, men had bemind.
P. We had loved, you had loved, they had loved.
Wy hadden bemind, gy had bemind, zy hadden bemind.

1ste Toekomende tyd.

- S. I shall love, thou wilt love, he, she, it, one will love.*
Ik zal beminnen, gy zult beminnen, hy, zy, het, men zal beminnen.
P. We shall love, you will love, they will love.
Wy zullen beminnen, gy zult beminnen, zy zullen beminnen.

2de Toekomende tyd, van belofte, bedreiging enz.

- S. I will love, thou shalt love, he, she, it, one shall love.*
Ik zal beminnen, gy zult beminnen, zy zullen beminnen.
P. We will love, you shall love, they shall love.
Wy zullen beminnen, gy zult beminnen, zy zullen beminnen.

1ste Voorwaardelyke toekomende tyd.

- S. I should love, thou wouldst love, he, she, it, one would love.*
Ik zoude beminnen, gy zoudt beminnen, hy, zy, het, men zoude beminnen.
P. We should love, you would love, they would love.
Wy zouden beminnen, gy zoudt beminnen, zy zouden beminnen.

2de Voor-

2de Voorwaardelyke toek. tyd, van belofte, bedreiging enz.

- S. *I would love, thou shouldst love, he, she, it, one should love.*
Ik zoude beminnen, gy zoudt beminnen, zy zouden be-
minnen.
- P. *We would love, you should love, they should love.*
Wy zouden, gy zoudt, zy zouden beminnen.

Zie wat wy op bladz. 229 van *shall, will, should* en *would* gezegd hebben.

Dewyl *should*, van het hulpw. *shall*, ook somtyds eene be-
hoorlykheid, pligt of schuldigheid tot het doen van iets behelst,
achten wy het niet onvoegzaam 'er hier ter plaatse ook eenvoor-
beeld van te geeven, als:

- S. *I should love, thou shouldst love, he, she, it, one should love.*
Ik, gy, hy, zy, het, men behoorde te beminnen.
- P. *We should love, you should love, they should love.*
Wy behoorden, gy behoortet, zy behoorden te beminnen.

Hier voor kan men ook zeggen, *I ought (or I am bound, or obliged) to love, thou oughtest, he, she, it, one, we, you, they ought to love.*

GEBIEDENDE WYZE.

- S. *Let me love, love (or love thou), let him, her, it, or one love.*
Laat my beminnen, bemin (of bemint gy) laat hem, haar,
het of men beminnen.
- P. *Let us love, love or love you (or ye) let them love.*
Laat ons beminnen, bemint gy (of gylieden), laat hen be-
minnen.

ONDERVOEGLYKE of WENSCHENDE WYZE enz.

Tegenwoordige en toekomende tyd.

- S. *Tho' I love, thou love, he love.*
Schoon ik beminne, gy beminnet, hy beminne.
- P. *Tho' we love, you love, they love.*
Schoon wy beminnen, gylieden beminnet, zy beminnen.

Tegenwoordige en toekomende tyd, met het hulpwoordje
do (doe).

- S. *Tho' I do love, thou do love, he do love.*
Schoon ik beminde, gy beminnet, hy beminne.
P. *Tho' we do love, you do love, they do love.*
Schoon wy beminnen, gy beminnet, zy beminnen.

Vermogende tegenw. tyd.

- S. *Tho' I may or can love, thou mayest or canst love, he may or
can love.*
Schoon ik moge of konne beminnen, gy moogt of kunt be-
minnen, hy moge of konne beminnen.
P. *Tho' we may or can love, you may or can love, they may or
can love.*
Schoon wy mogen of kunnen beminnen, gy moogt of kunt
beminnen, zy mogen of kunnen beminnen.

Voorledene tyd.

- S. *Tho' I loved, thou lovedst, he loved.*
Schoon ik beminde, gy bemindet, hy beminde.
P. *Tho' we loved, you loved, they loved.*
Schoon wy beminden, gy bemindet, zy beminden.

Voorledene tyd, met het hulpwoordje did (deed).

- S. *Tho' I did love, thou didst love, he did love.*
Schoon ik beminde, gy bemindet, hy beminde.
P. *Tho' we did love, you did love, they did love.*
Schoon wy beminden, gyl. bemindet, zy beminden.

Voorledene tyd, met het hulpwoord should (zoude).

- Tho' I should, thou shouldst, he should love &c.*
Schoon ik beminde, of al ware het ook dat ik beminde enz.

Onbepaalde voorledene tyd.

- Tho' I have, thou have, he have loved &c.*
Schoon ik bemind hebbe enz.

Meer dan volkomen bepaalde tyd.

If I had loved, (or should have loved), thou hadst loved, he had loved &c.

Indien ik bemind hadde enz.

Onvolkomene voorwaardelyke tyd.

Tho' I could, thou couldst, he could love &c.

Schoon ik konde, of zou' kunnen beminnen enz.

Vermogende voorledene tyd.

Tho' I might, thou mightst, he might love.

Schoon ik beminde, mogte beninnen of zou' mogen beminnen, enz.

Meer dan volkomene wenscherde tyd.

Tho' I could have loved &c.

Schoon ik konde bemind hebben, of zoude hebben kunnen beminnen.

ONBEPAAALDE WYZE.

Tegenw. tyd. *To love,* Beminnen.

Voorl. tyd. *To have loved,* Te hebben bemind.

DEELWOORDEN.

Tegenw. tyd. *Loving,* Beminnende.

Of or from loving, Van te beminnen.

For loving, Om te beminnen.

By or with loving, Door of met te beminnen.

Without loving, Zonder te beminnen.

Voorl. tyd. *Loved,* Bemind.

Having loved, Hebbende bemind.

Vervoeging van een tydelyk werkwoord (a Passive Verb.) —
Merk: deeze werkwoorden vormt men door het hulpwoord *to be*, van een bedrijvend werkwoord (*a verb active*), als: *to be loved* (bemind zyn of worden); *to be struck* (geslagen worden), enz. by voorbeeld:

To be loved, Bemind zyn of worden.

AANTOONENDE WYZE.

Tegenwoordige tyd.

- S. *I am loved, thou art loved, he, she, it, one is loved.*
Ik worde (of ben) bemind, gy wordt bemind, hy, zy, het,
men wordt bemind.
- P. *We are loved, you are loved, they are loved.*
Wy worden bemind, gy wordt bemind, zy worden bemind.

Onvolkomene en bepaalde voorl. tyd.

- S. *I was, thou wast, he, she, it, one was loved.*
Ik wierd, gy wierdt, hy, zy, het, men wierdt bemind.
- P. *We, you, they were loved.*
Wy wierden, gy wierdt, zy wierden bemind.

Onbepaalde voorl. tyd.

- S. *I have, thou hast, he, she, it, one has been loved.*
Ik ben, gy zyt, hy, zy, het, men is bemind geweest of ge-
worden.
- P. *We, you, they have been loved.*
Wy zyn, gy zyt, zy zyn bemind geweest of geworden.

Meer dan volkomenen voorl. tyd.

- S. *I had, thou hadst, he, she, it, one had been loved.*
Ik was, gy waart, hy, zy, het, men ware bemind geweest
of geworden.
- P. *We, you, they had been loved.*
Wy waren, gy waart, zy waren bemind geweest of geworden.

1ste Toekomende tyd.

- S. *I shall, thou wilt, he, she, it, one will be loved.*
Ik zal, gy zult, hy, zy zal bemind worden of zyn.
- P. *We shall, you will, they will be loved.*
Wy zullen, gy zult, zy zullen bemind worden of zyn.

2de Toekomende tyd, van belofte, bedreiging enz.

- S. *I will, thou shalt, he, she, it, one shall be loved.*
Ik zal, gy zult, hy, zy, het, men zal bemind zyn of wor-
den.

P. We will, you shall, they shall be loved.
 Wy zullen, gy zult, zy zullen bemind worden.

1ste Voorwaardelyke toek. tyd.

S. I should, thou wouldst, he, she, it, one would be loved.
 Ik zou, gy zoudt, hy, zy, het, men zoude bemind worden.

P. We should, you would, they would be loved.
 Wy zouden, gy zoudt, zy zouden bemind worden.

2de Voorwaardel. toek. tyd, van belofte, bedreiging enz.

S. I would, thou shouldst, he, she, it, one should be loved.

Ik zou, gy zoudt, hy enz. zou' bemind worden.

P. We would, you should, they should be loved.

Wy zouden, gy zoudt, zy zouden bemind worden.

Wy hebben reeds aangemerkt dat *should* ook een' pligt of schuldigheid te kennen geeft, als by voorbeeld:

I should, thou shouldst, he, she, it, one, we, you, they should be loved (or I ought to be loved &c.)

Ik behoorde bemind te worden enz.

Voorts kan men deeze Tyden vermeerderen, met

I shall or will, should or would have been loved &c.

Ik zal of zoude bemind zyn geworden enz.

G E B I E D E N D E W Y Z E.

S. Let me be loved, be (or be thou) loved, let him, her, it, one be loved.

Laat my bemind zyn, wees bemind, laat hem enz. bemind zyn.

P. Let us be loved, be ye loved, let them be loved.

Laat ons bemind worden, weest gyl. bemind, dat zy bemind worden.

ONDERVOEGLYKE, VERMOOGENDE EN
WENSCHENDE WYZE.

Tegenwoordige tyd.

- S. *That I, thou, he &c. be loved.*
Dat ik bemind worde, gy bemind wordt, hy enz. bemind
worde.
- P. *That we, you, they be loved.*
Dat wy bemind worden, gyl. bemind wordet, zy bemind
worden.

Wenschende en vermogende tegenw. tyd.

- S. *That I may or can, thou mayest or canst, he &c. may or can
be loved.*
Dat ik mag of kan, gy moogt of kunt, hy enz. mag of kan
bemind worden.
- P. *That we, you, they may or can be loved.*
Dat wy mogen of kunnen, gy moogt of kont, zy mogen of
kunnen bemind worden.

Onvolkomen vermogende tyd.

Tho' I might or could be loved &c.
Schoon ik mogte of konde bemind worden enz.

Meer dan volkomen vermogende tyd.

Tho' I might or could have been loved &c.
Schoon ik mogte of konde bemind zyn geworden.

Voorledene tyd.

Tho' I were loved &c. Schoon ik bemind wierde enz.

Onbepaalde voorl. tyd.

Tho' I have been loved &c. Schoon ik bemind ben geweest enz.

Meer dan volkomen bepaalde voorl. tyd.

If I had been loved &c., Indien ik bemind ware geweest enz.

Toekomende tyd.

When I shall or will be loved &c., Als ik bemind zal zyn of
worden enz.

ONBEPAALENDE WYZZE.

Tegenw. tyd. *To be loved*, Bemind zyn of worden.Voorl. tyd. *To have been loved*, Bemind geweest zyn.

DEELWOORD.

Lóved, Bemind.AANMERKING over het hulpwoord *to be*.

Wy hebben zo even aangetoond, dat dit hulpwoord *to be* (zyn, weezen of worden) gevoegd by het voorliden deelwoord (*participle préterite*) eens werkwoords, alle de tyden van een lydelyk werkwoord (*verb passive*) vormt.

Nu gaan wy aanwyzen, dat zulks ook gevoegd wordt by het tegenwoordige deelwoord (*participle présent*), om verscheidene tyden van de bedryvende werkwoorden (*verbs active*), uit te drukken, by voorbeeld:

Daadelyke tegenwoordige tyd.

S. *I am, thou art, he, she, it, one is writing, doing &c.*

Ik schryf, doe; gy schryft, doet; hy, zy, het, men schryft, doet.

P. *We, you, they are writing, doing &c.*

Wy schryven, doen; gyl. schryft, doet; zy schryven; doen.

Merk, dat dit zo veel is, als of men zeide; ik ben schryvende, doende; of ik ben bezig met schryven of doen; of ik ben aan 't schryven, aan 't doen enz. of in 't Engelsch *I write, I do &c.* — Dit moet ook zo begrepen worden omtrent alle de andere perſoenen en tyden.

Onvolkomene en bepaalde voorl. tyd.

S. *I was, thou wast, he was writing, doing, &c.*

Ik ſchreef, gy ſchreeft, hy ſchreef enz.

P. *We were, you were, they were writing, doing &c.*

Wy ſchreeven, gyl. ſchreeft, zy ſchreeven enz.

Onbepaalde voorl. tyd.

S. *I have, thou hast, he has been writing.*

Ik heb, gy hebt, hy heeft geſchreeven.

P. We, you, they have been writing.
Wy hebben, gyl. hebt, zy hebben geschreeven.

Meer dan volkomen voorl. tyd.

S. I had, thou hadst, he had been writing.
Ik had, gy hadt, hy had geschreeven.

P. We, you, they had been writing.
Wy hadden, gyl. hadt, zy hadden geschreeven.

1ste Toekomende tyd.

S. I shall, thou wilt, he will be writing.
Ik zal, gy zult, hy zal schryven.

P. We shall, you will, they will be writing.
Wy zullen, gyl. zult, zy zullen schryven.

2de Toekomende tyd, met belofte of bevel.

S. I will, thou shalt, he shall be writing.
Ik zal, gy zult, hy zal schryven.

P. We will, you shall, they shall be writing.
Wy zullen, gyl. zult, zy zullen schryven.

1ste Voorwaardelyke toekomende tyd.

S. I should, thou wouldst, he would be writing.
Ik zoude, gy zoudt, hy zoude schryven.

P. We should, you would, they would be writing.
Wy zouden, gyl. zoudt, zy zouden schryven.

2de Voorwaardelyke toek. tyd, van belofte, bedreiging enz.

S. I would, thou shouldst, he should be writing.
Ik zoude, gy zoudt, hy zoude schryven.

P. We would, you should, they should be writing.
Wy zouden, gy zoudt, zy zouden schryven.

Verbindende tyd (obligatory tense).

S. I should, thou shouldst, he should be writing.
Ik behoorde, gy behoordet, hy behoorde te schryven.

P. We should, you should, they should be writing.
Wy behoorden, gyl. behoordet, zy behoorden te schryven.

Dit zou' men ook kunnen uitdrukken door *I ought to write,*
or *I ought to be writing.*

GEBIEDENDE WYZE.

S. *Let me be, be (or be thou) let him be writing.*

Laat my ſchryven, ſchryft (of ſchryft gy), laat hem ſchryven.

P. *Let us be, be ye, let them be writing.*

Laat ons ſchryven, ſchryft gyl., laat hen ſchryven.

De vermögende, aanvoegende, of wenshende wyzen en tyden kunnen op dezelve manier gevormd worden, als:

<i>I may or can be writing &c.</i>	Ik mag of kan ſchryven enz.
<i>I might, or could be writing &c.</i>	Ik mogte, konde of zou kunnen ſchryven enz.
<i>I might or could have been writing &c.</i>	Ik mogte of konde geſchreeven hebben enz.

ONBEPAAALDE WYZE.

Tegenw. tyd. <i>To be writing.</i>	Schryven zyn, of ſchryven.
<i>To be doing.</i>	Doende of bezig zyn.
Voorl. tyd. <i>Having been writing.</i>	Hebbende geſchreeven, of aan 't ſchryven geweest.
Toek. tyd. <i>Being to write, to do &c.</i>	Moetende ſchryven, doen enz.

Merk, dat dit hulpw. *to be* ook gebruikt wordt in den zin van moeten, of tot iets geëchikt zyn, om te doen, b. v.

<i>I am to go.</i>	Ik moet gaan, of ik ſlaa om te gaan.
<i>I was to go.</i>	Ik moest gaan, of ik ſtond om te gaan.

Ander voorbeeld met het voornaamwoordje *it* (het).

<i>It is to be presumed.</i>	Het is te denken of te vermoeden.
<i>It was to be feared.</i>	Het was te vreezen.
<i>It were to be wished.</i>	Het ware te wenschen.
<i>It is said, or they say.</i>	Men zegt.
<i>It was said, or they said.</i>	Men zeide.
<i>It is thought, or they think.</i>	Men denkt.

Van de ONPERSOONLYKE WERKWOORDEN.
Of impersonal verbs.

De onpersoonlyke werkwoorden worden alleen in de 3de persoon vervoegd, by voorbeeld.

To Rain. Régenen.

A A N T O O N E N D E W Y Z E.

Tegenw. tyd.	<i>It rains, or it does rain.</i>	Het régent.
Voorl. tyd.	<i>It rained, or did rain.</i>	Het regénde.
Onbep. voorl.	<i>It has rained.</i>	Het heeft gerégend.
Meer dan volk.	<i>It had rained.</i>	Het had gerégend.
1ste toek. tyd.	<i>It will rain (*).</i>	Het zal régenen.
2de toek. tyd.	<i>It shall rain.</i>	Het zal régenen.
Voorw. toek.	<i>It would or should rain.</i>	Het zou régenen.
	<i>It will or shall have rained.</i>	Het zal gerégend hebben.
Samengestelde toek. tyd.	<i>It would or should have rained.</i>	Het zou gerégend hebben.

G E B I E D E N D E W Y Z E.

Let it rain. Laat het régenen.

O N D E R V O E G L Y K E W Y Z E.

Tegenw. tyd.	<i>Tho' it rain or does rain.</i>	Alhoewel, offchoon het régene.
Vermog. tyd.	<i>Tho' it may rain.</i>	Schoon het moge régenen.
Voorl. tyd.	<i>Tho' it rained or did rain.</i>	Schoon het régende.
		Onbep.

(*) Merk dat, als men in 't Engelsch wil zeggen, het zal régenen, het zal hagelen enz. men zich volstrekt moet bedienen van, *It will rain; it will hail &c.* want *it shall rain, or it shall hail &c.* kan, volgens de kragt, die in dit *shall* opgeslooten ligt. door niemand met eenige eigenschap gezegd worden, dan door het Opperwezen, het welk alleen de elementen onder zyn bedwang heeft.

Onbep. voorl. <i>Tho' it have rained.</i>	Schoon het gerégend hebbe.
Samengeft. tyd. <i>Tho' it might or should rain.</i>	Al régende het, of al ware het dat het régende.

Op deeze wyze vervoegt men ook

<i>It hails, hailed, has hailed.</i>	Het hágelt, hágelde, heeft gehágeld.
<i>It blows, blew, has blown.</i>	Het waait, waaide (of woei) heeft gewaaid.
<i>It fréeses, froze, has frozen.</i>	Het vriest, vrooms, heeft gevroomen of gevroomen.
<i>It thaws, thawed, has thawed &c.</i>	Het dooit, dooide, heeft gedooit, enz.
<i>It thunders, thundered, has thundered &c.</i>	Het dondert, donderde, heeft gedonderd enz.
<i>It lightens, lightened, has lightened &c.</i>	Het blikfemt of weérlicht, blikfemde, heeft geblikfemd.
<i>It seems, seemed, has seemed &c.</i>	Het fchynt my toe, fcheen my toe, heeft my toegefcheenen of voorgekomen.
<i>It behóves him, me, &c. to do this.</i>	Het is hem, my enz. nuttig of voegfaam enz. dit te doen.
<i>It concerns me &c.</i>	Het gaat my aan, my is 'er aan gelegen enz.
<i>It happens, happened &c.</i>	Het gebeurt, gebeurde enz.
<i>It appears, appeared &c.</i>	Het blykt, bleek enz.

Wy befluiten dit, met zulks ook vraagender, ontkennender en bevestigender wyze voor te fellen.

Vraag. wyze. <i>Does it rain?</i>	Régent het?
Ontkennend. <i>No, it does not.</i>	Neen, het régent niet (of flechts neen).
Vraag. wyze. <i>Did it hail?</i>	Hágelde het?
Ontkennend. <i>No, it did not.</i>	Neen, het hágelde niet.
Vraag. wyze. <i>Has it snowed?</i>	Heeft het gefneeuwd?
Bevestigend. <i>Yes, it has.</i>	Ja.
Vraag. wyze. <i>Did it not blow?</i>	Waaide of woei het niet? of heeft het niet gewaaid?

Ontkennend.	<i>No, it did not</i>	Neen, het heeft niet gewaaid
	<i>(or simply No).</i>	(of slechts neen).
Vraag. wyze.	<i>Has it not frózen?</i>	Heeft het niet gevroozen of gevrooren?
Ontkennend.	<i>No, it has not.</i>	Neen.

Indien alle werkwoorden der Engelsche Taal geboogen konden worden, als het hier boven vervoegde regelmatig werkwoord *to love* (beminnen), zo ware 'er niets gemakkelijker, wyl men dan, om den voorlédenen tyd (*the præterite tense*), en het voorlédene deelwoord (*the præterite-participle*) te vormen, slechts een *d* of *ed* by de onbepaalde wyze (*the infinitive mood*) te voegen hadde, by voorbeeld:

Onbepaalde wyze. <i>Infinitive.</i>	Tegenw. tyd. <i>Præsent tense.</i>	Voorl. tyd. <i>Præterite.</i>	Onbep. voorl. tyd. <i>Præter-indefinite.</i>
<i>To love</i> , be- minnen.	<i>I love</i> ,	<i>loved</i> ,	<i>have loved</i> .
<i>to hate</i> , haaten.	<i>I hate</i> .	<i>hated</i> .	<i>have hated</i> .
<i>to accuse</i> , be- schuldigen.	<i>I accuse</i> ,	<i>accused</i> ;	<i>have accused</i> .
<i>to excise</i> , ont- schuldigen.	<i>I excise</i> ,	<i>excised</i> ,	<i>have excised</i> .

Men leest ook *lovd*, *accus'd* &c.

Merk eens vooral, dat de uitgang van de 1ste persoon des tegenwoordigen tyds, met dien der onbepaalde wyze, altoos overeenkomt; uitgenoomen in het hulpwoord *to be*. — En dat wy, om zulks den leerling des te klaarer voor oogen te stellen en verbaarer voor hem te maaken, hier liever den onbepaalden voorlédenen tyd (die toch uit het hulpw. *have* of *am* en het deelw. bestaat) dan het voorl. deelwoord alleen hebben willen plaatsen.

De volgende werkwoorden neemen in den voorlédenen tyd, en onbepaalden voorl. tyd *ed* aan, als:

Onbep. wyze.	Tegenw. tyd.	Voorl. tyd.	Onbep. voorl. tyd.
<i>To boast</i> , roe- men.	<i>I boast</i> ,	<i>boasted</i> ,	<i>have boasted</i> .
<i>to bang</i> , afros- sen.	<i>I bang</i> ,	<i> banged</i> ,	<i>have banged</i> .

Onbep. wyze.	Tegenw. tyd.	Voorl. tyd.	Onbep. voorl. tyd.
<i>to attain</i> , ge- raaken.	<i>I attain</i> ,	<i>attained</i> ,	<i>have attained</i> .
<i>to mend</i> , ver- beteren.	<i>I mend</i> ,	<i>mended</i> ,	<i>have mended</i> .
<i>to mind</i> , in acht nemen, in- dachtig zyn.	<i>I mind</i> ,	<i>mind</i> ,	<i>have minded</i> .
<i>to esteem</i> , ach- ten.	<i>I esteem</i> ,	<i>esteemed</i> ,	<i>have esteemed</i> .
<i>to bless</i> , zé- gen.	<i>I bless</i> ,	<i>blessed</i> ,	<i>have blessed</i> .
<i>to smell</i> , rui- ken.	<i>I smell</i> ,	<i>smelled</i> ,	<i>have smelled</i> .
<i>to vex</i> , kwel- len.	<i>I vex</i> ,	<i>vexed</i> ,	<i>have vexed</i> .
<i>to reap</i> , oog- sten.	<i>I reap</i> ,	<i>reaped</i> ,	<i>have reaped</i> .
<i>to help</i> , hel- pen.	<i>I help</i> ,	<i>helped</i> ,	<i>have helped</i> .

Men leest ook *attain'd*, *esteem'd*, *bless'd*, *smell'd*, of *smelt*,
vex'd of *vext* &c.

Sommige verdubbelen hunne medeklinkers, als :

<i>To bob</i> , bedrie- gen.	<i>I bob</i> ,	<i>bobbed</i> ,	<i>have bobbed</i> .
<i>to rob</i> , steelen, rooven.	<i>I rob</i> ,	<i>robbed</i> ,	<i>have robbed</i> .
<i>to rub</i> , wry- ven.	<i>I rub</i> ,	<i>rubbed</i> ,	<i>have rubbed</i> .
<i>to wrap up</i> , in- wikkelen.	<i>I wrap up</i> ,	<i>wrapped</i> or <i>wrapt up</i> ,	<i>have wrapped</i> or <i>wrapt up</i> .
<i>to stop</i> , stop- pen; terug- houden.	<i>I stop</i> ,	<i>stopped</i> or <i>stopt</i> .	<i>have stopped</i> or <i>stopt</i> .
<i>to lop</i> , snoci- jen.	<i>I lop</i> ,	<i>lopped</i> or <i>lopt</i> ,	<i>have lopped</i> or <i>lopt</i> .
<i>to blot</i> , klad- den.	<i>I blot</i> ,	<i>blotted</i> ,	<i>have blotted</i> .
<i>to cram</i> , in- proppen.	<i>I cram</i> ,	<i>crammed</i> ,	<i>have crammed</i> .

De volgende neemen, of eene *t* aan, of veranderen hunne laatste letter in eene *t*.

Onbep. wyze.	Tegenw. tyd.	Voorl tyd.	Onbep. voorl. tyd.
To burn, branden.	<i>I burn,</i>	burnt, or burned.	have burnt, or burned.
to dip, indopen.	<i>I dip,</i>	dipt, or dipped.	have dipt, or dipped.
to slip, glippen.	<i>I slip,</i>	slipt, or slipped.	have slipt, or slipped.
to stamp, stempen; met den voet stampen.	<i>I stamp,</i>	stampt, or stamped,	have stampt, or stamped.
to strip, uitschudden, plonderen.	<i>I strip,</i>	stript, or stripped,	have stript, or stripped.
to whip, geesfeien.	<i>I whip,</i>	whipt, or whipped.	have whipt, or whipped.
to build, bouwen.	<i>I build,</i>	built, or builded,	have built, or builded.
to geld, lubben.	<i>I geld,</i>	gelt, or gelded,	have gelt, or gelded.
to gild, vergulden.	<i>I gild,</i>	gilt, or gilded,	have gilt, or gilded.
to gird, gorden.	<i>I gird,</i>	girt, or girded,	have girt or girded.
to spell, spellen.	<i>I spell,</i>	spelt, or spelled,	have spelt, or spelled.
to spill, sporen.	<i>I spill,</i>	spilt, or spilled,	have spilt, or spilled.
to curse, vloeken.	<i>I curse,</i>	curst, or cursed,	have curst, or cursed.
to dwell, wonen.	<i>I dwell,</i>	dwelt, or dwelled,	have dwelt, or dwelled.
to deal, handelen.	<i>I deal,</i>	dealt, or dealt,	have dealt, or dealt.
to dream, droomen.	<i>I dream,</i>	dreamt, or dreamed,	have dreamt, or dreamed.
to mean, meenen.	<i>I mean,</i>	meant, or meant,	have meant, or meant.

Andere wederom eene *t* of *d* als-
 Onbep. wyze. Tegenw. tyd. Voorl. tyd. Onbep. voorl.
 tyd.

<i>to pay</i> , betaalen.	<i>I pay</i> ,	<i>paid</i> ,	<i>have paid</i> .
<i>to say</i> , zeggen.	<i>I say</i> ,	<i>said</i> ,	<i>have said</i> .
<i>to lay</i> , leggen; wedden.	<i>I lay</i> ,	<i>laid</i> ,	<i>have laid</i> .

De bovengemelde verandering zoo gering zynde, herhaalen wy, dat de buiging der Engelsche werkwoorden allergemaklykst weezen zoude, indien ze allen dit regelmatig voetfpoor volgden. — Dan daar is 'er, wier voorledene tyd en deelwoord van hunnen tegenw. tyd in niets verschilt; anderen wederom, die 'er merkelyk van afwyken. Wanneer nu de leerling zich deezzer zal hebben kundig gemaakt, zoo kan hy dezelve volcedig vervoegen: wy zullen hem ten dien einde van een en anderen een merkelyk aantal mededeelen, onder den naam van

ONREGELMAATIGE WERKWOORDEN.

Irregular verbs.

1) Daar is 'er, gelyk wy zeiden, wier voorl. tyd en deelwoord van hunnen tegenw. tyd niet verschilt, by voorbeeld.

Onbep. wyze. Tegenw. tyd. Voorl. tyd. Onbep. voorl. tyd.

<i>To beat</i> , slaan.	<i>I beat</i> ,	<i>beat</i> ,	<i>have beat</i> (or <i>beaten</i>).
<i>to bid</i> , bieden; beveelen; nodigen.	<i>I bid</i> ,	<i>bid</i> (<i>bad</i> or <i>bade</i>).	<i>have bid</i> (or <i>bidden</i>).
<i>to forbid</i> , verbieden.	<i>I forbid</i> ,	<i>'forbid</i> , or <i>forbad</i> ,	<i>have forbid</i> (or <i>forbidden</i>).
<i>to burst</i> , bersten.	<i>I burst</i> ,	<i>burst</i> ,	<i>have burst</i> (or <i>bursten</i>).
<i>to cast</i> , werpen.	<i>I cast</i> ,	<i>cast</i> ,	<i>have cast</i> .
<i>to cost</i> , kosten.	<i>I cost</i> ,	<i>cost</i> ,	<i>have cost</i> .
<i>to cut</i> , snyden.	<i>I cut</i> ,	<i>cut</i> ,	<i>have cut</i> .
<i>to eat</i> , eeten.	<i>I eat</i> ,	<i>eat</i> or <i>ate</i> ,	<i>have eat</i> (<i>eaten</i>).
<i>to hit</i> , treffen.	<i>I hit</i> ,	<i>hit</i> ,	<i>have hit</i> .
<i>to hurt</i> , bezeren.	<i>I hurt</i> ,	<i>hurt</i> ,	<i>have hurt</i> .

On-

De volgende neemen, of eene t aan, of veranderen hunne laatste letter in eene t.

Onbep. wyze. Tegenw. tyd. Voorl. tyd. Onbep. voorl. tyd.

To burn, branden.	I burn,	burnt, or burned.	have burnt, or burned.
to dip, indopen.	I dip,	dipt, or dipped.	have dipt, or dipped.
to slip, glippen.	I slip,	slipt, or slipped.	have slipt, or slipped.
to stamp, stempeien; met den voet stampen.	I stamp,	stampt, or stamped,	have stampt, or stamped.
to strip, uitschudden, plonderen.	I strip,	stript, or stripped,	have stript, or stripped.
to whip, geesfeien.	I whip,	whipt, or whipped.	have whipt, or whipped.
to build, bouwen.	I build,	built, or builded,	have built, or builded.
to geld, lubben.	I geld,	gelt, or gelded,	have gelt, or gelded.
to gild, vergulden.	I gild,	gilt, or gilded,	have gilt, or gilded.
to gird, gorden.	I gird,	girt, or girded,	have girt or girded.
to spell, spellen.	I spell,	spelt, or spelled,	have spelt, or spelled.
to spill, storten.	I spill,	spilt, or spilled,	have spilt, or spilled.
to curse, vloeken.	I curse,	curst, or cursed,	have curst, or cursed.
to dwell, wonen.	I dwell,	dwelt, or dwelled,	have dwelt, or dwelled.
to deal, handelen.	I deal,	dealt, or dealt,	have dealt, or dealt.
to dream, droomen.	I dream,	dreamt, or dreamed,	have dreamt, or dreamed.
to mean, meenen.	I mean,	meant, or meant,	have meant, or meant.

Andere wederom eene *t* of *d* als-

Onbep. wyze.	Tegenw. tyd.	Voorl. tyd.	Onbep. voorl. tyd.
<i>to pay</i> , betaalen.	<i>I pay</i> ,	<i>paid</i> ,	<i>have paid</i> .
<i>to say</i> , zeggen.	<i>I say</i> ,	<i>said</i> ,	<i>have said</i> .
<i>to lay</i> , leggen; wedden.	<i>I lay</i> ,	<i>laid</i> ,	<i>have laid</i> .

De bovengemelde verandering zoo gering zynde, herhaalen wy, dat de buiging der Engelsche werkwoorden allergemaklykst weezen zoude, indien ze allen dit regelmatig voetfpoor volgden. — Dan daar is 'er, wier voorledene tyd en deelwoord van hunnen tegenw. tyd in niets verschilt; anderen wederom, die 'er merkelyk van afwyken. Wanneer nu de leerling zich deezer zal hebben kundig gemaakt, zoo kan hy dezelve volcedig vervoegen: wy zullen hem ten dien einde van een en anderen een merkelyk aantal mededeelen, onder den naam van

ONREGELMAATIGE WERKWOORDEN.

Irregular verbs.

1) Daar is 'er, gelyk wy zeiden, wier voorl. tyd en deelwoord van hunnen tegenw. tyd niet verschilt, by voorbeeld.

Onbep. wyze.	Tegenw. tyd.	Voorl. tyd.	Onbep. voorl. tyd.
<i>To beat</i> , slaan.	<i>I beat</i> ,	<i>beat</i> ,	<i>have beat</i> (or <i>beaten</i>).
<i>to bid</i> , bieden; beveelen; nodigen.	<i>I bid</i> ,	<i>bid</i> (<i>bad</i> or <i>bade</i>).	<i>have bid</i> (or <i>bidden</i>).
<i>to forbid</i> , verbieden.	<i>I forbid</i> ,	<i>forbid</i> , or <i>forbad</i> ,	<i>have forbid</i> (or <i>forbidden</i>).
<i>to burst</i> , bersten.	<i>I burst</i> ,	<i>burst</i> ,	<i>have burst</i> (or <i>bursten</i>).
<i>to cast</i> , werpen.	<i>I cast</i> ,	<i>cast</i> ,	<i>have cast</i> .
<i>to cost</i> , kosten.	<i>I cost</i> ,	<i>cost</i> ,	<i>have cost</i> .
<i>to cut</i> , snyden.	<i>I cut</i> ,	<i>cut</i> ,	<i>have cut</i> .
<i>to eat</i> , eeten.	<i>I eat</i> ,	<i>eat</i> or <i>ate</i> ,	<i>have eat</i> (<i>eaten</i>).
<i>to hit</i> , treffen.	<i>I hit</i> ,	<i>hit</i> ,	<i>have hit</i> .
<i>to hurt</i> , bezeren.	<i>I hurt</i> ,	<i>hurt</i> ,	<i>have hurt</i> .

. On-

Onbep. wyzc.	Tegenw. tyd.	Voorl. tyd.	Onbep. voorl. tyd.
To knit, breiën, knoopten.	<i>I knit,</i>	knit or knitted,	have knit or knitted.
to let, laaten; verhuuren.	<i>I let,</i>	let,	have let.
Doch to let, beletten, verhinderen, heeft	<i>I let,</i>	letted,	have letted.
to put, stellen.	<i>I put,</i>	put,	have put.
to read, leezen.	<i>I read,</i>	read (lees red).	have read (lees red).
to set, zetten.	<i>I set,</i>	set,	have set.
to shed, storten.	<i>I shed,</i>	shed,	have shed.
to shred, klein kappen.	<i>I shred,</i>	shred,	have shred.
to shut, sluiten.	<i>I shut,</i>	shut,	have shut.
to slit, opfnyden, opryten.	<i>I slit,</i>	slit,	have slit or slitten.
to spit, spuwen.	<i>I spit,</i>	spit or spat,	have spit or spitten.
to split, splyten.	<i>I split,</i>	split,	have split.
to spread, spreiden.	<i>I spread,</i>	spread,	have spread.
to sweat, zweeten.	<i>I sweat,</i>	sweat or sweated,	have sweat or sweated.
to thrust, stooten, duuwen.	<i>I thrust,</i>	thrust,	have thrust.

2) is 'er die ee in e veranderen, als:

To bleed, bloeden, aderlaaten.	<i>I bleed,</i>	bled,	have bled.
to feed, voeden.	<i>I feed,</i>	fed,	have fed.
to breed, fokken, opvoeden.	<i>I breed,</i>	bred,	have bred.
to speed, spocden.	<i>I speed,</i>	speed or speeded,	have speed or speeded.

On-

Onbep. wyze.	Tegenw. tyd.	Voorl. tyd.	Onbep. voorl. tyd.
to meet, ont- moeten.	<i>I meet,</i>	<i>met,</i>	<i>have met.</i>

Voeg hier by

to creep, krui- pen.	<i>I creep,</i>	<i>crept, or crepe,</i>	<i>have crept.</i>
to keep, hou- den, bewaa- ren.	<i>I keep,</i>	<i>kept,</i>	<i>have kept.</i>
to sleep, slaa- pen.	<i>I sleep,</i>	<i>slept,</i>	<i>have slept.</i>
to sweep, vee- gen.	<i>I sweep,</i>	<i>swept,</i>	<i>have swept.</i>
to weep, wee- nen.	<i>I weep,</i>	<i>wept,</i>	<i>have wept.</i>
to feel, voelen.	<i>I feel,</i>	<i>felt,</i>	<i>have felt.</i>
to kneel, knie- len.	<i>I kneel,</i>	<i>kneeled or knelt.</i>	<i>have kneeled or knelt.</i>
to flee, vlie- den.	<i>I flee,</i>	<i>fled,</i>	<i>have fled.</i>

ook

to bereave, be- rooven, ont- blooten.	<i>I bereave,</i>	<i>berest,</i>	<i>have berest.</i>
to cleave, kloov- ven, klieven.	<i>I cleave,</i>	<i>clave, clare or cleft,</i>	<i>have cleft or claven.</i>
to cleave (or flick), vast- kleeven.	<i>I cleave,</i>	<i>clave,</i>	<i>have claven or cleaved.</i>
to leave, laaten, verlaaten.	<i>I leave,</i>	<i>left,</i>	<i>have left.</i>
to leap, huppe- len, springen.	<i>I leap,</i>	<i>leapt, or leaped,</i>	<i>have leapt, or leaped.</i>
to lead, leiden.	<i>I lead,</i>	<i>led,</i>	<i>have led.</i>

Zonder hier van uit

To need, be- hoeven, nood- ig hebben.	<i>I need,</i>	<i>needed,</i>	<i>have needed.</i>
---	----------------	----------------	---------------------

On-

Onbep. wyze.	Tegenw. tyd.	Voorl. tyd.	Onbep. voorl. tyd.
To <i>peep</i> , gluren, even aan-of inkyken; aanbreeken, eerst opkoomen.	<i>I peep</i> ,	<i>peéped</i> or <i>peept</i> ,	<i>have peéped</i> or <i>peept</i> .
to <i>reel</i> , haspelen; zwieren alsoen dronkaart.	<i>I reel</i> ,	<i>rééled</i> ,	<i>have rééled</i> .

3) Zyn 'er wier *d* in *t* verandert, als:

To <i>bend</i> , buigen, krommen; spannen.	<i>I bend</i> ,	<i>bent</i> ,	<i>have bent</i> .
to <i>unbend</i> , ontspannen, als to <i>bend</i> .			
to <i>lend</i> , leeren.	<i>I lend</i> ,	<i>lent</i> ,	<i>have lent</i> .
to <i>rend</i> , scheuren.	<i>I rend</i> ,	<i>rent</i> ,	<i>have rent</i> .
to <i>send</i> , zenden.	<i>I send</i> ,	<i>sent</i> ,	<i>have sent</i> .
to <i>spend</i> , verteeren.	<i>I spend</i> ,	<i>spent</i> ,	<i>have spent</i> .

Zonder hier van uit

To <i>blend</i> , mengen.	<i>I blend</i> ,	<i>bléended</i> ,	<i>have bléended</i> .
to <i>defend</i> , verdedigen.	<i>I defend</i> ,	<i>deféended</i> ,	<i>have deféended</i> .
to <i>mend</i> , versfiellen, lappen; béteren.	<i>I mend</i> ,	<i>méended</i> ,	<i>have méended</i> .
to <i>commend</i> , pryzen.	<i>I commend</i> ,	<i>comméended</i> ,	<i>have comméended</i> .
to <i>discommend</i> , laaken, mispryzen, als to <i>commend</i> .			

4) Wier *i* in *u*, *a* of *o* verandert, als:

To <i>cling</i> , zich hechten aan iets.	<i>I cling</i> ,	<i>clung</i> , or <i>clang</i> ,	<i>have clung</i> .
to <i>drink</i> , drinken.	<i>I drink</i> ,	<i>drunk</i> , or <i>drank</i> ,	<i>have drunk</i> or <i>drunken</i> .

Onb. wyze.	Tegenw. tyd.	Voorl. tyd.	Onbep. voorl. tyd.
To <i>fling</i> , smyten.	I <i>fling</i> ,	<i>flung</i> ,	have <i>flung</i> ,
to <i>ring</i> , luiden.	I <i>ring</i> ,	<i>rung</i> or <i>rang</i> ,	have <i>rung</i> .
to <i>ring</i> , zingen.	I <i>ring</i> ,	<i>fung</i> or <i>fang</i> ,	have <i>fung</i> .
to <i>flink</i> , stinken.	I <i>flink</i> ,	<i>flunk</i> or <i>flank</i> ,	have <i>flunk</i> .
to <i>strike</i> , slaan.	I <i>strike</i> ,	<i>struck</i> ,	have <i>struck</i> , <i>strucken</i> or <i>stricken</i> .
to <i>swim</i> , zwemmen.	I <i>swim</i> ,	<i>swun</i> or <i>swam</i> ,	have <i>swun</i> .
to <i>wring</i> , wringen.	I <i>wring</i> ,	<i>wrung</i> ,	have <i>wrung</i> .
to <i>flink</i> , wegsluipen.	I <i>flink</i> ,	<i>flunk</i> ,	have <i>flunk</i> .
to <i>sink</i> , zinken.	I <i>sink</i> ,	<i>sunk</i> , or <i>sank</i> ,	have <i>sunk</i> or <i>sunken</i> .
to <i>spring</i> , springen.	I <i>spring</i> ,	<i>sprung</i> , <i>sprang</i> ,	have <i>sprung</i> .
to <i>stick</i> , steeken; kleeven.	I <i>stick</i> ,	<i>stuck</i> ,	have <i>stuck</i> .
to <i>win</i> , winnen.	I <i>win</i> ,	<i>won</i> ,	have <i>won</i> .
to <i>spin</i> , spinnen.	I <i>spin</i> ,	<i>spun</i> ,	have <i>spun</i> .
to <i>begin</i> , beginnen.	I <i>begin</i> ,	<i>begun</i> ,	have <i>begun</i> .
to <i>swing</i> , slingeren.	I <i>swing</i> ,	<i>swung</i> ,	have <i>swung</i> .
to <i>fling</i> , met een slinger werpen.	I <i>fling</i> ,	<i>flung</i> ,	have <i>flung</i> .
to <i>shrink</i> , krimpen.	I <i>shrink</i> ,	<i>shrun</i> or <i>shrank</i> ,	have <i>shrun</i> .
to <i>fling</i> , steeken met een angel.	I <i>fling</i> ,	<i>flung</i> ,	have <i>flung</i> .
to <i>string</i> , snoeren.	I <i>string</i> ,	<i>strung</i> ,	have <i>strung</i> .
to <i>dig</i> , graaven.	I <i>dig</i> ,	<i>dug</i> or <i>digged</i> ,	have <i>dug</i> or <i>digged</i> .

5) Wier *i* in *ou* verändert, als:

Onbep. wyze.	Tegenw. tyd.	Voorl. tyd.	Onbep. voorl. tyd.
To bind, binden.	I bind,	bound,	have bound or bounden.
to grind, maalen; slypen.	I grind,	ground,	have ground.
to find, vinden.	I find,	found,	have found.
to wind, winden.	I wind,	wound,	have wound.

Zondert hier van uit

To mind, openen.	I mind,	minded,	have minded.
to blind, verblinden.	I blind,	blinded,	have blinded.

6) Zyn 'er die, met cenige verändering *ght* aannemen, als:

To bring, brengen.	I bring,	brought,	have brought.
to buy, kopen.	I buy,	bought,	have bought.
to catch, vangen.	I catch,	caught or catch'd.	have caught or catch'd.
to fight, vechten.	I fight,	fought,	have fought.
to beseech, smeeken.	I beseech,	besought or beseech'd.	have besought or beseech'd.
to seek, zoeken.	I seek,	sought,	have sought.
to think, denken.	I think,	thought,	have thought.
to teach, onderwyzen.	I teach,	taught,	have taught.
to work, werken.	I work,	wrought, or work'd.	have wrought or work'd.

Zondert hier van uit

Onbep. wyze.	Tegenw. tyd.	Voorl. tyd.	Onbep. voorl. tyd.
<i>To benight</i> , door den nacht overvallen.	<i>I benight</i> ,	<i>benighted</i> ,	<i>have or am benighted</i> .
<i>to fright</i> , verschrikken.	<i>I fright</i> ,	<i>frighted</i> ,	<i>have or am frightened</i> .
<i>to right one</i> , iemand recht doen.	<i>I right</i> ,	<i>righted</i> ,	<i>have righted</i> .
<i>to slight</i> , minachten.	<i>I slight</i> ,	<i>slighted</i> ,	<i>have slighted</i> .
<i>to freight</i> , betrachten, beladen.	<i>I freight</i> ,	<i>freighted</i> ,	<i>have freighted</i> .

7) Zyn 'er veelen, wier buiging men onder geenen zekeren regel brengen kan, als:

<i>To take</i> , nemen.	<i>I take</i> ,	<i>took</i> ,	<i>have taken</i> .
<i>to betake</i> , zich begeeven tot iets.	<i>I betake</i> ,	<i>betook</i> ,	<i>have betaken</i> .
<i>to shake</i> , schudden.	<i>I shake</i> ,	<i>shook</i> ,	<i>have shaken</i> .
<i>to forsake</i> , verlaaten.	<i>I forsake</i> ,	<i>forsook</i> ,	<i>have forsaken</i> .
<i>to stand</i> , staan.	<i>I stand</i> ,	<i>stood</i> ,	<i>have stood</i> .
<i>to understand</i> , verstaan, en <i>to withstand</i> , wederstaan, als <i>to stand</i> .			
<i>to wake</i> , waken; wakker zyn.	<i>I wake</i> .	<i>woke or waked</i> ,	<i>have woke or waked</i> .
<i>to awake</i> , ontwaaken, wakker worden of maaken, als <i>to wake</i> .			
<i>to break</i> , breeken.	<i>I break</i> ,	<i>broke or brake</i> ,	<i>have broke or broken</i> .

Onbep. wyze.	Tegenw. tyd.	Voorl. tyd.	Onbep. voorl. tyd.
<i>to speak</i> , spreken.	<i>I speak</i> ,	<i>spoke or spake</i> ,	<i>have spoke or spoken.</i>
<i>to bear</i> , draagen; lyden.	<i>I bear</i> ,	<i>bore</i> ,	<i>have born</i> (lees <i>boorn</i>).
<i>to forbear</i> , aflaaten, afhouden; inschikken, als <i>to bear</i> .			
<i>to shear</i> , icheeren(schaapen).	<i>I shear</i> ,	<i>shore</i> ,	<i>have shorn.</i>
<i>to swear</i> , zweeren.	<i>I swear</i> ,	<i>swore</i> ,	<i>have sworn.</i>
<i>to wear</i> , draagen(een kleed).	<i>I wear</i> ,	<i>wore</i> ,	<i>have worn.</i>
<i>to tear</i> , scheuren.	<i>I tear</i> ,	<i>tore</i> ,	<i>have torn.</i>
<i>to weave</i> , weeven.	<i>I weave</i> ,	<i>wove</i> ,	<i>have wove or wóven.</i>
<i>to strive</i> , stryden.	<i>I strive</i> ,	<i>strove</i> ,	<i>have striven.</i>
<i>to thrive</i> , slaagen.	<i>I thrive</i> ,	<i>throve</i> ,	<i>have thriven.</i>
<i>to drive</i> , dryven; mennen.	<i>I drive</i> ,	<i>drove</i> ,	<i>have driven.</i>
<i>to shine</i> , schynen.	<i>I shine</i> ,	<i>shone, shined</i> ,	<i>have shone or shined.</i>
<i>to rise</i> , opstaan.	<i>I rise</i> ,	<i>rose</i> ,	<i>am risen.</i>
<i>to arise</i> , ontstaan, als <i>to rise</i> .			
<i>to smite</i> , slaan.	<i>I smite</i> ,	<i>smote or smit</i> ,	<i>have smitten.</i>
<i>to write</i> , schryven.	<i>I write</i> ,	<i>wrote or writ</i> ,	<i>have writ or written.</i>
<i>to abide or abide</i> , blyven; uitstaan, verdraagen.	<i>I abide</i> ,	<i>abode, abided</i> ,	<i>have abode or abided.</i>
<i>to ride</i> , ryden.	<i>I ride</i> ,	<i>rode or rid</i> ,	<i>have rid or ridden.</i>
<i>to hide</i> , verbergen.	<i>I hide</i> ,	<i>hid</i> ,	<i>have hid or hidden.</i>
<i>to slide</i> , glyden.	<i>I slide</i> ,	<i>slid</i> ,	<i>have slidden, or slid.</i>

Onbep. wyze.	Tegenw. tyd.	Voorl. tyd.	Onbep. voorl. tyd.
<i>to chide</i> , bekyven.	<i>I chide</i> ,	<i>chid</i> ,	<i>have chid or chidden.</i>
<i>to stride</i> , schreiden.	<i>I stride</i> ,	<i>strid or strode</i> ,	<i>have strid or stridden.</i>
<i>to besstride</i> , beschreiden, als <i>to stride</i> .			
<i>to shoot</i> , schieten.	<i>I shoot</i> ,	<i>shot</i> ,	<i>have shot or shotten.</i>
<i>to shoe</i> , schoenen; een paard beslaan.	<i>I shoe</i> ,	<i>shod</i> ,	<i>have shod.</i>
<i>to choose</i> or <i>chuse</i> , kiezen, verkiezen.	<i>I choose</i> ,	<i>chose</i> ,	<i>have chosen.</i>
<i>to quit</i> , vry schelden.	<i>I quit</i> ,	<i>quit or quitted</i> ,	<i>have quit or quitted.</i>
<i>to sit</i> , zitten.	<i>I sit</i> ,	<i>sat</i> ,	<i>have sat or sitten.</i>
<i>to bite</i> , byten.	<i>I bite</i> ,	<i>bit</i> ,	<i>have bit or bitten.</i>
<i>to shite</i> , kakken.	<i>I shite</i> ,	<i>shit</i> ,	<i>have shit or shitten.</i>
<i>to sow</i> , zaaijen.	<i>I sow</i> ,	<i>sowed</i> ,	<i>have sown.</i>
<i>to shew</i> or <i>show</i> , toonen, wyzen.	<i>I shew</i> or <i>show</i> ,	<i>shewed</i> or <i>showed</i> ,	<i>have shewn or shown.</i>
<i>to mow</i> , maaijen.	<i>I mow</i> ,	<i>mowed</i> ,	<i>have mown.</i>
<i>to hew</i> , houwen, hakken.	<i>I hew</i> ,	<i>hewed</i> ,	<i>have hewn.</i>
<i>to load</i> or <i>lade</i> , laaden.	<i>I load</i> or <i>lade</i> ,	<i>loaded</i> or <i>laded</i> ,	<i>have laden or laded.</i>
<i>to draw</i> , trekken.	<i>I draw</i> ,	<i>drew</i> ,	<i>have drawn.</i>
<i>to know</i> , kennen, weeten.	<i>I know</i> ,	<i>knew</i> ,	<i>have known.</i>
<i>to grow</i> , groeijen, wasfen; worden.	<i>I grow</i> ,	<i>grew</i> ,	<i>am grown.</i>

Onbep. wyz.	Tegenw. tyd.	Voorl. tyd.	Onbep. voorl. tyd.
<i>to blow</i> , waaijen; blaazen enz.	<i>I blow</i> ,	<i>blew</i> ,	<i>it has blown</i> , <i>I have blown</i> .
<i>to throw</i> , werpen.	<i>I throw</i> ,	<i>threw</i> ,	<i>have thrown</i> .
<i>to crow</i> , kraaijen.	<i>I crow</i> ,	<i>crew or crows</i> ,	<i>have crows</i> .
<i>to fly</i> , vliegen.	<i>I fly</i> ,	<i>flew</i> ,	<i>have flown</i> .
<i>to slay</i> , dooden.	<i>I slay</i> ,	<i>slew</i> ,	<i>have slain</i> .
<i>to see</i> , zien.	<i>I see</i> ,	<i>saw</i> ,	<i>have seen</i> .
<i>to lie</i> , liggen.	<i>I lie</i> ,	<i>lay</i> ,	<i>have lain</i> .
<i>to lay</i> leggen, wegleggen; wedden, is regelmatig, als: <i>I lay</i> , <i>laid</i> , <i>have laid</i> .			
<i>to give</i> , geeven.	<i>I give</i> ,	<i>gave</i> ,	<i>have given</i> .
<i>to forgive</i> , vergeeven.	<i>I forgive</i> ,	<i>forgave</i> ,	<i>have forgiven</i> .
<i>to tread</i> , treden.	<i>I tread</i> ,	<i>trod</i> ,	<i>have trodden</i> .
<i>to get</i> , bekoomen.	<i>I get</i> ,	<i>got</i> ,	<i>have got or gotten</i> .
<i>to begit</i> , wekken, teelen.	} als <i>to get</i> .		
<i>to forget</i> , vergeeten.			
<i>to seeth</i> , zieden.	<i>I seeth</i> ,	<i>sod, seethed</i> ,	<i>have, sodden or seethed</i> .
<i>to fall</i> , vallen.	<i>I fall</i> ,	<i>fell</i> ,	<i>am fallen</i> .
<i>to swell</i> , zwellen.	<i>I swell</i> ,	<i>swelled</i> ,	<i>am swollen</i> .
<i>to steal</i> , steelen.	<i>I steal</i> ,	<i>stole</i> ,	<i>have stolen or stoln</i> .
<i>to rot</i> , verrotten.	<i>I rot</i> ,	<i>rotted</i> ,	<i>am rotten</i> .
<i>to run</i> , loopen.	<i>I run</i> ,	<i>ran</i> ,	<i>have run</i> .
<i>to lose</i> , verliezen.	<i>I lose</i> ,	<i>lost</i> ,	<i>have lost</i> .
<i>to light</i> , aansteeken; bygeval ontmoeten.	<i>I light</i> ,	<i>lit or lighted</i> ,	<i>have lighted or lit</i> .

Onbep. wyze. Tegenw. tyd. Voorl. tyd. Onbep. voorl. tyd.

to *sell*, verkoo- *I sell*, *fold*, *have fold*.
pen.

to *undersell*, onder de markt verkoopen, als *to sell*.

to *tell*, zeggen *I tell*, *told*, *have told*.
of vertellen.

to *hold*, houden. *I hold*, *held*, *have held* or
holden.

to *behold*, be- *I behold*, *beheld*, *have behold* or
fchouwen. *behelden*.

Merk, dat het deelw. *beholden* ook verplicht of verschuldigd betékent, als: *I am beholden to him*.

to *freeze*, vrie- *It freezes*, *froze*, *has frozen*.
zen.

to *hang*, han- *I hang*, *hung* or *hanged*, *have hung* or
hen. *hanged*.

to *do*, doen. *I do*, *did*, *have done*.

to *overdo*, overdoen, te veel doen. } als *do*.
to *outride* (or *oustrip*) voorby streeven. }
to *undo*, losmaaken; bedryven. }

to *dare*, dur- *I dare*, *durst*, *have dared*.
ven.

to *climb*, klim- *I climb*, *clomb*, *climbed*, *have clomb* or
men. *climbed*.

to *come*, koo- *I come*, *came*, *am come*.
men.

to *become*, worden. } als *to come*.
to *overcome*, overwinnen. }

to *make*, maa- *I make*, *made*, *have made*.
ken.

to *die*, sterven. *I die*, *died*, *he is dead* (or
there has died,
there have died)
On-

Onbep. wyze.	Tegenw. tyd.	Voorl. tyd.	Onbep. voorl. tyd.
<i>to die</i> , stoffen	<i>I die</i> ,	<i>died</i> ,	<i>have died</i> .
verwen (is regelmatig).			
<i>to have</i> , hebben.	<i>I have</i> ,	<i>had</i> ,	<i>have had</i> .
<i>to be</i> , zyn of weezen.	<i>I am</i> ,	<i>was</i> ,	<i>have been</i> .
<i>to be born</i> (lees haarn)gebooren zyn.	<i>I am born</i> ,	<i>was born</i> ,	<i>have been born</i> .
<i>to go</i> , gaan.	<i>I go</i> ,	<i>went</i> ,	<i>am gone</i> .
Ik kan.	<i>I can</i> , (*)	<i>could</i> .	
Ik mag.	<i>I may</i> ;	<i>might</i> .	

shall en *should* (toek. tyd) zal of zullen, zoude of zouden.

<i>to will</i> , willen of zullen.	<i>I will</i> ,	<i>I would</i> ,	<i>I have willed</i> or <i>been willing</i> .
------------------------------------	-----------------	------------------	---

Voorts gelieve men indachtig te zyn, dat *ed*, waarmede veele der voorledene en onbepaalde voorl. tyden eindigen, dikwerf, doch minder in het schryven dan wel in het uitspreken, in eene *d* verkort wordt, als: *lov'd* voor *loved*.

AFZONDERLYKE VERHANDÉLING

over den aart en het gebruik van de tyden enz. der Engelsche werkwoorden. *Particular Dissertation on the nature and use of the tenses &c. of English verbs.*

Voor dat wy dit stuk beginnen, hebben wy aan te merken,

1. Dat de Engelsche werkwoorden (buiten de twee deelwoorden) maar twee enkele tyden (*two simple tenses*) hebben, en al

(*) *Can* en *may* worden nooit in de eindigende wyze (*the infinitive*) gebuikt, en hebben ook geen deelwoord (*participle*).

alle de anderen door hulpwoorden gevormd worden, gelyk men hier boven gezien heeft.

2. Dat men zich op drieërlei wyzen uitdrukt; te wecten: bevestigender, ontkennender en vraagender wyze; waarvan de laatste bevestigend, of ontkennend is. Allen verëischen eene byzondere woordëhikking, gelyk sfraks zal blyken.

Wy maaken dan eenen aanvang

I. Met den tegenwoordigen tyd der aantoonende wyze.

De Engelschen drukken deezen tyd op drieërlei wyzen uit, als: *I love, I do love, I am loving*, ik bemin; volgens bladz. 237 en 245.

Door *I love*, zegt men eenvoudiglyk, ik bemin; *he loves her*, hy beminth haar enz.

I do love (ik bemin) bëzigt men, als men zulks met nadruk wil te kënnen geeven, als:

I do love him.

Ik beminth hem, of ik beminth hem waarlyk.

You do indëéd vex me sometimes.

Gy kwelt my waarlyk somtyds.

They do for certain set out to-morrow.

Zy vertrekken gewislyk morgen.

Men bedient zich somtyds van deezen tyd, op eene bevallige wyze, in plaats des voorëdenen, als men een verhaal van iets doet, by voorbeeld:

Having met with him in the street, he brings him to his house; and gives him a very good entertainment.

Hem op de straat ontmoet hebbende, brengt hy hem naar zyn huis, en onthaait hem treffelyk.

Deeze tyd wordt ook somtyds gebëzigt, in plaats van den toekomenden, by voorbeeld:

*What day is to-morrow?
To-morrow is a holy-day.*

Wat dag hebben we morgen?
't Is morgen een heilige dag.

When does the King go to Hanover? He sets out the second of July, and returns the ninth of August. Wanneer gaat de Koning naar Hanóver? Hy vertrekt den 2den July, en keert weder den 9den Augustus.

II. Over den daadelyken tegenw. tyd.

Op bladz. 245 hebben wy aangewezen, dat deeze tyd by de Engelschen ook uitgedrukt wordt door het hulpwoord *am* (ben) en het tegenwoordige deelwoord *loving*, *writing* enz. wordende deeze tyd gebruikt, wanneer men werklyk aan eene zaak bezig is, by voorbeeld:

<i>I am writing.</i>	Ik schryf, of (letterlyk) ik ben schryvende.
<i>He is reading.</i>	Hy leest, of is aan 't leezen.
<i>She is dying.</i>	Zy sterft.
<i>We are coming.</i>	Wy koomen.
<i>You are doing a good action.</i>	Gy doet eene goede daad.
<i>They are hunting.</i>	Zy jaagen.
<i>I am going.</i>	Ik gaa, of ik vertrek.
<i>He is begging.</i>	Hy bedelt; of hy verzoekt of smeekt.
<i>She is grieving.</i>	Zy treurt of weeklaagt.
<i>That very thing is just now doing.</i>	Die eigenste zaak word op dit oogenblik ter uitvoer gebracht.
<i>The book is now printing.</i>	Het boek word nu gedrukt.
<i>The brass is forging.</i>	Het koper word gesmeed.

In plaats van het tegenw. deelwoord, kan men na het hulpwoord *to be*, ook een voorzetsel met een zelfstandig woord gebruiken, als:

<i>I am in love.</i>	Ik bemin.
<i>He is at work.</i>	Hy werkt, of hy is aan 't werk.
<i>We are at dinner.</i>	Hy is aan 't middagmaal.
<i>They are at cards.</i>	Zy speelen op de kaart.

III. Over den vraagenden en ontkennenden tegenw. tyd.

'Er word in het Engelsch, in de tegenwoordige en bepaalde voorledene tyden zelden icts gevraagd of ontkend, zonder de hulp

hulpwoordjes *do* en *did* daar by te voegen, by voorbeeld, in den tegenwoordigen tyd zegt men

Vraagender wyze.

<i>Do you see that?</i>	Ziet gy dat?
<i>Does she love you?</i>	Bemint zy u?
<i>Do we hurt them?</i>	Benadeelen wy hen?
<i>Do they like it?</i>	Staat het hun aan?
<i>How do you do?</i>	Hoe vaart gy?
<i>How does she do?</i>	Hoe vaart zy?
<i>Does Mr. such a one, know you.</i>	Kent myn Heer die u?
<i>Does the war continue?</i>	Houd de oorlog aan?

Ontkennender wyze.

<i>I do not (or don't) know him.</i>	Ik ken hem niet.
<i>He does not say so.</i>	Hy zegt dat niet.
<i>They do not (or don't) mind him.</i>	Zy tellen of achten hem niet.
<i>We don't care for it.</i>	Wy geeven 'er niet om.
<i>You don't tell me your message.</i>	Zy zegt my uwe boodschap of commissie niet.
<i>I don't fear but I shall cloy you with letters.</i>	Ik twyffel niet (of ik ben niet bang) of ik zal u met brieven overlaaden.
<i>I don't doubt (or question) but he'll come.</i>	Ik twyffel niet of hy zal koomen.

Als men iets ontkennender wyze vraagt, plaatst men gemeenlyk den persoon na 't ontkennend woordje *not*, by voorbeeld:

<i>Don't I disturb you?</i>	Hinder ik u niet?
<i>Does not she tease him?</i>	Plaagt zy hem niet?
<i>Does not that satisfy you?</i>	Voldoet u dat niet?
<i>Does not Mrs such a one know her?</i>	Kent haar Mevrouw die niet?
<i>Don't they come and see you now and then?</i>	Koomen zy u nu en dan niet bezoeken?

Merk, dat in alle deeze voorbeelden, zoo vragende als ontkennende, het hulpwoordje *do* alleen geboogen wordt.

In openbaare Redenvoeringen en Dichtstukken laat men dikwerf, zoo in het vraagen als ontkennen, het woordje *do* weg; by voorbeeld:

<i>Seest thou yon dreary plain? the seat of desolation, void of light?</i>	Ziet gy gindsche akelige vlakte? den zétel der droefheid, van licht ontbloot.
<i>Alas! she knows not what she does or says.</i>	Helaas! zy weet niet wat ze doet of zegt.

By het hulpw. *to be* enz. word het woordje *do* niet gebruikt; zie hiervan de volgende voorbeelden.

<i>Is Mr N. within?</i>	Is de Heer N. te huis?
<i>Is not Mrs N. within?</i>	Is Mejuffrouw N. niet te huis?
<i>She is not stirring yet.</i>	Zy is nog niet op, of by de hand.
<i>Is your brother coming?</i>	Komt uw broeder?
<i>They are not coming yet.</i>	Zy komen nog niet.
<i>What are you doing?</i>	Wat doet gy?
<i>I'm not doing any thing.</i>	Ik doe niets.
<i>What is he talking of?</i>	Waar praat hy van?
<i>He is not talking of anything.</i>	Hy praat nergens van.

IV. Over den onvolkomenen en bepaalden voorl. tyd.

Men noemt deezen voorlédenen tyd onvolkomen en bepaald.

1) Onvolkomen, om dat ze gebézigd word in het verhaalen van zaaken, die wel eeniger maaten, doch niet geheellyk afge-loopen zyn, by voorbeeld.

<i>I read your letter, when he came in.</i>	Ik las uwen brief, toen hy in kwam.
<i>I worked, whilst you were at play (or playing).</i>	Ik werkte, terwyl gy speelde.

Doch men bedient zich ten deezen ópzigte, wanneer eene zaak niet volkomen geëindigd of voorby is, meestál van het hulpwoordje *to be* (zie bladz. 245.) als:

<i>I was writing, when you came in.</i>	Ik schreef toen gy inkwaamt.
<i>I was talking of him, when he appeared.</i>	Ik sprak van hem, toen hy ver- scheen.

I was

I was reading your letter, when he went away. Ik las uwen brief, toen hy weg ging.

Zonderende hier nogtans van uit, wanneer men iets verhaalt, dat men gewoon was te doen, by voorbeeld,

In those days I loved travelling mightily, and took great delight in it. In die dagen beminde ik het reizen zeer, en schepte 'er groot vermaak in.

2) *Bepaald*, om dat men ze bézigt, wanneer de tyd, waarin iets geschied is, aangeduid word, en geheellyk voorby is, al ware het ook maar één oogenblik, by voorbeeld.

I went yesterday to church. Ik ging gisteren naar de kerk (of ter kerke).

I was a fortnight ago at Fli-sling. Ik was vóór veertien dagen te Vlisfingen, of ik heb vóór 14 dagen te Vlisfingen geweest.

He came t'other day from Lisse (lees laail). Hy kwam onlangs van Rysfel, of hy is onlangs van Rysfel gekoomen.

She fell sick such a day. Zy wierd op zodaanigen dag ziek.

Alexander hearing of Darius's death, wept for him. Alexander de dood van Darius verneemende, beweende hem.

In my youth curiosity carried me to Rome (lees roem); where I made some stay. In myne jeugd voerde my de nieuwsgierigheid naar Rome, alwaar ik wat verbleef.

I saw him go by just now, or a moment ago. Ik heb hem zoo terstond zien voorby gaan.

We met them this evening in the public walk. Wy hebben hen deezen avond op de gemeene wandelwegen ontmoet.

They told me of it this morning. Zy hebben 'er my deezen morgen van gezegd (of verteld).

Merk: dat men in het Engelsch veelal den bepaalden voorl. tyd gebrúist, wanneer men zich in het Nederduitsch van den onbepaalden voorl. tyd (of den volkomen voorl. tyd, gelyk men ze in de Nederduitsche Spraakkonsten noemt) bedient. De

zoo even bygebragte voorbeelden hebben zulks reeds getoond; niettemin hebt gy, ten overvloede, hier nog de volgende.

I néver saw that man before. Ik heb dien man nooit te voren gezien.
I always loved him. Ik heb hem altoos bemind,
He éver treated him kindly. Hy heeft hem altoos vriendelyk bejégend.

V. Over den onvolkomenen en bepaalden voorl. tyd, met het hulpwoordje *did* (deede), als: *I did love*, ik beminde. Zie bladz. 237.

Deeze samengefelde voorl. tyd verschilt in niets met den zoo even beschrevenen enkelen voorl. tyd, dan alleen hierin, dat dezelve door de vergezelling van *did* (gelyk *do* in den tegenw. tyd) nadrukkelyker en krachtiger wordt, by voorbeeld.

I did indeed perceive the mistake. Ik bespeurde waarlyk den misflag, of ik heb waarlyk de feil bespeurd.
I say, I did return it to him yesterday. Ik zeg u, dat ik het hem gisteren weder ter hand gefield heb.
She did certainly go away too soon. Zy ging zekerlyk te vroeg weg.
You did advise me to it. Gy hebt my zulks aangeraaden.

Somtyds is het woordje *did* van het werkwoord afgescheiden, by voorbeeld.

He did, by his contrivance, outwit them all. Door zyne verzinning was hy hun allen te slim.

Wy hebben reeds op bladz. 228 aangeroerd, dat men in het Engelsch zelden iets vraagt of ontkent, zonder het woordje *did* daar by te voegen. Dit verstaat zich van den onvolkomenen en bepaalden voorl. tyd, waarvan wy nu handelen. Zie hier van eenige voorbeelden.

Vraagender wyze.

Did you find him, and did you speak with him? Hebt gy hem gevonden, en met hem gesproken?

How

<i>How did they go about it?</i>	Hoe zyn ze daar mee te werk gegaan?
<i>Why did she not come sooner?</i>	Waarom is zy niet eerder gekomen?
<i>Did not your friend and he agrée about it?</i>	Is uw vriend met hem daar niet in overéén gekomen?
<i>Did I not say it would fall out so?</i>	Heb ik niet gezegd dat het dus gebeuren (of uitvallen) zou?
<i>Did I not say it would prove so?</i>	Heb ik niet gezegd dat het dus zou uitstaan (of zulks 'er van komen zou)?

Ontkennender wyze.

<i>I did not see you.</i>	Ik zag u niet (of ik heb u niet gezien).
<i>She did not sûrely tell you so, (or sûrely she did not tell you so).</i>	Zy heeft u zekerlyk dat niet gezegd (of verteld).
<i>He did not certainly mean, (or he certainly did not mean) to affront her.</i>	Hy had zekerlyk geen oogmerk om haar te belédigen.
<i>They did not chuse to come in.</i>	Zy geliefden (of verkoozen) niet in te koomen.

VI. Over den onbepaalden voorledenen tyd.

I have loved &c. Ik heb bemind enz. Zie blad. 238.

- Deze samengefelde voorl. tyd word by sommige Spraakkundigen den volkomen voorl. tyd genaamd: dan nadien dezelve in het Engelsch geenen bepaalden of slijpten voorledenen tyd aanduidt, verkiezen wy liefst, om ze met anderen, den onbepaalden voorl. tyd te noemen. De gegrondheid hiervan zal uit de volgende voorbeelden blyken, als:

<i>I have often thought on you.</i>	Ik heb dikniaals aan u gedacht.
<i>We have told them more than once of the danger, they are in.</i>	Wy hebben hun meer dan ééns over het gevaar daar ze in zyn, onderhouden.
<i>You have been quite a stranger to us these many days.</i>	Gy zyt een geruimen tyd gantsch een vrecandeling by ons geweest.

She

<i>She has been invisible to me, ever since we fell out together.</i>	Zy is altoos onzichtbaar voor my geweest, (of ik heb haar niet gezien) zedert wy harde woorden met malkander kregen.
<i>I have done with it.</i>	Ik heb 'er mede gedaan.
<i>He has seen the King.</i>	Hy heeft den Koning gezien.
<i>We have drunk your health.</i>	Wy hebben uwe gezondheid gedronken.
<i>He has given his performance to the press.</i>	Hy heeft zyn werk ter drukpers gegeven.
<i>She has just finished it.</i>	Zy heeft het zoo even geëindigd.

Merk nogtans: dat, wanneer men in den voorl. tyd iets bevestigt, en het juiste tydftip daarvan bepaalt, men zich dan in het Engelsch gemeenlyk bedient van den bepaalden voorl. tyd, schoon de aangewezen tyd nog niet geheellyk voorby zy. Zie de voorbeelden onder N°. IV. bladz. 268.

De onbepaalde voorl. tyd word in het Engelsch ook gebézigd, wanneer men in eenen voorlédenen zin, waarvan de tyd nog is voorduurende, iets ontkent of vraagt, by voorbeeld.

<i>They have not seen him to day, this week, this month, this year, this long time.</i>	Zy hebben hem heden (van dage) deeze week, deeze maand, dit jaar, in langen tyd niet gezien.
<i>With all the pains I have taken, I have not yet been able to compass my aim.</i>	Met alle de moeite, die ik gennoomen heb, ben ik nog niet bekwaam geweest om myn oogmerk te bereiken.
<i>Have you met with him lately, this season, this summer, this autumn &c.?</i>	Hebt gy hem onlangs, dit jaargety, deezen zomer, deezen herfst enz. ontmoet?
<i>How (or which way) have I deserved this treatment at your hands?</i>	Op wat wyze heb ik deeze behandeling aan u verdiend?
<i>What has she not done to please you?</i>	Wat heeft zy niet gedaan om u te behaagen?

Wy hebben op bladz. 226 gezegd, dat men zich van het hulpwoordje *did* bedient, om in den bepaalden voorl. tyd iets te vraagen of te ontkennen, als: *did I love?* heb ik bemind?

I did

I did not love, ik heb niet bemind; — doch de Leezer zoo even gezien hebbende, dat het hulpwoordje *have* gebézigd word, om één en hetzelfde in het Nederduitsch uit te drukken, zoo ver-eischt het, dat wy hem eenig uitleg daar van geeven.

Wy hebben reeds aangemerkt, dat men in het bézigen van het hulpwoordje *have*, nooit den slijpen voorl. tyd noemt, en die dus onbepaald is. In het gebruiken van *did* integendeel, word de voorl. tyd altoos bepaald, of, als zodaanig te zyn, geacht: want *did* is in het Engelsch altoos het téken van eenen bepaalden voorl. tyd; en 'er is slechts één voorby gegaan oogenblik noodig, om het daar voor te houden: maar

Men zal vraagen, hoe kan een voorlédene tyd bepaald geacht worden (gelyk wy zoo even zeiden) wanneer die zulks nie uitdrukkelyk is? De Engelschen achten denzelven bepaald, alleen door de plaats-verandering van den persoon, dien men onder-vraagt, by voorbeeld:

Vraagende aan vreemdelingen, zonder eenigen voorlédenen tyd te noemen, of ze te Versailles geweest zyn, zoo zal men tot hun zeggen:

Have you been at Versailles? Hebt gy te Versailles geweest?
Gentlemen! Myn Heeren!

Answer.

Antwoord.

Yes, Sir! or yes, we have.

Ja, myn Heer!

Indien men by deeze vraag voegt: hebt gy 'er den Koning en de Koninglyke Familie gezien? Dan zoude men niet meer *have* zeggen, maar

Did you see the King there and the Royal Family? Zagt gy daar den Koning en de Koninglyke Familie?

Om dat die vreemdelingen, zeggen de Engelschen, den Koning enz. niet hebben kunnen zien, dan toen zy in 't paleis waren daar de Koning zyn verblyf houdt: nu die vreemdelingen zyn 'er niet meer; by gevolg word deeze voorl. tyd een bepaalde voorl. tyd door de plaatselyke verandering der per-sonen, welke hebben kunnen zien enz. — Derhalven zoo dikwerf als men gaat spreken van eene zaak, geschied op eene plaats waar men niet meer is, moet men vraagen of ontkennen door *did*; zynde het dus ook gelegen met de bygebragte voorbeelden op

bladz. 271. waarin *did* moet aangemerkt worden, om zulke of dergelyke omftandigheden, als hier boven gemeid, gebézigd te zyn, te wooten: in eenen zin, die by de Engelschen geächt word in den bepaalden voorl. tyd plaats te hebben, schoon de ftipre tyd niet word aangeduid.

VII. Over den onbepaalden voorl. tyd, met het hulpw.
to be, zyn, als:

I have been writing, ik heb gefchreeven (of ik ben aan 't fchryven geweest). Zie bladz. 245.

De Engelschen drukken op deeze wyze den tyd uit, dien men tot het verrichten van iets befteed heeft, by voorbeeld:

What have you been doing all this morning? Wat hebt gy deezen gantschen morgen uitgevoerd?

I have been making extracts for my own improvement. Ik heb tot myne eigene bevordering uittreksels gemaakt.

He has been all this while amusing himself with trifles. Hy heeft zich dien gantschen tyd met bezuzelingen opgehouden.

How long have they been soliciting this affair? Hoe lang hebben zy om deeze zaak verzogt (of aangehouden).

They have been these several months trying all the methods they could think of. Zy hebben zedert verfcheidene maanden alle middelen die zy maar bedenken konden, in 't werk gefield.

Deeze tyd duidt ook aan, wat men naauwlyks gedaan heeft, als:

We have been taking the air on horse-back. Wy hebben te paard gereeden om ons te verluchten.

Ha! spiteful, where hast thou been snarling odious truths? (Dit is ten naastenby aldus). Ha! vuiläartige, waar hebje geweest, om fchandelyke waarheden uit te venten?

I confess I have not been uttering fulsome lies and nauseous flattery. Ik beken dat ik niet geweest heb, om met eenen verächtelyken glimlach, stinkende leugens en walgelyke vleierij te vertellen.

VIII. Over den meer dan volkomen voorl. tyd, als: *I had loved*, ik had bemind. Zie bladz. 238.

Deeze tyd word dus genaamd, om dat ze een verder voorledenen tyd, dan den anderen voorl. tyd, te kennen geeft, by voorbeeld:

<i>I had done my business, before you came.</i>	Ik had myn zaak (of werk) verricht, eer gy kwaamt.
<i>You had not seen him, when you writ to me.</i>	Gy had hem niet gezien, toen gy aan my schreeft.
<i>When he had ended his speech, the Parliament rose.</i>	Toen hy zyn gesprek geëindigd had, stond het Parlement op.
<i>We had no sooner adjusted matters, but the Parties fell out afresh.</i>	Wy hadden, zoo ras de zaken niet verëffend (in orde gebracht) of de Partyen geraakten wederom overhoop.
<i>After I had done it, he disappeared.</i>	Na dat ik het gedaan had, verdween hy.

IX. Over den meer dan volkomen voorl. tyd, met het hulpwoord *to be*, zyn, als:

I had been writing, ik had geschreeven (of ik was aan 't schryven geweest). Zie bladz. 246.

Men bedient zich hier van, om den tyd, dien men tot iets beflaad had, aan te duiden, by voorbeeld:

<i>After I had been waiting for him two full hours, he came: I asked him what he had been trifling about, to make me stay so long: he told me, he had been entertaining some friends, whom he had just broke from, with much ado.</i>	Na dat ik twee volflageneuren op hem gewacht had, kwam hy: ik vroeg hem met welke beuzelingen hy zich toch opgehouden had, om my zoo lang te doen wachten: hy zeide my, dat hy eenige vrienden onthaald (of onderhouden) had, van welken hy, met veel moeite, zoo even was afgescheiden.
<i>We had been long expecting (or in expectation of) his return.</i>	Wy hadden zyne terugkomst lang gewacht.

Om uit te drukken het geen zoo even gedaan of gebeurd is, zegt men, by voorbeeld:

When I came up to them, I found they had been talking of the Greek and Latin Poets. Toen ik by hun kwam, vond ik, dat zy gesprek hadden gehad over de Griekfche en Latynfche Dichters.

What had you been saying to him, to put him in such a paffion? What had gy toch tot hem gezegd, dat hy zoo driftig wierd?

X. Over den toekomenden tyd, als: *I shall or will love* &c. Ik zal beminnen enz. Zie bladz. 238.

Deeze twee tekenen van den toekomenden tyd zyn gebrekkige werkwoorden (*defective verbs*), hebbende alleen *shall* en *will* voor hunnen tegenwoordigen tyd, en *should* en *would* voor hunnen voorledenen en voorwaardelyken tyd. — Wanneer *shall* of *will* eenen toekomenden tyd maakt, word het werkwoord, dat op een van beiden volgt, geächt in de onbepaalde wyze te zyn, zonder voorzetfel. — Alzoo men nu deeze twee tekenen van den toekomenden tyd *shall* en *will* niet onverschilliglyk kan bezigen, zoo zyn wy genoodzaakt geweest tweeërlei toekomende tyden te vormen, naamlyk: eene enkele, en eene van belofte, bedreiging enz. — Dit is ééne van de grootfte moeilijkheden der Engelfche Taal: dan, wy zullen ze trachten te ontwikkelen.

Om hier toe te geraaken, moet men wel opmerken, dat de eerste perfoon, die fpreékt, *I* (*ik*) heet; wanneer dezelve in zyn eigen naam fpreekt: en *we* (*wy*), wanneer dezelve in den naam van twee of meer fpreekt. Indien deeze eerste perfoon maar eenvoudiglyk uitdrukt wat hy doen zal, zoo zal hy gebruiklyk maa-ken van *shall*; en fprekende in dien zelve eenvoudigen zin tot eenen tweeden perfoon, naamlyk: *thou* of *you* (*gy* of *gylieden*;) of van eenen derden, *he* of *they* (*hy* of *zylieden*;) zoo zal hy zich bedienen van *will*, om eenvoudiglyk aan te duiden, wat die tweede of derde perfoonen doen zullen; 't zy dat hunne wil 'er eenig deel in hebbe, of niet, by voorbeeld.

1ste Perf. *I shall probably see him to-morrow.* Ik zal hem waarfchynlyk morgen zien.

1ste Perf.

- 1ste Perf. *We shall not (or we shan't) be ready time enough (lees enof).* Wy zullen niet 'tydig genoeg gereed zyn.
- 2e. Perf. *Thou wilt (or thou'lt) find him there.* Gy zult hem daar vinden.
- 2e. Perf. *You will not (or you won't) get much by it.* Gy of gyl. zult 'er niet veel by winnen.
- 3e. Perf. *He will (or he'll) make his fortune by that means.* Hy zal door dat middel zyn geluk maaken.
- 3e. Perf. *She will (or she'll) not come before next week.* Zy zal voor aanstaande week niet koomen.
- 3e. Perf. *They will (or they'll) torment us.* Zy of zyl. zullen ons kwellen.

Alle deeze voorbeelden van de tweede en derde perfoonen, kondigen niet anders aan, dan waarfchynlyke gebeurtenissen, of waarvan men zédelyk [*moreel*] verzékerd is.

Het is evenéens gelégen met de toekomende gebeurtenissen, die van ons niet afhangen, en waarin onze wil niets vermagt als, by voorbeeld:

- 3e. Perf. *It will rain.* Het zal régenen.
- 3e. Perf. *It will not (or won't) thunder.* Het zal niet donderen.
- 3e. Perf. *There will be noise about it.* Daar zal geraas over weezen.
- 3e. Perf. *That will never happen.* Dat zal nooit gebeuren.

XI. Over den toekomenden tyd, van beloften, bedreiging, bevel of verbod, als: *I will love, thou shalt love &c.* Ik zal beminnen, gy zult beminnen enz. Zie bladz. 238.

Indien de hierboven onder N^o. X. gemelde eerste perfoon, in zyn eigen of in veeler naamen spreekende, 'er eenige belofte enz. onder verstaat, zoo zal hy zich uitdrukken door *will*, en

tot eenen tweeden of van eenen derden perfoon sprekende, door *shall*, by voorbeeld.

<i>I will (or I'll) wait upon you without fail.</i> (belofte)	Ik zal zonder fout by u koomen, (of ik zal u vast koomen opwachten).
<i>We will not (or we won't) subscribe to such loose conditions, I warrant you.</i> (dreigement)	Wy zullen zulke losse voorwaarden niet onderschryven, dat verzekere ik u.
<i>If thou dost well, thou shalt be rewarded.</i> (belofte)	Indien gy wél doet, zult gy beloond worden.
<i>If he will not mind me, he shall be punished.</i> (dreigement)	Indien hy naar my niet wil hooren, zo zal hy gestraft worden.
<i>You shall carry her my answer.</i> (bevel)	Gy zult haar myn antwoord brengen.
<i>They shall not execute his orders (verbod); if they do, they shall feel my resentment.</i> (dreigement)	Zy zullen zyne bevelen niet uitvoeren; zoo ze het doen, zullen ze myn ongenoegen gewaar worden.

Uit het voorgestelde zal men genoegzaam kunnen bevroeden, dat *shall*, in den mond der geenen, die tot eenen tweeden, of van eenen derden perfoon spreekt, een woord van gezag is, aanduidende, dat de beloofde, bevolene of verbodene zaak, alleen afhangt van den wille des geenen, die spreekt: dus, wanneer men tot iemand zegt:

You shall punctually obey me in every thing. (bevel) Gy zult my in alles stiptelyk gehoorzaamen.

Is het zoo veel als of men tot hem zeide:

I will have you obey me &c. Ik wil of versta dat gy my gehoorzaamt enz.

En indien men van eenen derden perfoon zeide:

Nothing shall be wanting for her reception. Niets zal aan haar onthaal ontbreken.

Zoo is het, als of men zeide:

I will take care, that every thing be in readiness, for &c. Ik zal zorg draagen, dat alles in gereedheid zy, voor enz. *shall*

Shall is ook zeer betaamlyk gebézigd door de Profeeten; wanneer zy de besluiten of toekomstige gebeurtenissen, die van de Godlyke Almagt afhangen, aankondigden, by voorbeeld:

Behold a virgin shall conceive and bear a son &c.

Ziet eene maagd zal zwanger worden en eenen zoon baaren enz.

It shall rain upon the earth forty days and forty nights, and all mankind shall perish.

Het zal régenen op de aarde veertig dagen en veertig nachten, en 't gantsche menschedom zal vergaan.

Heaven and earth shall pass away; but my words shall not pass away.

Hémel en aarde zullen voorby gaan; maar myne woorden zullen niet voorby gaan.

The wolf and the lamb shall feed together, and the lion shall eat straw like the bullock; and dust shall be the serpent's meat: They shall not hurt nor destroy in all my holy mountain, saith the LORD.

De wolf en het lam zullen te samen weiden, en de leeuw zal stroo eten als een rund; en stof zal de spyze der slang zyn: zy zullen geen kwaad doen, noch verderven op mynen gantschen heiligen berg, zegt de H E E R.

De Heidensche Dichters hebben zich in hunne voorzeggingen deezen styl ook aangemaatigd, by voorbeeld,

In de belofte van Juno aan Æolus.

The fair Nymph Deïopéïa shall be thine, she shall be irrevocably fix'd to thee in wedlock.

De schoone Ninf Deïopéïa zal uwe zyn, zy zal door den trouw onherroepelyk aan u verbonden worden.

Zoo mede in de aankondiging van de Gulden Eeuw.

The flocks shall feed without fearing the ravenous wolf: the serpent's brood shall perish: the sacred ground shall refuse to bear noxious plants, and unlaboured harvests shall adorn the fields: each common bush shall bear Syrian roses: the rapacious merchant shall forego the seas, no

De kudden zullen weiden, zonder den roofzieken wolf te vreezen: het slangen-gebreed zal vergaan: het geheiligde veld zal geene schadelyke planten voortbrengen, en de onbeploegde landen zullen met eenen ryken oogst versierd zyn: elke gemeene heester zal Syrische

keel shall cleave the waves for foreign ware : for every soil hall bear all kinds of fruit. roozen draagen: de gewinzuchtige koopman zal de zee verlaten, geene kielen zullen dezelfde, om vreemde waaren, beploegen: want elke grond zal allerlei slag van vruchten opleveren.

Dit zy genoeg van den toekomenden tyd van beloften, dreigement, bevel of verbod, in eenen bevestigenden en ontkenenden zin beschouwd. Wy gaan nu over, om denzelven ook vragender wyze voor te stellen.

XII. Over den ondervraagenden toekomenden tyd.

De eerste perfoon vraagt zich zelve altoos door *shall*, en de vraag aan eenen tweeden geschiedende, bedient hy zich gemeenlyk van *will*, by voorbeeld:

<i>Shall I have the honour of dining with you to morrow?</i>	Zal ik de eere hebben, morgen met u temiddagmaalen?
<i>And will you let me bring my friend along with me?</i>	En zult gy my toelaaten, mynen vriend mede te brengen?
<i>Shan't (voor shall not) we make a party, to go some-where to morrow?</i>	Zullen wy geene party maaken, om morgen ergens te gaan?
<i>And won't (voor will not) you favour us with your company?</i>	En zult gy ons met uw gezelschap niet verëeren?

De derde perfoon vraagt men door *will* of *shall*, na dat de zaak, die te verrichten staat, is afhingende, of niet afhingende, van den wille deezer derden perfoons, by voorbeeld.

<i>Will he come?</i>	Zal hy komen? dat is: is hy van voorneemen te komen?
<i>Shall he come? (dat is: will she, you or they, let him come?)</i>	Zal hy komen? (dat is: zal zy, zult gy, of zullen zylieden, hem laten komen?)

Door dit laatste voorbeeld ziet men, dat, wanneer 'er in de derde perfoon door *shall* iets aan eenen tweeden gevraagd word, het zoo veel is als of men vroeg: is het geoorloofd, dat enz. en dat men zich in dien zelve zin van *will* bedient, wanneer men

men rechtstreeks iets vraagt in en aan eenen tweeden persoon, by voorbeeld.

In den 3den persoon.

Shall this letter go as it is? Zal deeze brief gaan, zoo als hy is?

Dat is: in den 2den persoon.

Will you have this letter go as it is? Wilt gy dat deeze brief gaat zoo als hy is?

In den 3den persoon.

Shall these goods be sold off-hand, or shall they be kept? Zullen deeze goederen aanstonds verkocht worden, of zullen ze gehouden (of bewaard) worden?

Dat is: in den 2den persoon.

Will you have these goods sold off-hand, or will you have them kept? Wilt gy dat deeze goederen aanstonds verkocht worden, of wilt gy dat ze bewaard worden?

Doch, indien deeze tweede persoon, aan wien diergelyke vraag kwam te geschieden, geen meester ware, om over die goederen te bestellen, zoo zoude men tot hem zeggen:

Will these goods be sold, or will they be kept? Zullen deeze goederen verkocht worden, of zullen ze bewaard worden?

En door deeze vraag word men onderfeld, aan iemand, welken men denkt des kundiger te zyn, dan wy zelfs, bericht te vraagen, noopens de schikking [*destinatie*] deezer goederen.

Men vraagt in dien zelve zin:

Will it rain to day? Zal het heden régenen?

Dat is te zeggen:

Do you think it will rain to day? Denkt gy dat het heden régenen zal?

'Er zyn nogtans gelégenheden, waarin men in den derden perfoon vraagt door *shall*, in een zin, die een weinig met het bovengemelde verschilt, naamlyk zoo: dat men, in plaats van eene toelaatinge enz. eene zekere uittarting of trotseering daar door aanduidt, by voorbeeld.

I will do what I please with what belongs to me; who shall hinder me? Ik zal doen met het myne, wat my behaagt: wie zal my zulks beletten?

Where the word of a King is, there is power; and who shall say what dost thou? Alwaar het woord eens Konings is, daar is magt; en wie zal zeggen (of durven zeggen) wat doet gy?

Who shall decide (that is: who shall dare decide) when Doctors disagree. Wie zal het beslissen (dat is: durven beslissen) wanneer de Geleerden niet overéénkomen?

What man shall dare oppose a tyrant's will? Wat mensch zal den wil eens wreedaarts durven weêrstaan?

Na de koppelwoorden van tyd, als: *after*, na dat; *when*; wanneer; *as soon as*, zoo ras, enz. gebruikt men den tegenwoordigen, in plaats van den toekomenden tyd, by voorbeeld.

After I have done in this town. I will retire into the country. Na dat ik in deeze stad gedaan heb, zal ik my naar myn landgoed begeeven.

Dat is; *after I shall have done, &c.*

The moment he comes, send me word. Zoo ras' hy komt, laat my zulks weten.

Dat is: *as soon as he shall come, &c.*

Present my respects to my lady, when you see her. Ik verzoek myne eerbiedigheid aan Mevrouw, wanneer gy haar ziet.

Dat is: *when you shall see her.*

Shall word onder diegelyke spreekwyzen verstaan, en niet *will*, om dat de tyd, door dit slag van koppelwoorden uitgedrukt, niet afhangt, noch van den perfoon, die spreekt, noch van dien tot wien gesproken word. — Doch wanneer het kop-

koppelwoord *when* (wanneer), vóór eene vraag komt, dan kan men het téken des toekomstenden tyds *shall* niet weglaten, by voorbeeld.

<i>When shall I work for you?</i>	Wanneer zal ik voor u werken?
<i>When will this man send the news, he promised us?</i>	Wanneer zal deeze man de tyding zenden die hy ons beloofd heeft?
<i>When will you leave off taxing every body with your lawsuits?</i>	Wanneer zult gy eens uitscheiden van een ieder met uwe twist-gedingen te plaagen?

Eindelyk moeten wy van deeze tekenen des toekomstenden tyds *shall* en *will*, ook nog aantoonen, hoe het antwoord is of zyn kan, wanneer men door dezelve iets vraagt, by voorb.

Er word gevraagd,

Will your Son come to morrow? Zal uw zoon morgen komen?

Indien dit komen van des zoons wil afhangt, zoo is het antwoord:

Yes, he will; or he will not. Ja, of neen.

Doch indien men bewust is, dat zulk komen van zynen vader, aan wien de vraag geschiedt, afhangt, zoo zegt men:

Shall your son come to morrow? Zal uw zoon morgen komen?
Yes he shall, or he shall not. Ja, of neen.

Vraag ik iemand,

Shall I do this? Zal ik dit doen?

Zoo is het als of ik vroeg: *will you have me do this? or do you chuse that I do this?* wilt gy of beliest gy dat ik dit doe? en by aldien hy gezag over my heeft, zoo kan hy antwoorden:

Yes, you shall. Ja.

Doch

Doch geen gezach over my hebbende, zoo zegt hy:

Yes, if you will or if you please. Ja, zoo gy wilt of belieft.

Wanneer *will* geen hulpwoord is, geeft het tevens den tegenwoordigen en den toekomenden tyd van het werkwoord willen te kennen, als:

I will, ik wil of zal willen. *We will*, wy willen of zullen willen.

Thou wilt, gy wilt of zult willen. *You will*, gyl. wilt of zult willen.

He will, hy wil of zal willen. *They will*, zy willen of zullen willen.

XIII. Over den *sawengeselden toekomenden tyd*, met *have*, als:
I shall or will have loved &c. Ik zal bemind hebben enz.

Deeze tyd kondigt eene zaak aan, welke betrekkelyk tot zich zelve in het toekomende moet geschieden, met opzigt nogtans van eenigen gemelden tyd, of volgende gebeurtenis, by voorbeeld.

He will be returned by that time. Hy zal tegen dien tyd terug gekomen zyn.

You will have supped, before we shall come. Gy zult geavondmaald hebben, eer wy komen.

I shall have done my work, when you begin yours. Ik zal myn werk gedaan hebben, als gy 't uwe begint.

Wy moeten ook nog iets zeggen van den toekomenden tyd, welke uit het hulpwoord *to be*, en het tegenwoordige deelwoord gevormd word, naamlyk: *I shall or will be writing*, ik zal schryven, of aan 't schryven zyn. Zie bladz. 246.

Deeze kondigt eene zaak aan, waaraan men bezig zal zyn in eenen toekomenden tyd, by voorbeeld.

Whilst you are transcribing that letter, I will be preparing this. Terwyl gy dien brief overschryft (of zult overschryven), zal ik deezen gereed maaken.

If

<i>If you allow of such doings among your servants, they will always be contending.</i>	Indien gy zulke dingen onder uwe dienstdoden toelaat, zullen ze altoos krakkeelen.
<i>Shall we ever be consulting, and shall we never come to execution?</i>	Zullen wy altoos beraadslaagen, en nooit ter uitvoering komen?
<i>They have failed in their first attempt; what will they be contriving next.</i>	Zy hebben in hunne eerste poging gemist, wat zullen ze nu gaan verzinnen?
<i>She shall not always be teasing us.</i>	Zy zal ons altyd niet kwellen.
<i>Party-spirit will ever be aiming at subverting all order in a well govern'd state.</i>	De geest van partyfchap zal altoos trachten (of ten doelwit hebben) om alle goede orde, in eene welgestelde regeringe, omver te werpen.

Merk : dat de twee tékenen des toekomenden tyds *shall* en *will*, in deeze samengestelde tyden, den zelfden regel volgen, als in den enkelen toekomenden tyd plaats grypt.

XIV. Over den voorwaardelyken toekomenden tyd.

I should or would love &c. Ik zoude beminnen enz. Zie bladz. 238.

Somnige Spraakkundigen noemen deeren tyd, den onvolkomen voorledenen; doch nadien dezelve eene voorwaarde (opgeslooten in eene onderstellinge, waarvan het voorwerp toekomend is) uitdrukt, zoo oordeelen wy, met anderen, dat men dien voegzaamst den voorwaardelyken toekomenden tyd noemt.

Should en *would* volgen de zelfde regels, die men omtrent *shall* en *will* moet in acht neemen; en by gevolg geeft *should*, in den eersten persoon alleen te kennen, wat my of ons te doen zoude zyn; en spreekende tot eenen tweeden of van eenen derden persoon, zoo zegt men in dien zelve zin *would*, naamelyk: wat hun te doen zoude zyn; maar het is altoos met eene onderstellige of uitdrukkelijke voorwaarde, zodaanige als men door de koppelwoordjes *if* (indien, zoo); *in case* (ingeval); *provi-*
ded

eed that (mits dat); *tho'*, *altho'* (al, alhoewel, schoon) enz. uitdrukt, by voorbeeld.

I should burn my self, if I did not stir from hence. Ik zou my zelve branden, zoo ik hier niet van daan ging.

We should not be well received, if we came too late. Wy zouden niet wel onthaald worden, zoo we te laat kwamen.

You would not mind me, tho' I should give you (or tho' I gave you, or were to give you) good advice. Gy zoudt op my geen acht slaan, al gave ik u goeden raad.

In case she would take them in hand, they would mend their faults. Indien zy hen onder handen name (of wilde neemen,) zoo zouden zy hunne mislagen verbeteren.

Tho' we should call her, she would not answer. Al riepen wy haar, zoo zoude zy echter niet antwoorden.

These things would not happen, if proper measures were taken. Deeze dingen zouden niet gebeuren, by aldien behoorlyke maatregelen genomen wierden.

It would be losing time, to stand arguing with her. Het zou tyd verspillen zyn, met haar te staan redentwisten.

If you should miss your aim, it would vex you. Indien gy uw deelwit niet kwaamt te bereiken, zoo zoude het u spyten.

That step would be of no great service to you. Die stap zou u van geen grooten dienst zyn.

XV. Over den voorwaardelyken toekomenden tyd, van belefte, bedreiging, bevel of verbod. Zie bladz. 239.

Would, in den eersten persoon, duidt aan, het geen ik of wy zouden willen doen; en wannecr deeze eerste persoon, tot eenen tweeden of van enen derden persoon spreekende, *should* be- zigt, zoo will hy daar mee aanduiden, het geen hy wel zou willen, dat deeze perfoonen deden, by voorbeeld.

I would work rather than beg, if I could find business. Ik zou liever werken dan bedelen, als ik werk kon vinden.

In case we could find our account in it, we would hearken to your proposals.

If you were under my care, you should take more pains, than you do; (that is, I would make you take more pains).

If I had any thing to say, he should not do it; (that is, I would not suffer him to do it).

The conditions of the Peace offered to Antigonus, were these: that Asia should belong to the Romans: that he should have the Kingdom of Syria: that he should deliver up to them all the ships, prisoners and deserters: and that he should restore to the Romans all the charges of the war.

Indien wy onze rekening daat by konden vinden, zoo zouden wy naar uwe voorstellingen luisteren.

Indien gy myner zorge waart aanbevoelen, zoo zoudt gy meer moeite neemen dan gy doet (dat is: ik zou u meer moeite doen neemen).

Indien ik iets te zeggen hadde, zoo zou' hy het niet doen (dat is: zoo zou' ik hem niet toelaaten zulks te doen).

De voorwaarden van de vrede, Antigonus aangeboden, waren deeze: dat Aziën den Romeinen zoude behooren: dat hy het Koningryk Syriën zoude hebben: dat hy alle de schepen, gevangenen en overloopers [wegloopers] zou' overleveren: en dat hy den Romeinen alle de oorlogskosten zou' vergoeden.

XVI. Over den toekomstigen tyd, welke eenen pligt of behoorlykheid te kennen geeft, als: *I should love, thou shouldst love &c.* Ik behoorde te beminnen, gy behoortet te beminnen enz. Zie hier over bladz. 239, en de volgende voorbeelden:

If he has what is necessary, he should be content.

We should learn by others faults, to mend our own.

You should think before you speak, and examine before you condemn.

Indien hy heeft wat noodig is, behoorde (of moeste) hy vergenoegd zyn.

Wy behoorden door de misflagen van anderen, onze eigene te leeren verbeteren.

Gy behoortet te denken eer gy spreekt, en te onderzoeken eer gy veroordeelt.

They

They should mind their own concerns, before they meddled with other people's. Zy behoorden hunne eigene belangen gade te slaan, eer zy zich met die van anderen bemoeiden.

Het hulpwoordje *ought* behoort, behoorde; moet; moeste, 't welk de voorledene tyd is van *to owe* (schuldig zyn) word genoegzaam in den zelfden zin van *should* gebézigd, b. v.

I ought to do my duty. Ik moet mynen pligt betrachten.
He ought to have done it long ago. Hy moest het al voor lang gedaan hebben.
We ought to love our neighbour. Wy behooren (of zyn verpligt) onzen naasten lief te hebben.

You ought to fear God. Gy behoord God te vreezen.
Men ought not to complain of Providence, when they suffer by their own faults. De menschen behoorden niet over de Voorzienigheid te klaagen, wanneer zy door hunne eigene schuld lyden.

Dit woordje *ought* is het éénigste der hulpwoorden dat het téken der onbepaalde wyze *to* achter zich verëischt. — Het onderscheid tusschen *should* en *ought* is, dat *ought* eene grootere pligt of schuldigheid, dan *should* aanduidt. — Wy zullen nu van beiden ook nog eenige voorbeelden geven van hunne samengestelde tyden, als;

You oftener think what you might, than what you ought to have done. Gy denkt dikwyliker aan het geene gy mogtet, dan aan wat gy behoordet gedaan te hebben.

You should not have done so. Gy behoordet dus niet gedaan te hebben.

He thinks they ought to have been rewarded. Hy denkt (of oordeelt) dat zy moesten beloofd geworden zyn.

That should have been done long since. Dat behoorde al voor lang gedaan geweest te zyn.

I should have told you of it. Ik moest u daar van gezegd hebben.

In alle deeze en de voorgaande voorbeelden kan men het eene voor het andere gebruiken; alleenlyk in het oog houdende, dat *ought* (gelyk wy reeds gezegd hebben) de plicht tot het doen van iets, wat fierker dan *should*, uitdrukt.

XVII. Over den *samengestelden voorwaardelyken toekomenden tyd*, in eenen voorledenen zin, als: *I should or would have loved*, ik zou' bemind hebben.

Deeze tyd drukt eene zaak uit, die men zoude gedaan hebben, by aldien eene andere gebeurd ware, by voorbeeld.

I should not have believed it, if you had not convinced me of it. Ik zou' het niet geloofd hebben; zoo gy 'er my niet van overtuigd haddet.

In case you had asked her, she would have owned it to you. Ingeval gy haar gevraagd haddet, zoo zou' zy het u bekend hebben.

It would not have cost you much, tho' you had undertaken it. Het zou' u niet veel gekost hebben, al had gy het ondernoomen.

We should have been blamed, if we had acted otherwise. Wy zouden 'er ondank by behaald hebben, zoo wy anders gehandeld hadden.

XVIII. Over den *samengestelden voorwaardelyken toekomenden tyd*, met het hulpwoord *to be*, als: *I should or would be writing &c.* Ik zou' schryven, of ik zou' aan 't schryven zyn enz.

Deeze geeft eene zaak te kennen, waarmede men zoude bezig zyn, indien eene andere gebeurde, by voorbeeld.

They would fain be travelling, if the season would permit. Zy zouden gaarne willen reizen; indien 't jaargety zulks toeliet.

XIX. Over den dubbelen samengestelden voorwaardelyken toekomstigen tyd, als: *I should or would have been writing &c.* Ik zou't geschreeven hebben, 'of ik zou' aan 't schryven geweest hebben enz.

— Men ziet reeds dat deeze tyd eene zaak aanduidt, waarmede men bezig zoude geweest hebben, indien eene andere gebeurd ware, gelyk by voorbeeld.

I would have been reading all this morning, if I had not been interrupted. Ik zou' deezen gantfchen morgen geen gelezen hebben (of met lezen doorgebracht hebben) indien ik niet verhinderd ware geworden.

They would fain have been meddling with that matter, if they had dared. Zy zouden zich gaarne met die zaak bemoeid hebben; indien zy gedurfd hadden.

You should have been working at this, instead of trifling with that. Gy behoortet aan dit gewerkt te hebben, in plaats van uw tyd met dat te verleuteren.

Wanneer *would* geen hulpwoord is, betékent het *wilde, zou' of zoude*, en word dan, in plaats van het koppelwoord *that* (dat), door *have* verzeid, by voorbeeld.

He would have me go along with him. Hy wilde hebben, dat ik met hem ging (of zou' gaan).

His master would have him mind his studies. Zyn meester wilde hebben dat hy zyne studiën zou betrachten.

I would have you follow your business; and you told me you would, provided I would help you. Ik wilde hebben, dat gy uw beroep waarnamet; en gy zeidet my zulks te zullen doen, mits ik u wilde helpen.

Would (wilde) word in den samengestelden tyd, als: *If I would have loved &c.* in het Nederduitsch, in willen veränderd; en *have*, in had of hadde, by voorbeeld.

If I would have loved them, they would have loved me. Indien ik hen had willen beminnen, zoo zouden zy my bemind hebben.

- If I would have believed him, he would have persuaded me to strange things.* Indien ik hem had willen gelooven, zoo zoude hy my tot wonderlyke dingen overreed hebben.
- If you would have seconded my efforts, we might have succeeded.* Zoo gy myne poogingen haddet willen ondersteunen, zouden (of konden) wy geslaagd hebben.
- Julius Caesar would fain have been a King.* Julius Cesar wilde gaarne een Koning geweest hebben.

XX. Over de gebiedende wyze.

Deeze wyze heeft eigentlyk maar éenen tyd, weiken men den tegenwoordigen en toekomenden noemt, omdat ze beiden behelst. — *Let* (laat) is het hulpwoord, waarvan men zich bedient by den eersten en derden persoon, als:

<i>Let me love.</i>	Laat my beminnen.
<i>Let him love.</i>	Laat hem beminnen.
<i>Let us love.</i>	Laat ons beminnen.
<i>Let them love.</i>	Laat hen of haar beminnen.

Voorbeelden.

<i>Let me see that.</i>	Laat my dat zien.
<i>Let him strive for himself as well as he can.</i>	Laat hy zich zelven redden zoo goed als hy kan.
<i>Let wisdom guide you in all your steps.</i>	Laat de wysheid alle uwe gangen bestieren.
<i>Let us be friends.</i>	Laat ons vrienden zyn.
<i>Let men hearken to the voice of reason, if they seek to be truly happy.</i>	Laat de menschen, indien ze zoeken recht gelukkig te zyn, naar de stemme der rede hooren.
<i>Let them follow the precepts, revealed to them by Divine Providence.</i>	Laat hen de geboden, hun door de Godlyke Voorzienigheid geöpenbaard, in acht nemen.

In den tweeden persoon, zoo wel in het eenvoudige als meervouwige, drukt zich de gebiedende wyze meestäl alleen uit door het werkwoord, als:

<i>Love.</i>	Bemin, of beuint, of beuint gyliden.

<i>Go.</i>	Gaa, of gaat, of gaat gyl.
<i>See what he is doing.</i>	Ziet wat hy uitvoert.
<i>Seek (or look) for it, and find it.</i>	Zoekt 'er naa (of naar), en vind het.

Schoon het gebruikelykst is, den tweeden persoon door het enkele werkwoord uit te drukken, zoo voegt men 'er echter somtyds het persoonlyke voornaamwoord by, als:

<i>Love thou.</i>	Bemin gy.
<i>Love you, or love ye.</i>	Bemint gy, of gylieden.
<i>Go wiser thou.</i>	Gaa jy wysneus.
<i>Go you and see.</i>	Gaat gy, of gylieden zien.

Men drukt denzelven ook uit met het hulpwoord *do*; doch dan moet de toon op het voornaamwoord, dat op *do* volgt, gelegd worden. — Deezc wyze gebiedt 't nadrukkelykst, by voorb.

<i>Do thou love.</i>	Bemin, of bemin gy.
<i>Do you love.</i>	Bemint, of bemint gylieden.
<i>Do you try it.</i>	Beproeft gyl. het.

Eindelyk drukt men denzelven ook uit met *do* zonder voornaamwoord; doch verzeld door het bywoord *but* (maar), als:

<i>Do but see.</i>	Ziet maar, of kykt slechts.
<i>Do but speak the word.</i>	Spreekt maar, of gebiedt maar.
<i>Do but tell me how it is.</i>	Zegt my maar hoe het is.

Wanneer men iemand ontkennender wyze iets verbiedt, word *do* vooraf gesteld, by voorb.

<i>Do not (or don't) run.</i>	Loopt niet.
<i>Do not (or don't) mind him.</i>	Slaat op hem geen acht.
<i>Don't stand disputing with her.</i>	Staat niet met haar te redentwisten.

'Er is nog een ander gebiedend verbod, dat uit het werkwoord, en *never* (nooit) bestaat, by voorbeeld:

<i>Never tell me that.</i>	Zegt (of vertelt) my dat nooit.
<i>Never trouble me with such stuff.</i>	Valt my nooit lastig met zulke zotte dingen.
<i>Never bark, but when you can bite.</i>	Blaft nooit, dan wanneer gy kunt byten.

Never

*Never deny it.
Never stick at it.*

Ontkent het nooit.
Schroomt het nooit, of maakt
'er nooit zwaarigheid in.

De volgende voorbeelden met het gebiedend hulpwoordje *let*, verschillen letterlyk veel met het Nederdaitsch, waarin men dezelve in de byvoeglyke wyze moet overbrengen, b. v.

<i>Let him be ever so cunning (or let him be as cunning as he will).</i>	Al ware hy nog zoo loos.
<i>Let me have ever so many friends (or let me have as many friends as I will or please).</i>	Al hadde ik nog zoo veel vrienden.
<i>Let the matter be ever so difficult (or let the matter be as difficult as it will).</i>	Al ware de zaak nog zoo moeijelyk.
<i>Let me speak to them ever so often, they will not obey me.</i>	Al sprake ik nog zoo dikwils tot hen, zy zullen my niet gehoorzaamen.

Men bedient zich in de gebiedende wyze somtyds ook van *be* (zyt) met het tegenwoordige deelwoord van een werkwoord, als:
De dóing. Werkt, of werkt voort.
Be always seeking to do good. Zoekt (of tracht) altoos goed te doen.

XXI. Over de ondervoeglyke of byvoeglyke wyze.

Alle de tyden deezer wyze, zoo enkele als samengestelde, komen zoo zeer overeen met die van de aantoonende wyze, dat ze genoegzaam dezelfde zyn.

XXII. Over den tegenwoordigen en toekomstigen tyd, als: *Tho' I love &c.* Schoon ik beminne enz. Zie bladz. 239.

Deeze tyd is, gelyk aan den tegenwoordigen tyd der aantoonende wyze, uitgenoomen dat het werkwoord in den tweeden en derden persoon des eenvoudigen getals 'er niet in verändert, by voorbeeld.

His Angels shall bear thee up Zync Engelen zullen u op hunne

in their hands, lest thou dash thy foot against a stone. ne handen draagen, op dat gy uwen voet niet aan eenen steen stootet.

Deeze enkele tegenwoordige tyd kan ook na alle koppelwoorden, als: *that* (dat, op. dat); *if* (indien, zoo); *tho'* (schoon, alhoewel); *provided that* (mits dat); *lest* (op dat niet) enz. gebézigd worden; doch zulks is gebruikeliker in rym, dan in onrym, waarin men liever *should* verkiest, by voorbeeld:

If you should miss your aim it would vex you. Indien gy uw doelwit mistet (of kwamet te misfen) zou' het u spyten.

I wish you would instruct him, lest he should take wrong measures. Ik wenschte wel dat gy hem wildet onderrichten, opdat hy geene verkeerde maatregelen neeme.

Men bedient zich ook van het woordje *do*, met deszelfs gewoonlyken nadruk, om deezen tegenwoordigen tyd uit te drukken, by voorbeeld:

Provided I do succeed in my attempt. Mits dat ik in myne onderneeming (onderwinding of poging) slaage.

Unless she do love me. Ten zy dat zy my beminne.
In case he do not find him, he must wait for him. In geval hy hem niet vinde, zoo moet hy op hem wachten.

Merk: dat men na zekere werkwoorden, deeze wyze in het Engelsch niet bézigt, maar de onbepaalde wyze, b. v.

I would have you know, that Ik wilde dat gy wistet, dat
&c. enz.

He would have him do this. Hy wilde, dat hy dit deede.

Eer wy komen tot den vermogenden of wenshenden tyd, moeten wy iets zeggen van derzelve tékenen, naamelyk: *may* én *can*, *might* en *could*, die dezelve vormen.

May en *can* bezigt men in den tegenwoordigen tyd, zoo wel der aantoonende als ondervoeglyke wyze.

May (mag) geeft cenc toelaating of vryheid tot het doen van

van iets te kennen; *can* (kan) daarentegen eene magt of be-
kwaamheid daartoe, by voorbeeld:

*I may do it (or I have permis-
sion or liberty to do it).*

Ik mag het doen (of ik heb
verlof of vryheid om het te
doen).

*I can do it (or I am able to do
it).*

Ik kan het doen (of ik ben in
staat om het te doen).

May I ask a favour of you?

Mag ik eene gunst van u ver-
zoeken?

Can you do me that kindness?

Kunt gy my die vriendschap
doen?

May I ask you a question?

Mag ik u eene vraag doen?

*Can't you answer (or, can you
not answer) me this question?*

Kunt gy my deze vraag niet
beantwoorden?

*Tho' you may foresee the dan-
ger; yet you may not, nay,
perhaps can not, find the
means to avoid it.*

Schoon gy het gevaar moogt
voorzien; nogtans moogt gy,
ja, misschien kunt gy geen
middel vinden, om het te
vermyden.

*A man may conquer a great má-
ny difficulties by degrés, al-
tho' he can not conquer them all
at once.*

Een mensch mag (of kan mis-
schien tragsgewyze zeer veel
zwaarigheden overwinnen,
schoon hy ze niet allen ééns-
klaps kan overwinnen.

I may, I can, and I will do it.

Ik mag, ik kan, en ik wil (of
zal) het doen.

*I can leap out at the window,
but I may not.*

Ik kan ten venster uitsprin-
gen, maar ik mag niet.

*If you cannot resist temptation,
you may avoid it.*

Indien gy de verzoeking niet
kunt weerstaan, zoo moogt
gy ze vermyden.

Wanneer 'er by den spreekker, of in de zaak eenige onzeker-
heid is, dan bedient men zich gemeentlyk van *may*, by voorb.

I may be mistaken.

Ik kan 't mis hebben.

It may be so.

Het kan zoo zyn.

It may turn to your account.

Het kan tot uw voordeel uit-
vallen.

May not the same thing happen?

Kan het zelfde in dit geval niet
gebeuren?

Maar in al wat van iemands magt of bekwaamheid afhangt; of ook eene natuurlyke of zedelyke mogelykheid onderstelt, gebruikt men *can*, by voorbeeld:

<i>He can read and write.</i>	Hy kan leezen en schryven.
<i>I can't tell (voor I cannot tell).</i>	Ik weet het niet (of ik kan het niet zeggen).
<i>This cannot be contradicted.</i>	Dit kan niet tegengesproken worden.
<i>I cannot find it any where.</i>	Ik kan het nergens vinden.
<i>Do what you can, or the best you can.</i>	Doet wat gy kunt, of het best gy kunt.
<i>Can you not hold your tongue?</i>	Kunt gy niet zwygen.
<i>Nothing more can be said of it.</i>	'Er kan niets meer van gezegd worden.
<i>I cannot conceive the madness of such doings; I believe they are out of their wits.</i>	Ik kan de dolligheid van zulk eene handelwyze niet begrypen; ik geloof dat zy hun verstand verlooren hebben.

Might en *could* of *cou'd* (mocht en konde, of zou' mogen en zou' kunnen) zyn de voorlédene tyden van *may* en *can*. (Zie bladz. 226, 227, en 230). Zy zyn van denzelfden aart; dat is te zeggen: dat *might* eene onzekere of toelaatende magt aanduidt; en *could* daarentegen eene zekere en volkomene; alsmede eene natuurlyke of zedelyke mogelykheid, by voorbeeld:

<i>I could not do it, notwithstanding all my endeavours.</i>	Ik konde het niet doen, niet-tegenstaande alle myne pogingen.
<i>He could not finish his task, tho' he did all that was in his power.</i>	Hy konde zyn taak niet afdoen, schoon hy alles deed dat in zyn vermogen was.
<i>I could not deceibe any man with flattery, tho' I might make my fortune by it.</i>	Ik zou' niemand met vleijery kunnen misleiden, al konde ik 'er myn geluk door werken.
<i>Many a one might be happy, if he could but think himself so.</i>	Menig een zou' kunnen gelukkig zyn, als hy het zich zelven slechts konde verbeelden.

If he could bear to be told of his faults, he might mend them. Indien hy verdraagen konde, dat hem zyne feilen onder 't oog gebragt wierden, zou hy ze kunnen verbeteren.

Voorbeelden van derzelve *samengefelde tyden.*

If I could have foreseen that, I might have prevented it. Indien ik zulks had kunnen voorzien, zou' ik het mogelijk hebben kunnen voorkomen.

Hannibal might have overthrown the Roman Empire, if he could have got supplies from Carthage. Hannibal zou waarschynelyk het Romeinsche Ryk omgekeerd hebben, indien hy van Karthago onderstand had kunnen bekomen.

XXIII. *Over den vermogenden tegenwoordigen tyd, als: That I may love &c.* Dat ik moge beminnen, enz. Zie bladz. 240.

Dit hulpwoord *may* geeft (zo als wy reeds gezegd hebben) eene toelaating of vryheid tot het doen van iets, te kennen. Het heeft gemeenlyk vóór zich het koppelwoordje *that* (dat, op dat), in eenen wenshenden zin, by voorbeeld:

I do this, that you may love me. Ik doe dit, opdat gy my moogt (of zoudt) beminnen.

God grant, that he may come! God geeve (verleene) dat hy kome!

I wish, that it may come to pass. Ik wensch dat het moge gebeuren.

A man must labour whilst he is young, that he may live when he is old. Een mensch moet werken terwyl hy jong is, op dat hy moge (konne) leeven wanneer hy oud is.

May heeft eenige overéénkomst met *let* (laat, als men zulks bézigt, om goed of kwaad te wenschen, by voorbeeld:

May I never be blest, if I do not love you. Laat my nooit gelukkig zyn, zoo ik u niet bemín.

So may you once more see your Het mogt u dus gebeuren, uw
country. vaderland nog eens te zien.

May I govern my passions with absolute sway,
And grow wiser and better, as life wears away!

De zin van dit vaers komt hier op uit:

O! dat ik myne driften in volkomen bedwang moge hebben, en wyzer en bcter worden, wyl het leeven naar zyn einde is voortthellende!

May, gevolgd door *have*, en een voorleden deelwoord, duidt eene zaak aan, welke zal kunnen geschied zyn in eenen toekomstenden tyd, by voorbeeld:

Come and help us, that we may Komt ons helpen, op dat wy
have done our business the ons werk des te eerder mo-
sooner. gen gedaan hebben.

May door het hulpwoord *to be* en een tegenwoordig deelwoord gevolgd zynde, drukt uit dat geen, waarmede men zal kunnen bezig zyn, als:

That I may be writing. Op dat ik schryven moge (of aan't schryven zyn moge).

Bring them early along with Brengt hen vroeg met u, op
you, that we may be concèr- dat wy zaaken met malkander
ting matters together. beraamen mogen (of kon-
nen).

XXIV. *Over den vermogenden voorledenen tyd*, als: *That I might love &c.* Dat ik mogte beminnen, enz. Zie bladz. 241.

Deeze voorledene tyd volgt dezelfde regels, als by de tegenwoordige en wenschende tyden, waar van onmiddelyk gesproken is, plaats hebben, by voorbeeld:

I wish she would appear, that Ik wenschte wel dat zy wilde
you might see her. verschynen, op dat gy haar zien mogtet.

He had set all things in order, Hy had alle dingen in orde
that his master might find gesteld, ten einde (of op dat)
them in readyness. zyn meester dezelve in gereedheid mogte vinden.

XXV. Over den onvolkomen wenschenden tyd, als: *I could love*,
Ik konde wenschen, of ik zou' kunnen wenschen enz.
Zie bladz. 241.

Could maakt op zich zelve eene soort van eene wenschende
wyze, by voorbeeld.

I could wish you lived near me, that I might enjoy your company more frequently. Ik konde wenschen (of ik
wenschte wel) dat gy digt
by my woondet, op dat ik
uw gezelschap (of byweezen)
dikwyliker genieten mogte
(of konde).

He says, and you may believe his generous heart, that he could die, to give you ease. Hy zegt, en gy moogt zyn
édelmoedig hart gelooven,
dat hy zou' kunnen sterven,
om u verligting toe te bren-
gen.

Here I could frequent with worship, place by place, where he vouchsaf'd presence Divine, and to my sons relate. Hier zoude ik Godsdienstiglyk
Milton. (of mer eerbiedige aanbiddinge)
kunnen verkeeren,
van plaats tot plaats, waar
Hy zyne Godlyke tegenwoordigheid geliefde te ver-
gunnen; en zulks mynen
kinderen vertellen.

Men ontmoet in *could* nog een anderen wenschenden tyd. Dit
is, wanneer het loppelwoord *that!* (dat!) voorafgaat, en als
een uitlaating (*ellipsis*) gebézigd word, by voorbeeld:

That I could cast her from my thoughts for ever! (that is: would to God, that I &c.) Och dat ik haar voor eeuwig
uit myne gedachten konde
verbaanen! (dat is: gave
God, dat ik enz.)

O, that you could perceive the madness of such a conduct! Och, dat gy kondet (of mog-
tet) bespeuren, de dolligheid
van zodaanig gedrag!

That! gevolgd door *could*, geeft ook een zéker leedweezen
te kennen; mede by uitlaatinge, by voorbeeld.

That (or oh that) I could be so silly! Ach, dat ik zoo dwaas kon
zyn!

Oh that she could be so deceived! Ach, dat zy zoo misleid kon worden!

Could, gevolgd door *have*, en een voorlêden deelwoord, maakt eenen meer dan volkomen wenschenden tyd. Zie bladz. 241.) als:

She told me she could have loved him, if he had made himself worthy of it. Zy zeide my, dat zy hem zou' hebben kunnen beminnen, indien hy zich zulks waardig gemaakt hadde.

*I could have wished him far enough (lees *enough*), when I saw him appear.* Ik konde hem ver genoeg gewenscht hebben, toen ik hem zag verschynen.

XXVI. Over den enkelen voorledenen tyd, als: *tho' I loved*, of *tho' I did love* &c. Schoon ik beminde enz. Zie bladz. 238.

Deeze voorledene tyd is als die van de aantoonende wyze, uitgezonderd dat 'er een koppelwoordje voor gaat, by voorb.

He promised to speak for you, provided he found (or did find) an opportunity: (or he promised, that he would speak for you, whenever he found an opportunity, or if he did but find, or if he could but find an opportunity). Hy beloofde voor u te zullen spreken, mits hy daar gelegenheid toe vonde (of 'er maar gelegenheid toe konde vinden).

XXXII. Over den samengeselden voorledenen tyd, *Tho' I should love* &c. Al bemind ik: of, al kwame ik te beminnen, enz. Zie bladz. 238.

Laat ons hier by doen: *tho' I would love* &c. Al wilde ik beminnen, of, al zou' ik beminnen enz.

Deeze ondervoeglyke tyd met *should* en *would*, is men noodzaak op vercheidnerlei wyzen in 't Nederduitsch uite drukken. Een der volgende koppelwoordjes, als: *God forbid*, of *God forbid that* (God verhoede dat); *unless* (ten zy); *in case*, of *in case that* (in geval dat); *lest* (op dat niet); *for fear* of *for fear that* (uit vreeze dat); *suppose* of *suppose that* (on-

(onderfeld dat), gaat vooraf; als mede *if* (indien) en *the* (dat) naa eene vraag, by voorbeeld:

God forbid! that I should wish you any harm. God verhoede! dat ik u eenig kwaad zoude wenschen (of God bewaare my! van u eenig onheil toe te wenschen).

I wish you would instruct him, lest (or for fear) he should take wrong measures. Ik wenschte wel dat gy hem wildet onderrichten, uit vreeze dat hy mogte verkeerde maatregelen neemen.

Are you willing, that I should bear you company? Wilt gy dat ik uw gezelschap houde?

Tho' it would be to your advantage, yet for fear (or lest) you should suffer in your reputation, I would advise you to let it alone. Schoon het tot uw voordeel zyn zoude, nogtans uit vreeze, dat gy in uwen goeden naam mogtet gekrenkt worden, zoo zoude ik u raaden, het daar te laten.

Provided he would mind me, I would undertake to cure him. Indien hy slechts naar my luisteren wilde, zoo zou' ik onderneemen hem te genezen.

Would, is ook eene uitlating van *would to God!* (Gave God!) by voorbeeld:

Would he had taken that course! Gave God (of ik wenschte wel) dat hy dien weg hadde ingeslaagen!

Would I were rid of this troublesome affair! Ik wenschte wel van deeze lastige zaak verlost te zyn.

XXVIII. Nadere beschryving van de hulpwoorden *had*, *were*, *did*, *might*, *could*, *should* en *would*.

Deeze voorledene of voorwaardelyke tyden, worden zoo wel zonder, als niet het koppelwoordje *if* (indien) uitgedrukt, by voorbeeld:

Had I (or if I had) money, I would buy books. Hadde ik geld (of indien ik geld hadde) zoo zou' ik boeken koopen.

Were you (or if you were) rich, you would receive many professions of friendship, Waart gy ryk (of zoo gy ryk waart) zoo zoudt gy veelc betuigingen van vriendschap ontmoeten.

- Could we (or if we could) see the beauty of virtue with our eyes, we should certainly be fond of it.* Konden wy de fraaiheid der deugd met onze oogen beschouwen, zoo zouden wy 'er zékerlyk op verliefd zyn.
- Did man (or if man did) consider the goodness of God, he would never question His Providence.* Indien de mensch slechts de Goedheid Gods overwoog, zoude hy Zyne Voorzienigheid niet in twyffel trekken.
- Should man (or if man should) rely entirely on his own strength, he might possibly want Divine aid, when he stood most in need of it.* Indien de mensch alleen op zyne eigene krachten kwam te steunen, zoo zou' hem mogelyk de Godlyke hulp ontbreken, wanneer hy die het allermeest noodig hadde.
- Would many people (or if many people would) act wisely, they might be happy.* Indien veele lieden wyfelyk wilden handelen, zouden ze gelukkig kunnen zyn.
- Might I (or if I might) be allowed to speak, I could clear up this matter.* Indien 't my geoorloofd mogte zyn te spreken, zoo zou' ik deeze zaak ophelderen.

Dan; deeze spreekwyzen moet men niet verwarren met die geenen; welke even-ééns geschikt worden, doch vragender wyze geschieden. In het laatste geval word zulks of door een vragteken, of door de stem aangeduid, by voorbeeld.

- Were you so unkind?* Waart gy zoo onheusch (of onvriendelyk)?
- Could you be so cruel?* Konde gy zoo wreed zyn?
- Did you deny him that small favour?* Hebt gy hen die kleine gunst geweigerd?
- Had you the heart to do so?* Hadt gy het hart aldus te handelen?
- Would you like to be served so?* Zou' het u aanstaan dus behandeld (of bediend) te worden?
- Might he not give you as good as you bring?* Zou' hy u met gelyke munt niet kunnen betalen?

XXIX. Over de onbepaalde wyze.

Deeze wyze is byna altoos verzeld met *to*, als:

- I have not courage to go thither.* Ik durf daar niet naar-toe gaan.
- Suffer me to do this.* Laat my dit doen.

I will

<i>I will cause you to go.</i>	Ik zal u doen gaan.
<i>I am not able to do it.</i>	Ik kan het niet doen.
<i>I am not allowed to come.</i>	Ik mag niet komen.
<i>I am obliged to stay at home.</i>	Ik moet te huis blyven.

Doch by sommige werkwoorden, als: by *dare* (durven); *let* (laaten); *make* (maaken); *can* (kunnen); *may* (mogen); *will* (willen); en *must* (moeten), word dit voorzetsel *to* wegge-
laaten. Dit zullen wy met de voorige voorbeelden aantoonen,
als:

<i>I dare not go thither.</i>	Ik durf daar niet naar toegaan.
<i>Let me do this.</i>	Laat my dit doen.
<i>I will make you go.</i>	Ik zal u doen gaan.
<i>I can not do it.</i>	Ik kan het niet doen.
<i>I may not come.</i>	Ik mag niet komen.
<i>I must stay at home.</i>	Ik moet te huis blyven.

Naa het werkwoord *have* word het voorzetsel *to* somtyds
gesteld, doch meestal niet, als:

<i>I would have you know (or I would have you to know) that he &c.</i>	Ik wilde dat gy wistet, of gy moet weten, dat hy enz.
<i>I will have you do it.</i>	Ik wil dat gy het doet.
<i>He would have me pass my word for him.</i>	Hy wilde dat ik myn woord voor hem zou' geeven.

Somtyds bedient men zich in 't Engelsch van het tegen-
woordige deelwoord in *ing* uitgaande, wanneer men in 't Ne-
derduitsch 't onbepaald werkwoord bezigt, by voorbeeld:

<i>To spend one's time in drinking and gaming.</i>	Zyn tyd met drinken en spee- len doorbrengen.
<i>To take great delight in hun- ting.</i>	Groot vermaak in 't jaagen scheppen.
<i>He comes from drinking.</i>	Hy komt van 't drinken.
<i>He is never weary of playing.</i>	Hy is het speelen nooit moede.
<i>Without taking any notice.</i>	Zonder eenig acht te slaan.
<i>Shall I go away without taking my leave of him?</i>	Zal ik vertrekken zonder af- scheid van hem te neemen?

XXX. Over de onperfoonlyke werkwoorden, als: *it rains*, het régent: *it seems*, het schynt, enz. Zie bladz. 248, 249. en de aantekening aldaar.

De dus genaamde onperfoonlyke werkwoorden worden alleen gebézigd in den derden perfoon der perfoonlyke werkwoorden: ze hebben alle derzelve wyzen en tyden; uitgezonderd dat ze in de gebiedende wyze gebrekkig zyn. Derzelver gebruik richt zich te eenemaal naar 't geen wy van andere werkwoorden gezegd hebben; dus zullen wy ons daar niet meê ophouden; maar alleen van eenige eigenaartige spreekwyzen, in deezen voorkomende, gewag maaken, als:

<i>There is good beef eaten in England.</i>	'Er word in Engeland goed rund-vleesch gegeten.
<i>There is good wine drunk in France.</i>	'Er word in Vrankryk goeden wyn gedronken.
<i>It cannot be otherwise.</i>	Het kan niet anders zyn.
<i>It is said, that he is véry ill, (or they say that he is véry ill, or he is said to be véry ill).</i>	Men zegt dat hy zeer krank is.
<i>It is thought that he is dead (or they think that he is dead).</i>	Men denkt dat hy dood is.
<i>That is well known.</i>	Dat is wel bekend.
<i>I had notice of it given me.</i>	'Er is my kennis van gegeven.
<i>One told me (or I was told).</i>	Men heeft my gezegd.
<i>They say there is no such thing.</i>	Men zegt dat 'er niets van aan is (of niets diergelyks is).
<i>They speak good French at Orleans.</i>	Men spreekt te Orleans goed Fransch (of in Orleans word goed Fransch gesproken).
<i>Men have not all they desire.</i>	Men heeft niet al wat men begeert (of de menschen hebben niet alles, dat zy begeeren.

XXXI. Over de Deelwoorden.

De deelwoorden, waar van wy hier ook zullen handelen, zyn in 't Engelsch onveränderlyke woorden, die van de werkwoorden afstammen; en schoon zy van denzelfden aart zyn, zoo worden ze nochtans ook als naamwoorden gebézigd, gelyk wy op

op bladz. 191 breedvoerig aangetoond hebben. Wy beschouwen ze dus hier alleen als deelwoorden.

Dezelveu zyn tweeërlei; bedryvend, of lydend.

Bedryvend, als: in den tegenw. tyd; *following*, volgend (van *to follow*).

Lydend, als: in den voorl. tyd; *followed*, gevolgd.

Beiden worden ze gevormd van het onbepaald werkwoord (*the Infinitive*), door het byvoegen van *ing*, voor den tegenwoordigen tyd; en *ed* voor den voorledenen; doch van de werkwoorden, die in de onbepaalde wyze met eene *e* eindigen, word deeze *e* afgesneeden, als, by voorbeeld:

Van *to love* (beminnen); maakt men *loving* en *loved*.

Van *to praise* (pryzen), *praising* en *praised*, enz.

Dit is alleen te verstaan voor zo verre de regelmaatige werkwoorden betreft; want

de onregelmaatige (schoon die in het tegenwoordige deelwoord régelmaatig zyn) wyken in het voorledene daar min of meer van af, als, by voorbeeld:

To bear (draagen) heeft *bearing* en *bore* (lees *boorn*).

To bleed (bloeden) *bleeding* en *bled*.

To bind (binden) *binding* en *boud*.

To grow (groeijen) *growing* en *grown* enz.

Men gelieve over deeze afwyking naa te zien de onregelmaatige werkwoorden op bladz. 253 enz.

Het gebruik der deelwoorden des tegenwoordigen tyds hebben wy op bladz. 266 reeds aangetoond; alsmede op bladz. 191; hoe dezelve als zelfstandige en toevoeglyke naamwoorden gebezigd worden.

VAN DE BYWOORDEN. *Of Adverbs.*

De *bywoorden* zyn onveränderlyke woorden, die, by naam-, werk-, of deelwoorden in eene rede gevoegd zynde, alleen dienen, om derzelyer omftandigheden en hoedaanigheden te verklaren, als: by voorbeeld:

<i>It is conducive to health to rise early.</i>	Het is goed voor de gezondheid, vroeg op te staan.
<i>He prayed very devoutly.</i>	Hy bad zeer aandachtiglyk.
<i>She behaved very discreetly.</i>	Zy gedroeg zich zeer betcheidenlyk.
<i>To speak ill.</i>	Slecht spreekken.
<i>To write well.</i>	Wel fchryven.

Hier uit ziet men, dat de bywoorden *early*, *devoutly*, *discreetly*, *ill* en *will*, de hoedaanigheid eener zaak of daad uitdrukken.

Wy zeyden zoo even dat de bywoorden onveränderlyk waren; doch hier van moet men uitzonderen, dezulken, die, als de byvoeglyke woorden, vergeleeken worden, als:

<i>Early, earlier, earliest.</i>	Vroeg, vroeger, vroegst.
<i>Soon, sooner, soonest.</i>	Ras (vroeg of dra) rasfer, rast.
<i>Often, oftener, oftenest.</i>	Dikwyls, dikwyliger, dikwylst.
<i>Well, better, best.</i>	Wel, beter, best.
<i>Ill, worse, worst.</i>	Kwaad, erger, ergst.
<i>Little, less, least.</i>	Weinig, minder, minst.
<i>Much, more, most.</i>	Veel, meer, meest.

Voeg hierby de meesten der geenen, die met *ly* eindigen, als:

<i>Wisely, more wisely, most wisely.</i>	Wyslyk, wyslyker, wyslykst.
<i>Prudently, more prudently, most prudently.</i>	Voorzigtiglyk, voorzigtiglyker, voorzigtiglykst. enz.

Merk, dat *little* (weinig) hier niet moet begreepen worden in den zin van de byvoeglyke woordjes *little* (klein) of *few* (weinig); maar alleen bywoordelyk (*adverbially*), als: in

He speaks little, less, the least. Hy spreekt weinig, minder, 't minst.

I have

I have little, less, the least of it. Ik heb 'er weinig, minder, 't minst van.

Want het byvoeglyk woord *little* (klein), word in eenengantsch anderen zin gebézigd, en geeft eene geringheid in grootie te kennen, als by voorbeeld.

He is of a little, of a less, of the least stature. Hy is van eene kleine, van eene mindere, van de minste gestalte.

En *few* (weinig) eene geringheid in getal, als:

Few, fewer, the fewest men love to die. Weinig, weiniger, de weinigste menschen sterven gaarne.

Zoo ook ten aanzien van *much, more, most* (veel, meer, meest), welke bywoordelyk eene hoeveelheid by den hoop (*a quantity in bulk*) aanduiden, als: in

Much rain, much thunder, much money. Veel régen, veel donder, veel gelds.

More rain, more thunder, more money. Meer régen, meer donder, meer gelds.

The most rain, the most thunder, the most money. De meeste régen, het meeste donder, het meeste geld.

En van eene hoeveelheid in getal spreekende, gebruikt men *many, more, most* (veel, meer, meest), als by voorbeeld,

We have had many showers of rain. Wy hebben veele regen-buïsen gehad.

How many claps of thunder were there? Hoe veele donderslagen waren daar?

How many ducats have you? Hoe veele dukaaten hebt gy?

De *Bywoorden* zyn veelerlei, sommige betékenen eenén tyd, andere eene plaats, hoeveelheid (of hoegrootheid, getal, orde (of rangschikking), bevestiging (of toestemming), ont-

kenning, twyffeling, ondervraaging enz. Wy zullen den leerling van een en anderen een aantal mededeelen.

Bywoorden van tyd. *Adverbs of Time.*

Op de vraage *when?* (wanneer?)

To day, heden, van daag.

Yesterday, gisteren.

Yesterday night, or last night, gisteren avond.

About noon, or about twelve o'clock, omtrent den middag.

In the morning, in den morgenstond, 's morgens.

In the forenoon, 's voormiddags.

In the afternoon, 's namiddags.

At sun-rising, or at sun-rise, met het opgaan der zonne.

At sun-setting, or at sun set, met het ondergaan der zonne.

At break-of day or at day-break, met het aanbreeken van den dag.

At peep of day, or at day-peep, met het kriecken van den dag.

About twilight, omtrent schemer-avond, of tusschen licht en donker.

In the evening, in den avondstond.

About midnight, omtrent middernacht.

The day before yesterday, vóór-gisteren.

To morrow, morgen.

To morrow morning, morgen ochtend.

Against, or towards the eve-

ning or night, tegens den avond.

The day after to morrow, overmorgen.

Within a year (or a year hence), over een jaar.

A year ago (or a year since), een jaar geleden.

Within an hour, binnen een uur.

Half an hour ago, een half uur geleden.

This day sennight (or a week ago, or eight days since) vóór 8 dagen.

This day sennight (or a week hence, or eight days hence), over 8 dagen.

This day fortnight (or a fortnight ago, or fourteen days since), vóór veertien dagen.

This day fortnight (or a fortnight hence, or within a fortnight), over 14 dagen.

He was here this day sennight (or a week ago), hy was hier vóór (of over) 8 dagen.

He'll be here this day sennight or fortnight (or within eight days, fourteen days, or a fortnight hence), hy zal over 8 of 14 dagen hier zyn.

An hour ago, een uur geleden.

Within an hour, binnen een uur.

Within the space of an hour, in den tyd van een uur.

Since, zedert.

Since

<i>Since yesterday</i> , zedert gisteren.	<i>In the nick of time.</i>	} recht van pas.
<i>By day</i> , by dag.	<i>In pudding time.</i>	
<i>By night</i> , by nacht.	<i>Belimes</i> , by tyds.	
<i>It grows towards night</i> , het word avond.	<i>In due time</i> , ter behoorlyker tyd.	
<i>Late</i> , laat.	<i>Early</i> , vroeg.	
<i>Long ago</i> , long since, a great while ago, this long while, vóór lang.	<i>Soon</i> , ras, vroeg.	
<i>At that time</i> , ter dier tyd.	<i>As soon as possible</i> , zoo ras als mooglyk.	
<i>Then</i> , toen alsdan; daarop.	<i>The sooner the better</i> , hoe eerder hoe beter,	
<i>Interim</i> , in the interim, in the mean time, mean while, intusfchen, onderwyl.	<i>Too early</i> , te vroeg.	
<i>While or whilst, or during that time (or all the while,)</i> geduurende dien tyd.	<i>Too soon</i> , te ras.	
<i>Afterward</i> , daar-naa.	<i>Too late</i> , te laat.	
<i>After this time</i> , na deezen tyd.	<i>Between (or betwixt) tuesday and thursday</i> , tusfchen dingsdag en donderdag.	
<i>Some time hence</i> , eenigen tyd hiernaa.	<i>Hastily</i> , spoediglyk.	
<i>Some days hence</i> , eenige dagen hiernaa.	<i>Suddenly</i> , all of a sudden, ylings, plotfeling.	
<i>From hence-forth</i> ? van nu voort-	<i>Slowly</i> , langzaamlyk.	
<i>Hence-forward</i> . § aan.	<i>Quick or quickly</i> , gezwind.	
<i>Soon</i> , flusjes, flus.	<i>At once</i> , teffens, in ééns.	
<i>By and by</i> , straks.	<i>In a trice</i> , in een omzien.	
<i>Immediately</i> , terftond, onmiddelyk.	<i>In the twinkling of an eye, in a moment</i> , in een oogenblik.	
<i>Instantly</i> , oogenbliklyk.	<i>For long</i> , eerlang.	
<i>Fortwith</i> ? aenftonds.	<i>Once, one day, eens</i> , te eeniger tyd.	
<i>Presently</i> , §	<i>Once more</i> , nog ééns.	
<i>Now</i> , nu.	<i>Already</i> , alreeds, alreede.	
<i>Just now</i> , juist nu.	<i>Sometimes</i> , fomtyds.	
<i>This moment</i> , dit oogenblik.	<i>Now and then</i> , nu en dan.	
<i>This very same day</i> , deeze eigen zelve dag.	<i>Some time or other</i> , den eenen tyd of den anderen.	
<i>Seasonably</i> , ter rechter tyd.	<i>Frequently</i> , } <i>Often</i> , } <i>Ofte</i> , } dikwils.	
<i>Unseasonably, at an ill time</i> , ontydig, ongelegen.	<i>Ofentimes</i> , } <i>Ofst-times</i> , }	
	<i>From time to time</i> , van tyd tot tyd.	

<i>Till then,</i>	} onlangs.	<i>Till then,</i>	tot dan.
<i>Lately,</i>		<i>Till to morrow,</i>	tot morgen.
<i>Of late,</i>		<i>Till next year,</i>	tot aanstaande jaar.
<i>Accidentally,</i>	toevalliglyk.	<i>Hitherto, till hitherto,</i>	tot hier toe, tot nog toe.
<i>Commonly,</i>	gemeenlyk.	<i>Not yet,</i>	nog niet.
<i>Generally,</i>	algemeenlyk.	<i>Not as yet,</i>	tot nog toe niet.
<i>Continually,</i>	aanhoudendlyk.	<i>Whenever, whensoever,</i>	wanneer, ooit.
<i>Occasionally,</i>	gelegenlyk.	<i>Again,</i>	wederom.
<i>With the first opportunity,</i>	met de eerste gelegenheid.	<i>Back again,</i>	terug, weer terug.
<i>Daily,</i>	dagelyks.	<i>Afresh, anew,</i>	op nieuw.
<i>Monthly,</i>	maandelyks.	<i>Softly, fair and softly,</i>	al zachtjens.
<i>Yearly,</i>	jaarlyks.	<i>By little and little, gradually,</i>	by de gréés, trapsgewyze.
<i>From day to day,</i>	van dag tot dag.	<i>I have not seen him this fortnight, these twelve months (or this year),</i>	ik heb hem in 14 dagen, in een jaar niet gezien.
<i>Every other day,</i>	om den anderen dag.	<i>He says he'll pay me betwixt (or betwixt) this and Easter,</i>	hy zegt my te zullen betaalen tusschen dit en Paaschen.
<i>Every third year,</i>	om de drie jaar.	<i>To do a thing by fits and starts,</i>	iets by vlaagen of rukken doen.
<i>Always,</i>	altijd, altoos.	<i>To sit up late at nights, or to keep late (*) hours,</i>	laat te bedde gaan.
<i>Ever,</i>	altoos, eeuwig, ooit.	<i>He came home when it was broad day,</i>	hy kwam te huis toen het volkoomen dag was.
<i>Ever and anon,</i>	geduuriglyk.	<i>He is ever (or always,) doing something that is praise worthy,</i>	hy doet altoos iets, dat pryzenswaardig is.
<i>Eternally, for ever,</i>	eeuwiglyk.	<i>If ever he comes (or happens)</i>	
<i>In every age,</i>	in elke eeuw.		
<i>Seldom, rarely,</i>	zelden.		
<i>Never, at no time,</i>	nooit, nimmer.		
<i>Finally,</i>	eindelyk.		
<i>At last,</i>	ten laatsten.		
<i>Before this time, before now,</i>	vóór deezen tyd.		
<i>Hitherto, formerly,</i>	certyds, te vooren.		
<i>In former time,</i>	in voorigen tyd.		
<i>In future time, for the future, in time to come,</i>	in 't toekommende.		
<i>When, at what time,</i>	wanneer.		
<i>Until or till,</i>	tot, tot dat.		
<i>Till when,</i>	tot wanneer.		

(*) Late is hier een byvoeglyk woord.

- to light upon him, he'll &c.* indien hy hem ooit aantreft, zoo zal hy enz.
- Tho' he be ever so rich, yet he may become poor,* schoon hy nog zoo ryk zy, nogtans kan hy arm worden.
- We expect him every moment, from one day to another,* wy wachten hem alle oogeblikken; van den eenen dag tot den anderen.
- The longer (or the more) I conversed with him, the longer (the more) I liked his company,* hoe langer ik met hem omging, hoe meer my zyn gezelschap geviel.
- We received the money at last by little and little,* wy ontvingen het geld eindelyk by stukken en brokken.
- They study incessantly (without intermission, without interruption),* zy oefenen zich zonder ophouden.
- This goes better and better, worse and worse (or the longer the better, the longer the worse),* dit gaat hoe langer hoe beter, hoe langer hoe erger.
- Bywoorden van plaats. *Adverbs of place.*
- Where is he?* waar is hy?
- Where about, or whereabouts?* waar omtrent?
- Here,* hier.
- Hère about, or hereabouts,* hier omtrent.
- There,* daar.
- Thère about, or thereabouts,* daar omtrent.
- Any-where,* ergens, op eenige plaats.
- Some-where,* ergens.
- Every-where,* overal.
- No-where,* nergens.
- Some-where else,* ergens elders.
- No-where else,* nergens elders.
- Within,* binnen.
- At home,* te huis.
- Stirring,* op de been, by de hand.
- Without,* buiten; zonder.
- Abroad,* buiten; uitlandig; van huis.
- Above, aloft,* boven.
- Below, beneath,* beneden.
- Tonder, in yon place,* ginder.
- At that place,* op die plaats.
- Before, vóór.*
- Behind,* achter.
- Far, far off,* ver, veraf.
- Near, nigh, nigh hand, hard by,* dicht by.
- Next door,* 't naaste huis.
- Next to me,* naast my.
- Over against me, or opposite to me,* tegen my over.
- On the opposite side,* aan de overzyde.
- Round about, røndöm.*
- Whither, or to which place did he go? wcrwaarts ging hy?*
- Hither, hitherward, to this place,* herwaarts.
- Thither, thitherward, to that place,* derwaarts.
- Some-where, to some place,* ergens.
- No-where, to no place,* nergens.
- Some-

<i>Some - where else</i> , naar er- gens elders.	<i>From no - where else, or from no other part</i> , van nergens el- ders.
<i>No - where else</i> , naar nergens elders.	<i>From within</i> , van binnen.
<i>Upward or upwards</i> , aloft, naar boven.	<i>From without</i> , van buiten.
<i>Downward, downwards</i> , down, nederwaards.	<i>From abroad</i> , van buiten.
<i>Inwards</i> , binnenwaards.	<i>From above</i> , van boven.
<i>Outwards</i> , buitenwaards.	<i>From below</i> , van beneden.
<i>Yonder</i> , ginder.	<i>From yonder</i> , van ginder.
<i>Yon way</i> , gindsche weg, gins- waards.	<i>From before</i> , van vooren.
<i>Forward, onward</i> , voorwaards.	<i>From behind</i> , van achteren.
<i>Towards</i> , naar, naar toe.	<i>From home</i> , van huis.
<i>Back or backwards</i> , terug- waards.	<i>From this place</i> , van deeze plaats.
<i>Till, until</i> , tot.	<i>Which way, by, or thro' which place did he come?</i> door wel- ke plaats kwam hy?
<i>Hitherto</i> , tot hier, dus verre.	<i>This way, or thro' this place</i> , door deeze plaats.
<i>On</i> , voort, of voord.	<i>By or thro' that place</i> , door die plaats.
<i>To go on</i> , voortgaan.	<i>By or thro' some place</i> , door cenige plaats.
<i>To come on</i> , voortkoomen.	<i>By or thro' no place whatsoever</i> , door gcene plaats hoe ook genaamd.
<i>To laugh on</i> , voortlagchen.	<i>By or thro' some other place</i> , door cenige andere plaats.
<i>Along side</i> , nevens aan, langs aan, op zyde.	<i>By the inside</i> , by de binnen- zyde of kant,
<i>Whence or from whence did he come?</i> van waar kwam hy?	<i>By the outside</i> , by de buiten- zyde.
<i>Hence or from hence</i> , hier van daan.	<i>By the top</i> , by de boven- kant.
<i>Thence, from thence</i> , daar van daan	<i>By the bottom</i> , by den bo- dem.
<i>From some - where</i> , van ergens.	<i>By the skirts</i> , by de zoomen.
<i>From some - where else, or from some other part</i> , van ergens elders.	<i>By the back - way</i> , by den ach- terweg.
<i>From no - where</i> , nergens van daan.	<i>By yon way</i> , by gindschen weg.

Bywoorden van hoeveelheid.
Adverbs of quantity.

Much noise, veel geraas.
A great deal of money, or much money, veel gelds.

Many houses, veel huizen.
How much corn? hoe veel koorn?

How many bushels? hoe veel schépels?

Too much in bulk, te veel in den hoop?

Too many in number, te veel in getal.

How much soever, hoe veel ook.

How many soever, hoe veel ook.

How much bread have you? hoe veel brood hebt gy?

So many pounds, zoo veel ponden.

How many loaves (or loaves of bread)? hoe veel brooden?

How many loaves of sugar? hoe veel zuiker-brooden?

So many loaves, zoo veel brooden.

Little money, weinig gelds.

Few men, weinig menschen.

More people, meer volks.

Less concern, minder aandee-ning.

The least troubled, 't minst ontsteld.

Enough, genoeg.

I have eat enough, ik heb genoeg gegeten.

Money, enough (lees inoff) friends enough (lees inou), gelds genoeg, vrienden genoeg.

I have money enough (inoff), but not guilders enough (inou), ik heb gelds genoeg, maar geen guldens genoeg.

Ampl, near, nearly, byna.

Hardly, scarcely, naauwelyks, bezwaarlyk.

I can hardly do it, ik kan 't bezwaarlyk doen.

Plentifully, abundantly, overvloediglyk.

Moderately, matiglyk.

At least, ten minsten.

Greatly, vastly, grootelyks.

Mostly, meest, meestäl.

Partly, gedeeltelyk.

About, omtrent.

By halves (l. haave) ten halven.

Quite, entirely, geheellyk.

Bywoorden van getal, *Adverbs of number.*

Once, ééns, éénmaal.

Twice (or two times), tweemaal.

Thrice (or three times), drie- maal.

Vervolgens is het

Four times, viermaal.

Five times, vyfmaal.

Six times, zesmaal.

Seven times, zevenmaal.

Eight times, achtmaal.

Nine times, negenmaal.

Ten times, tienmaal.

Twenty times, twintigmaal.

Hundred times, honderdmaal.

How often, how many times? hoe dikwyls.

<i>Many a time, several times,</i>	<i>Ordeely,</i> gerégeld.
veelmaals, menigmaal.	<i>Further,</i> voorts.
<i>Often, oftener, oftens,</i> dik-	<i>Finally,</i> eindelyk.
wyls, dikwyliger, dikwylst.	<i>Every one for himself,</i> ieder
<i>Even or odd,</i> even of onéven.	voor zich.
<i>An even or odd number,</i> een	<i>From house to house,</i> van huis
even of onéven getal.	tot huis.
	<i>From day to day,</i> van dag tot
Bywoorden van orde of rang-	dag.
schikking. <i>Adverbs of order.</i>	<i>From one day to another,</i> van
	den eenen dag tot den ande-
<i>First, (or in the first place),</i> eer-	ren.
stelyk, ten eersten, in de eer-	<i>From head to foot,</i> van 't hoofd
ste plaats.	tot de voeten.
<i>Secondly (or in the second place),</i>	<i>From top to bottom,</i> van top tot
ten tweeden, in de 2de plaats.	teen.
<i>Thirdly (or in the third place),</i>	<i>From one end to the other,</i> van
ten derden.	't eene eind tot 't andere.
<i>Fourthly (or in the fourth</i>	<i>By degrees, gradually,</i> by trap-
<i>place),</i> ten vierden.	pen.
<i>Fifthly (or in the fifth place),</i>	<i>By turns, or alternately,</i> by
ten vyfden.	beurtten.
<i>Sixthly (or in the sixth place),</i>	<i>By troops,</i> by troepen of schaa-
ten zesden.	ren.
<i>Seventhly (or in the seventh</i>	<i>In a row, in a series, in a rank</i>
<i>place),</i> ten zevenden.	<i>or file,</i> op een' rei.
<i>Eighthly (or in the eighth place),</i>	<i>One by one,</i> één voor één.
ten agtsten.	<i>Two and two,</i> twee en twee.
<i>Ninthly (or in the ninth place),</i>	<i>All at once,</i> alle te gelyk.
ten negenden.	
<i>Tenthly (or in the tenth place),</i>	Bywoorden van bevestiging of
ten tienden.	bejaaring. <i>Adverbs of Af-</i>
	<i>firmation.</i>

Voorts zegt men.

<i>In the eleventh, twelfth, twen-</i>	<i>Yes, yea,</i> ja.
<i>tieth &c. place,</i> ten elfden,	<i>Ay,</i> ja, ja.
enz.	<i>Yes faith, or by my troth,</i> op
<i>At the beginning, at first,</i> in	myn geloof.
een aanvang, in 't begin.	<i>Yes forsooth,</i> ja waarlyk.
<i>Principally, chiefly,</i> hoofdzaa-	<i>Yes indeed,</i> in de daad.
kelyk, voornaamlyk.	<i>Nay,</i> ja.
	<i>Certainly,</i> zekerlyk.

Sure.,

Sure, firely, zeker.
To be sure, voorzeker.
Verily, truly, waarlyk.
In truth, in waarheid.
In troth, in waarheid.
Upon my word, op myn woord.
Upon my honour, op myn eer.
Upon my conscience, op myn gewisfen.
Indeéd, in de daad, waarlyk.
Seriously, oprechtelyk.
Without doubt, zonder twyfel.
Without fail, zonder faalen.
Infallibly, onfeilbaarlyk.
Quite so, exactly so, just so, net zoo, juist zoo.

Nay, is eigentlyk een ontkenkend woordje, by voorb.

Let your words be yea, yea; and nay, nay &c. Laat uwe woorden, ja, ja; en neen, neen zyn enz.
I will have no nay, ik zal geene weigering dulden.

Doch word ook in cenen bevestigenden zin gebézigd, by voorbeeld:

He is as tall as you, nay éven taller, hy is zoo lang als gy, ja zelfs langer.

He said so, nay he éven added, hy zeide zoo, ja, hy voegde er zelfs by.

Ay, ay, I understand you, ja, ja, ik verftaa u.

Was this his answer? ay, was dit zyn antwoord? ja.

Ay, did you hear it? ja, hebt gy het gehoord?

Spottend zegt men:

He would not do it, because forjéth he thought it below him, hy wilde het niet doen, om dat hy zulks; wat denkt ge? te laag van zich achtte.

Bywoorden van ontkenning.
Adverbs of Negation or denial.

No, neen.

Nay, neen.

(Zie in de voorrige kolom wat wy van *Nay* zeggen).

Not, niet.

Not at all, geenzins.

Not, for ought I know, niet dat ik weete.

Nothing at all, niets, nietmetal.

Not yet, nog niet.

By no means, geenzins, in geen deele.

In no wise, in geenerlei wyze.

Never, nooit: geen.

Bywoorden van twyfeling.
Adverbs of doubting.

Perhaps, it may be, misfchien.

Possibly, mogelyk.

Probably, likely, waarsfchynlyk.

It is very probable, or very likely, 't is zeer waarsfchynlyk.

If, or in case, it should happen, indien het mogte gebeuren.

By chance, by geval.

By-

Bywoorden van ondervraaging.
Adverbs of interrogation.

More, meer.
Less, minder.

Why? waarom?
Why not? waarom niet?
Why so? why that? waarom dat?

Bywoorden van verwarring.
Adverbs of confusion.

When? wanneer?
How? hoe?
To what purpose? waartoe? tot wat einde?

Confusedly, pell-mell, in a huddle, verwardelyk, onder mal-kander.

What is that good for? waartoe dient dat?
What is the meaning of that? wat is de meening daar van?

At random, in 't wilde.
In a mish-mash, romp flomps, onder een gemengd.
Topsy-turvy, het onderste boven.

Bywoorden van verkiezing.
Adverbs of Choice.

Wrong, verkeerd.
Athwart, dwars.
Preposterously, averechts.

Rather, sooner, eerder, liever.
Above all, by all means, voor-
al.

Bywoorden van verzameling.
Adverbs of aggregation.

Especially, voornaamlyk.
Chiefly, principally, hoofdzakelyk.

With, met.
Togèther, altogethèr, gezamentlyk.

Bywoorden van vergelyking.
Adverbs of Comparison.

Faintly, te samen.
Totally, intirely, gantfchelyk, geheellyk.

As, als, gelyk, zoo.
As tall as you, zoo lang als gy.
Like, gelyk.

One with another, met mal-kander.

Like as if, just as if, even as if, gelyk als of.

Both great and small, beide groot en klein.

He is much like me, hy zweemt zeer naar my.

In a crowd, or press, in een hoop of gedrang.

Likewise, insgelyks.

By flocks, by troops, by troepen.

So, zoo.

Bywoorden van affcheiding.
Adverbs of segregation.

Thus, dus, aldus.

Séparately, apart, afunder, afzonderlyk.

Than, als, dan.

Aside, ter zyde.

He is richer than you, hy is ryker dan gy.

Only, alleen.

By-

- Bywoorden van opzettelykheid. *Against the grain, or mind,* met weêrzin.
Adverbs of design.
With much ado, met veel moeite.
- On purpose, purposely, expressly, designedly, met voordacht, voorbedachtelyk.
In good earnest, met ernst.
- Bywoorden van onbezonnenheid. *Adverbs of rashness.*
Quickly, hastily, speediglyk.
Suddenly, all of a sudden, schie-lyk, ylings.
Rashly, vermételyk.
Headlessly, onbezonnenlyk.
At random, in 't wilde.
Out of hand, directly, op staanden voet.
Bluntly, inconsiderately, botte-lyk, onbezonnelyk.
In haste, hastily, haastiglyk.
Hit or miss, luk of raak.
Slap-dash, all at once, éénsklaps.
- Bywoorden van gemaatigdheid. *Adverbs of moderation.*
Slightly, gently, fair and softly, zachtelyk, al zachtjes, al- lengskens.
Foolishly, gekkelyk.
Precipitately, overylend.
Headlong, plotfeling.
In a hurry, met drift.
At unawares, without thinking, onverhoeds.
- Bywoorden van gelegenheid. *Adverbs of opportunity.*
Aptly, voegzaamlyk.
Pat, fairly, geschikkelyk.
Fitly, bekwaamlyk.
Seasonably, in the nick of time, ter rechter tyd.
Conveniently, gelegenlyk.
At leisure, met gemak.
By the by, in 't voorby gaan.
- Bywoorden van hoedanigheid. *Adverbs of quality.*
Abruptly (van abrupt), kort, afgebrooken, schie-lyk.
Accidentally (van accidental), toevalliglyk.
Affectionately, toegenégenlyk.
- Bywoorden van moeijelykheid. *Adverbs of Difficulty.*
Hardly, scarcely, naauwelyks.
Unwillingly, ongaarne.

Becómingly, betaamelyk.
Cordially, hartelyk.
Devoutly, Godsdiensdiglyk.
Diligently, naarstiglyk.
Easily, gemakkelyk.
Fiercely, ernstiglyk.
Fervently, vieriglyk.
Filly, bekwaamlyk.
Generously, edelmoediglyk.
Honestly, eerlyk, eerbaarlyk.
Joyfully, blymoediglyk.
Lavishly, verkwistend.
Mánly, mannelyk.
Méanly, op eene laage wyze.
Nicely, keurlyk.
Obstinately, hardnekkiglyk.
O'ddly, *strangely*, *uncoóthly*,
wonderlyk, mislyk.
Pósitively, felliglyk.
Quóirly, mislyk, wonderlyk.
Quietly, gerustelyk.
Rárely, zeldzaamlyk.
Scárcely, *hárdly*, naauwelyks.
Slówly, langzaamlyk.
Ténorously, bevreedsdelyk.
U'gily, leelyk.
Unánimously, éénpaariglyk.
Váliantly, dapperlyk.
Vástly, *gráitly*, grootelyks.
Wófully, elendiglyk.
Yóuthfully, jeugdiglyk.
Zéálnusly, yveriglyk.

Hieruit ziet men, dat de by-
woorden in *ly* uitgaande tot in
't onëindige zouden konnen uit-
gebreid worden. — Men be-
grypte echter, dat 'er ook an-
deren zyn, daar dit *ly* niet aan-
gevoegd word, als:

Well, *bètter*, *bèst*, wel, beter,
best.

Ill, *worse*, *worst*, kwaad, er-
ger, ergst, of kwalyk, kwa-
lyker, kwalykst.

Daar zyn cenige byvoeglyke
naamwoorden, die ook bywoor-
den zyn, als: *high*, *low*, *short*,
fast.

To carry it high, zich trotsch
aanstellen.

To cut short, kort afbreeken.

To run fast, gezwind loopen.

VAN DE VOORZETSELS. *Of Prepositions.*

Het *Voorzetsel* is een onver-
anderlyk spraakdeel, 't welk
voor andere woorden geplaatst
word, om cenige omstandigheid
daar door uit te drukken,
als:

About, omtrent, om.

Round about, rondöm.

Above, boven.

Accórding to, *purfuitant to*, or in
purfuitance of, volgens, inge-
volge, overëenkomstig, naar.

After, achter, naa, volgens.

Against, tegens, jegens.

Among, or *amongst*, onder.

At, aan, tot.

Before, voor, alvoreens, te
vooren, eer.

Behind, achter.

Below, or *bentath*, beneden,
onder.

Beside, behalven, ter zy-
den.

Between or *betwixt*, tusfchen.

Beyond, voorby, verby.

By,

By, by, door.	Far-off, veruf.
During, geduurende.	Over, over.
Except, (save, or but), uitge- noomen, behalven.	Over against, tegen-over.
For, voor, om dat, uit hoofde dat.	Out, uit.
From, van.	Through or thro', door.
Hard by, digt by.	Therough, door en door.
In, in.	To, naa, tot, aan.
Into, in.	Towards, naartoe.
Near, or nigh, naby.	Under, onder, beneden.
Next to, naast.	Up, op.
Notwithstanding, niet tegen- staande.	Upon, er en, op, boven op.
Of, van.	With, or withal, met, mede.
Off, af.	Within, binnen.
	Without, buiten, zonder.
	Upward, upwards, opwaards, naar boven.

The use of prepositions.

Het gebruik der voorzetsels.

He lives some-where about the church.	Hy woont ergens <i>entrent</i> de kerk.
I went a great way about.	Ik ging een' grooten weg <i>om</i> .
If he be about the market, I may chance to see him.	Zoo hy <i>entrent</i> de markt is, zal ik hem misfchien zien.
You are long about it.	Gy zyt 'er lang <i>om</i> bezig.
Being about to fight.	Zynde geroed <i>om</i> te vechten.
I had no money, no books &c. about me.	Ik had geen geld, geene bo- ken enz. <i>by</i> my.
Have your wits about you.	Hebt uwe zinnen <i>by</i> u.
To go about the house.	Omwegen maaken, om 't kant- je praten.
Mind what you are about.	Let op 't geen <i>waaraan</i> gy be- zig zyt.
Why are you going about to de- stroy yourself.	Waarom zyt gy bezig om u te verderven
He turns round about.	Hy draait <i>roundom</i> .
They sailed round about the country.	Zy zeilden <i>roundom</i> het land.
A place found round about.	Een plaats <i>roundom</i> beheind.
One sat above him, and the rest below him.	Eén zat <i>boven</i> hem, en de ove- rige <i>beneden</i> hem.
That is a thing above your ca- pacity.	Dat is een zaak <i>boven</i> uw ver- mogen.

Ac-

According to *what I heard*.
It is according to *our wish*.

The next day after *that*.
He does not look after *any thing*.

Make it after the *same fashion*.
He invited me against the next
week.

Should I be against *him*.
It was entirely against *his mind*.

I am clear against *it*.
He strives against the *stream*.
The billows beat against the
shore.

He was left among the *crowd*.

He was like to have fallen
among *robbers*.

It was chosen out from among
(or amongst) *the whole parcel*.

They go to bed at *sunset*, and
get up at *sun-rise*.

Had this befallen you at *supper-*
time.

Have you been at a *feast*?

He was at the *sermon*.

He lives at a *huge rate*.

They were provided at a *small*
charge.

What is he transacting at *Lon-*
don?

He lives at *Rotterdam*.

It is at your command, that I
come.

I have been at *his house*.

At his *first appearance*.

He liked it at the *very first*.

Volgens 't geen ik hoorde.
Het is naar (of volgens) on-
zen wensch.

De dag daaraan volgende.
Hy kykt naar niets, of hy ziet
niets naa.

Maaki het op dezelfde wyze.
Hy verzogt my tegen de aan-
staande week.

Zou' ik tegen hem zyn?
Het was geheellyk tegen zyn
zin.

Ik ben 'er geheel tegen.
Hy worstelt tegen den stroom.
De golven slaan tegen het strand.

Hy wierd onder 't gedrang (des
volks) verlooren.

Hy zou' byna onder struikroo-
vers gevallen hebben.

Het wierd uit de gantsche par-
ty (of den geheelen hoop)
gekoozen.

Zy gaan naar bed by zonnen-
ondergang, en ryzen by zon-
nen-opgang.

Zoo u dit onder 't avondmaal
ware overgekoomen.

Hebt gy op een feest geweest?

Hy was in de preek.

Hy verteert byster veel.

Zy wierden voor geringe kos-
ten voorzien.

Wat verricht hy te London?

Hy woont te Rotterdam.

Het is op uw bevel, dat ik koo-
me.

Ik heb aen zyn huis geweest.

Op zyne eerste verschyning.

In den eersten aanvang stond
het hem wel aan.

It is hard to be come at.

He is at school at present.

If you be at leisure.

At the first sight.

He is at the door.

They came at last (at length).

At the most.

At least.

At the least.

*I don't know whether he'll do it
at all, or not.*

All at once.

He was immediately at a stand.

At your peril.

At a venture.

At unawares.

He found him just at work.

They are at odds.

Their honour lies at stake.

Were you néver at sea?

Was all quiet at sea?

Go you before, I will follow.

I love him before myself.

Before I depart this life.

The day before.

He told me of it before-hand.

It is either before or behind.

A little before night.

I will not come behind.

Is there any thing yet behind.

*He does not come behind any
for bravery.*

*He is a little behind-hand in
the world.*

*Where must I look for it, above
or below?*

They were beneath those hills.

*He was in nothing below his
father.*

*It is beneath your character, to
do this.*

Daar is moeijelyk aan te kom-
men.

Hy is thans in school.

Zoo gy niets te doen hebt.

Op den eersten aanblik.

Hy is aan de deur.

Zy kwamen eindelijk.

Op 't meeste.

Ten minsten.

Op 't minste.

Ik weet niet of hy 't wel in 't
geheel doen zal of niet.

Alle te gelyk; alles teffens.

Hy had terstond gedaan.

Op uw gevaar.

Op een kansje.

Onverhoeds.

Hy vond hem juist aan 't werk.

Zy zyn onëenig.

Hunne eer ligt in gevaar.

Waart gy nooit op zee?

Was alles stil op zee?

Gaat gy voor, ik zal volgen.

Ik bemin hem meer dan myzel-
ven.

Eer ik uit de waereld scheide.

De dag te voren.

Hy zeide 'er my te voren van.

Het is voor, of achter.

Kort voor den avond.

Ik wil niet achter aan koomen.

Is 'er nog iets overgelaaten?

Hy wykt voor niemand in dap-
perheid.

Hy is wat ten achteren in de
waereld.

Waar moet ik 'er naar zoeken,
onder of boven?

Zy waren beneden die bergen.

Hy was in niets minder dan
zyn vader.

Het is beneden uw' staat, dit is
doen.

<i>There was no body besides (or but) you, that said so.</i>	Daar was niemand dan gy, die zulkts zeide.
<i>Except the captain and a few besides.</i>	Uitgenoomen de schipper, en weinige behalven dien.
<i>He went beside the river.</i>	Hy ging nevens de rivier.
<i>No-body thinks so beside himself.</i>	Niemand denkt het buiten hem.
<i>They are beside the business in hand.</i>	Zy zyn van de zaak, waar over gehandeld word, af.
<i>He is beside himself.</i>	Hy is krankzinnig.
<i>There was a river betwéén them.</i>	Daar was eene rivier tuschen hen.
<i>There was a parcel of ground left betwéén:</i>	Daar wierd een stuk lands tuschen beiden gelaaten.
<i>Many words passed betwixt us.</i>	Wy wisselden veele woorden met malkander.
<i>At that véry time was I beyond the sea.</i>	Op dien eigensten tyd was ik over de zee.
<i>From beyond the rivers.</i>	Van de overzyde der rivieren.
<i>They were astonished beyond measure.</i>	Zy waren boven maaten verwonderd.
<i>He is praised by some, and blamed by others.</i>	Hy word door sommigen geprezen, en door anderen gelaakt.
<i>I came by sea, and he by land.</i>	Ik kwam ter zee, en hy te land.
<i>He sat down by the bank.</i>	Hy zat neder aan den oever.
<i>He stood by the way's side.</i>	Hy stond aan de weg-zyde.
<i>I was not by.</i>	Ik was 'er niet by.
<i>We did it by reason of the intense cold.</i>	Wy dedden het uit hoofde van de strenge koude.
<i>We will do the rest by ourselves.</i>	Wy zullen het overigè zelfs doen.
<i>I will sit down by myself.</i>	Ik zal in myn éénigheid gaan zitten.
<i>To do a thing by the by, (or by the way) by degrés, or by stealth &c.</i>	Iets in 't voorby gaan, by trappen of steelender wyze doen.
<i>This is higher than that, by ten feet.</i>	Dit is tien voet hooger, dan dat.
<i>Street by street, man by man, day by day.</i>	Straat voor straat, man voor man, dag voor dag.

By break of day.	Met het aanbreeken van den dag.
By that time he had ended his speech.	Als hy zyne redenvoering geëindigd had.
I got it by heart.	Ik heb het van buiten geleerd.
He says it by heart.	Hy zegt het van buiten op.
I'll get 'em both done by (or against) night.	Ik zal ze beide tegens den avond gedaan hebben.
By this time twelve months.	Heden over een jaar, of binnen een jaar.
During that time.	Gedurende dien tyd.
They came all of them on shore, except (save or but) one.	Zy kwamen alleen aan de wal behalven één.
Truly he did much for me.	Waarlyk, hy deed veel voor my.
This makes for me.	Dit is voor my, of ten mynen behoefte.
It is a shame for them, that are bred well, to live basely.	Het is eene schande voor hen, die wel opgebracht zyn, inoedelyk te leeven.
We are come for his sake.	Wy zyn om zynent willen gekomen.
Let him alone for my sake.	Laat hem om mynent wille begaan, of in vrede.
He was a little angry with me, for saying so.	Hy was een weinigje boos op my, om dat ik dus zeide.
He came into the court for all that.	Hy kwam niettemin in het hof.
As for other matters, I don't concern myself about them.	Andere zaaken betreffende, daar bekreun' ik my niet om.
Nor indeed could she for age.	Noch waarlyk konde zy ook niet wegens haare jaaren.
For the nonce (or on purpose).	Met voordacht, of opzettelyk.
For what is this? or what is this for?	Waartoe dient dit?
For example (or for instance).	By voorbeeld.
I dare not for my life (or my ears, or for ever so much).	Ik durf om geen ding van de wereld.
For as much as.	Nademaal, dewyl.
I woud but for hurting him.	Ik zou', was het niet dat ik hem bezeeren mogte.
Had it not been for you, I &c.	Wart gy 'er niet geweest, &c. enz.

<i>He is beholden to me for his life.</i>	Hy is zyn leeven aan my verschuldigd.
<i>For fear (or lest) you should not know it, I'll tell you.</i>	Op dat het u niet onbewust zoude zyn, zal ik 't u verhaalen.
<i>I ran out, for fear I should see, that &c.</i>	Ik liep uit, op dat ik niet zou' zien, dat enz.
<i>He comes never the sooner for that.</i>	Hy komt daarom niet te vroeger.
<i>If it were not for this.</i>	Zoo het uit dien hoofde niet ware.
<i>He could not speak for sorrow, for weeping, for cold &c.</i>	Hy konde van droefheid, van geweent, van koude enz. niet spreken.
<i>He is come from London.</i>	Hy is van London gekomen.
<i>He fell down from the top of the steeple.</i>	Hy viel van de punt van den toren.
<i>They asked from whence the letter came.</i>	Zy vroegen van waar de brief kwam.
<i>I saw all from first to last.</i>	Ik heb alles, van 't eerst tot 't laatst, gezien.
<i>She could not keep herself from laughing.</i>	Zy konde zich van 't lagchen niet onthouden.
<i>He lifted it from (or from off) the ground.</i>	Hy ligtte het van den grond.
<i>To live from hand to mouth.</i>	Van de hand in den tand leeven.
<i>He comes home from abroad.</i>	Hy komt van buiten, of van buiten 's lands.
<i>From between his feet.</i>	Van tuschen zyne voeten.
<i>From my heart.</i>	Van harten-grond.
<i>From the creation of the world.</i>	Van de schepping der waereld af.
<i>From that time.</i>	Van dien tyd af, of zedert dien tyd.
<i>From my youth up.</i>	Van myne jeugd af.
<i>From top to toe, or from head to foot.</i>	Van top tot teen, van 't hoofd tot de voeten.
<i>He lives hard by.</i>	Hy woont digt by.
<i>He received a wound hard by his ear.</i>	Hy kreeg eene wond digt aan 't oor.
<i>He came in the very nick of time.</i>	Hy kwam ter juiste tyd.

<i>I was well in body; but sick in mind.</i>	Ik was naar den lighaame wel; maar krank in de ziel.
<i>In short, I tell you.</i>	Om kort te gaan, zeg ik u.
<i>It stood him in very little (or it cost him but little).</i>	Het kostte hem zeer weinig.
<i>It will stand you in some stead.</i>	Het zal u van eenig nut zyn.
<i>One mischief on the back of another.</i>	Het eene kwaad op 't andere.
<i>Get you in (or walk in).</i>	Treed in, of binnen.
<i>The chief, and in a manner, only hope.</i>	De voornaamste, en genoegzaam eenigste hoop.
<i>He caught him in a gross lie.</i>	Hy betraptte hem op een grootte leugen.
<i>It puts me in mind.</i>	Het brengt my in de gedachten.
<i>In the very times of truce.</i>	Zelfs by een' stilstand van wapenen.
<i>He told me in the market.</i>	Hy zeide my op de markt.
<i>He was in the room.</i>	Hy was in de kamer.
<i>He went into his chamber.</i>	Hy ging in zyne kamer.
<i>He came into the boat.</i>	Hy kwam in de schuit.
<i>To pour liquor out of one vessel into another.</i>	Vocht uit het eene vat in het andere gieten.
<i>I got this into the bargain.</i>	Ik kreeg dit op den koop toe.
<i>To reason one into the belief of a thing.</i>	Iemand in het geloof van iets bepraten.
<i>To whip a boy out of his roguish tricks into better manners.</i>	Eenen slouten jongeling door kastyding gemanierder maaken.

Merk, dat men in bēngt, als een ding in eene plaats is; en into, als het daar in gedaan word, als:

<i>Have you money in your pocket?</i>	Hebt gy geld in uw beurs?
<i>No; I'll put some into it.</i>	Neen; ik zal 'er wat in steeken.
<i>To screw himself into one's favour.</i>	Zich in de gunst van iemand indringen.
<i>Near (or nigh) the church, the town &c.</i>	By de Kerk, de stad enz.
<i>He lives next to me.</i>	Hy woont naast my.
<i>Notwithstanding all you say.</i>	Niettegenstaande al 't geene gy zegt.

<i>He remained the same</i> notwith- standing.	Hy bleef <i>des niettegenstaande</i> hetzelfde.
<i>The glory of God.</i>	De eere Gods.
<i>The fear of the Lord.</i>	De vreeze des Heeren.
<i>The duty of man.</i>	De pligt des menschen.
<i>A Doctor of Physick, of Law,</i> <i>of Divinity &c.</i>	Een Arts, een Rechtsgeleerde, een Godgeleerde enz.
<i>A boy of an honest look.</i>	Een jongeling van een eerbaar gelaat.
<i>He is full of business.</i>	Hy heeft zyne handen vol werks.
<i>A pound of butter, of cheese</i> <i>&c.</i>	Een pond boter, kaas enz.
<i>Be of good cheer.</i>	Zyt goeds moeds.
<i>If you come in an afternoon.</i>	Indien gy op een namiddag komt.
<i>I shall come on a Sunday.</i>	Ik zal op een zondag komen.
<i>To be fond of honour.</i>	Eergierig zyn.
<i>At ten on the clock (or at ten o'</i> <i>clock).</i>	Ten tien uren.
<i>She is eighteen years of age.</i>	Zy is agttien jaar oud.
<i>It is cheap at twenty pounds.</i>	Het is voor twintig pond ster- ling goed koop.
<i>He had an ill time of it.</i>	Hy had het kwaad te verant- woorden.
<i>I brought him up from a little</i> <i>one.</i>	Ik heb hem van een kind af opgebragt.
<i>For a tradesman, he is pretty</i> <i>honest.</i>	Voor een koopman is hy al vry eerlyk.
<i>Out of hand (or off hand) di-</i> <i>rectly, presently (ex tempore).</i>	Opstaandenvoet, voor den vuist, <i>ex tempore.</i>
<i>Of late, of old.</i>	Onlangs, oudtyds.
<i>A friend of old.</i>	Een oude vriend.
<i>A friend of mine, of his, of</i> <i>yours told me.</i>	Een myner, zyner of uwer vrienden, zcide my.
<i>That life of yours is a death.</i>	Dat leeven van u is een dood.
<i>Never had any man such a</i> <i>friend, as I have of him.</i>	Nimmer heeft iemand zulk een vriend gehad, als ik in hem heb.
<i>He has never (or ne'er) a house</i> <i>of his own.</i>	Hy heeft geen eigen huis.
<i>My cloaths are off.</i>	Myne kleederen zyn uit.
<i>Off with your hat (or pull off</i> <i>your hat).</i>	Nem uw hoed af.

<i>His hat went off and on.</i>	Hij zette zyn hoed op en af.
<i>To speak to one with his hat off.</i>	Met ongedekten hoofde iemand toespreken.
<i>To have one's shoes and stockings off.</i>	Zyn schoenen en kousen uit hebben.
<i>The off side of a horse.</i>	De van de hand zyde van een paard.
<i>To be off with a thing.</i>	Geen smaak in een zaak meer hebben.
<i>To be off from one's youthful pranks.</i>	Zyne jeugdige kuuren afgelegd hebben.
<i>To be off from one (or with one).</i>	Niets meer met iemand te doen hebben.
<i>He is very well off.</i>	Hij komt 'er zeer wel af.
<i>They came but partly off.</i>	Zy kwamen 'er slecht af.
<i>To take a thing off the table.</i>	Iets van de tafel neemen.
<i>To fall off from one's bargain.</i>	Van zyn beding afgaan.
<i>He fell off from his discourse.</i>	Hij viel van zyne rede af.
<i>To tear the meat off the bones.</i>	Het vleesch van de beenen scheuren.
<i>The waters dried up from off the earth.</i>	De wateren droogden op van de aarde.
<i>Mankind was destroyed from off the face of the earth.</i>	't Menschdom wierd van 't aardryk verdelgd.
<i>To thrust off (or to put off) from the shore.</i>	Van den wal (of oever) afzuwen, afsteken.
<i>To pull fruit from off the trees.</i>	Fruit van de boomen plukken.
<i>To draw off wine from its lees.</i>	Wyn van zyn meer (of droessem) afstappen.
<i>To be off and on with a thing.</i>	Dan eens voor, en dan eens tegen een' zaak zyn.
<i>It is far off, or a great way off.</i>	Het is ver af gelegen.
<i>We were then with our ship off Sicily, off the Canaries.</i>	Wy waren toen met ons schip op de hoogte van Siciliën, van de Kanarische eilanden.

Merk dat *off* in de meesten deezer voorbeelden meer een bywoord (*adverb*), dan een voorzetsel (*preposition* is).

It is all over.

Het is alles *verby*.

To be over head and ears in debt.

Tot de ooren toe in de schulden steeken.

<i>They live over against one another.</i>	Zy woonen over mekander.
<i>To be out of danger.</i>	Buiten gevaar zyn.
<i>He was out of the house.</i>	Hy was uit 't huis.
<i>I am out of order (or indisposed).</i>	Ik ben niet wel te pas.
<i>Time out of mind.</i>	Buiten geheugen.
<i>He is out of all.</i>	Hy is alles kwyt.
<i>To be out of tune (out of humour).</i>	Gemelyk zyn.
<i>I am out with him (or I have done with him).</i>	Hy heeft by my uit, of gedaan.
<i>He was out.</i>	Hy was uit.
<i>He was out.</i>	Hy was van zyn stuk af.
<i>Out of sight, out of mind.</i>	Uit 't oog, uit 't hart.
<i>It is known thro' all the city.</i>	Het is door de gantſche ſtad bekend.
<i>Thro' the ignorance of men.</i>	Door de onkunde der menſchen.
<i>To run one thro' with a ſword.</i>	Iemand met een' degen doorſteeken.
<i>The Rhine runs thro' Germany.</i>	De Rhyſch loopt door Duitschland.
<i>He ſpoke to me.</i>	Hy ſprak tot my.
<i>To go to ſchool, to church &c.</i>	Naar 't ſchool, naar de kerk gaan.
<i>Next door to the ſchool.</i>	Het naaſte huis aan de ſchool.
<i>He won't be ſpoken to.</i>	Hy wil niet aangeſprooken zyn.
<i>To commend one to his face.</i>	Iemand in zyne tegenwoordigheid pryzen.
<i>Men's wiſdom is but folly to God.</i>	De wyſheid der menſchen is dwaasheid by God.
<i>Not, to my knowledge (or not, for ought I know).</i>	Niet, voor zoo veel my be- wust is.
<i>For time to come.</i>	In 't vervolg.
<i>This is nothing to what I have ſeen.</i>	Dit is niets, by 't geene ik gezien heb.
<i>To bandy a buſineſs to and fro (or about).</i>	Een' zaak in overweeging nemen.
<i>He went to and again.</i>	Hy ging heen en weerom.
<i>To the end, that &c.</i>	Ten einde, dat enz.
<i>Towards the river.</i>	Naar de rivier toe.
<i>Towards the left hand.</i>	Naar de linker hand.
<i>He drew towards his left.</i>	Hy naderde zyn uitcinde.

<i>Charitable towards the poor.</i>	Liefdaadig jegens den armen.
<i>His love towards her.</i>	Zyne liefde tot haar.
<i>Under the table.</i>	Onder de tafel.
<i>From under ground.</i>	Van onder den grond.
<i>Over or under.</i>	Over of onder.
<i>Under hand and seal.</i>	Onder handtekening en zegel.
<i>It is under lock and key.</i>	Het is onder 't slot.
<i>He is of age and his sister under age.</i>	Hy is meerderjaartig, en zyne zuster minderjaartig.
<i>Under favour, under correction, I am of opinion, that &c.</i>	Onder 't weeneenen, onder verbetering, ben ik van gedachten, dat enz.
<i>Under colour of friendship.</i>	Onder schyn van vriendschap.
<i>To look up to Heaven.</i>	Naar den Hemel zien.
<i>Up there.</i>	Daar boven.
<i>I rise up to make reply.</i>	Ik stond op om te antwoorden.
<i>To rise up to one.</i>	Uit eerbied voor iemand op-ryzen.
<i>To be up (to be risen).</i>	Op zyn.
<i>He is up stairs.</i>	Hy is boven, of op zyn kamer.
<i>How many (games) shall we make up?</i>	Hoe veel spelen zullen wy uitmaaken.
<i>We will make four up.</i>	Vier.
<i>I am up.</i>	Ik ben uit (in 't spel).
<i>To get up into a tree.</i>	Op een' boom klimmen.
<i>Up our pair of stairs.</i>	Eene verdieping loeg.
<i>To go up-hill.</i>	Een' berg op gaan.
<i>The quarter is up (expired).</i>	Het vierendeel jaars is ver- scheenen.
<i>Drink it up.</i>	Drinkt het uit.
<i>Make (or fold) up a letter.</i>	Een' brief toeloen.
<i>Upon (or on) the table.</i>	Op de tafel.
<i>To be upon duty.</i>	Op schildwacht staan.
<i>Upon (or on) that very day.</i>	Op dien eigenften dag.
<i>But upon (or on) looking narrowly to it.</i>	Maar toen ik het nauw bezag.
<i>On perusing your papers.</i>	Als ik uwe papieren doorliep.
<i>Upon my hearing heresy.</i>	Zoo als ik dit hoorde.
<i>Look upon me.</i>	Ziet my aan.
<i>Do but think on it.</i>	Denkt 'er maar op.
<i>To fly upward.</i>	Opwaards vliegen.

<i>Upwards and downwards.</i>	<i>Opwaards en neerwaards; naar boven en naar onder.</i>
<i>It amounts to ten pounds or upwards.</i>	Het belooft tien pond sterling of daar boven.
<i>I was with him just now.</i>	Ik heb zoo even by hem geweest.
<i>Come along with me.</i>	Koimt met my.
<i>Many diseases are cured with fasting and rest.</i>	Veele kwaalen worden door vasten en rust geneezen.
<i>I am tormented with expectting.</i>	Ik worde met wachten geplaagd.
<i>He lives with me.</i>	Hy woont by my.
<i>He was angry with me.</i>	Hy was vergramd op my.
<i>To compare great things with small (or small ones).</i>	Groote dingen met kleine vergelyken.
<i>He will dine with me (or at my house).</i>	Hy zal by my middagmaalen.
<i>They are of little avail with me.</i>	Zy zyn by my van geringe waarde.
<i>Who can find fault with it?</i>	Wie kan zulks kwalyk nemen?
<i>I wish you well with all my heart.</i>	Ik wensch u van harten wel.
<i>I'll be even with you.</i>	Ik zal u met gelyke munt betaalen.
<i>What would you with me?</i>	Wat hebt gy my te zeggen?
<i>I'll have nought (or nothing) to do with you.</i>	Ik wil niets met u te doen hebben.
<i>I don't know what to do it withal (or with).</i>	Ik weet niet waar mede ik zulks doen zal.
<i>Whom did you dine with? Het is beter dat men zegt: With whom did you dine?</i>	Met wien hebt gy gemiddagmaald?
<i>With whom do you dine?</i>	Met wien middagmaald gy?
<i>Within an hour's time.</i>	<i>Binnen een uur tyds.</i>
<i>Within a little while.</i>	<i>Binnen korten tyd.</i>
<i>Within a few days.</i>	<i>Binnen weinig dagen.</i>
<i>Within three months.</i>	<i>Over drie maanden.</i>
<i>Within three miles.</i>	<i>Binnen drie mylen.</i>
<i>Within a little space.</i>	<i>Binnen een kleine ruimte.</i>
<i>To keep within doors.</i>	<i>Binnen 't huis blyven.</i>
<i>To keep within compass.</i>	<i>Binnen 't bestek of zyn kring blyven.</i>

<i>He was within a little of (or véry near) being kill'd.</i>	<i>Het schiedde maar weinig of hy was gedood.</i>
<i>To be within shot.</i>	<i>Binnen 't bereik van 't geschut zyn.</i>
<i>Without the town.</i>	<i>Buiten de stad.</i>
<i>Look for him without doors.</i>	<i>Zoekt naar hem buiten de deur.</i>
<i>Without doubt.</i>	<i>Zonder twyfel.</i>
<i>Without jéssing.</i>	<i>Zonder gekscheeren.</i>
<i>See it without book (or by heart).</i>	<i>Zegt het op van buiten.</i>
<i>I cannot make shift without it.</i>	<i>Ik kan zonder dien niet te recht komen (of my behelpen).</i>
<i>He'll come without béing sent for.</i>	<i>Hy zal komen zonder om hem te zenden.</i>
<i>He is likely to go without.</i>	<i>Het schynt dat hy zonder 't zelve zal weg gaan.</i>

VAN DE KOPPELWOORDEN. *Of Conjunctions.*

Het *koppel-, voeg-, of bindwoord* is een onveränderlyk spraakdeel, waar door de woorden en gedeelten eener rede aanéengehecht en verbonden worden. — Dezelve zyn veelerlei, als:

<i>Samenbindende, Cópulatives.</i>	<i>Nor, noch, nochte.</i>
<i>And, &, en.</i>	<i>Neither, noch, nochte, geen van beiden.</i>
<i>Also, too, ook, mede.</i>	<i>Whether it be, that &c. 't zy dat, enz.</i>
<i>Moreover, besides, daarenboven.</i>	<i>Wederstreevende, Adiversatives.</i>
<i>Likewise, insgelyk.</i>	<i>But, maar, doch.</i>
<i>Further, furthermore, voorts.</i>	<i>Yet, but yet, nochtans, evenwel.</i>
<i>Both, beide.</i>	<i>However, echter.</i>
<i>Yet, still, nog, als nog.</i>	<i>Than, dan, als.</i>
<i>Finally, in fine, eindelyk.</i>	<i>Never the less, niettemin.</i>
<i>In short, om kort te gaan.</i>	<i>Tho', altho', (voor although or though) hoewel, alhoewel, schoon.</i>
<i>Schikende, Disjunctives.</i>	<i>Albeit, al is het.</i>
<i>Or, whether, of.</i>	
<i>Either, of, ofte, één van beiden.</i>	

For

For all that, notwithstanding, *Therupon, daaröp.*
echter, niettegenstaande. *Then, dan.*
On the contrary, in 't tegendeel. *Less (for fear), op dat niet.*
In the mean time, mean-while, *In so much that, zoo dat.*
overtuschen.

Veröorzaakende, *Causals.*

For, want.
Because, om dat.
That so, to the end that, op dat,
ten einde dat.
Therefore, derhalven.
Wherefore, weshalven.
Seeing that, sith, aangezien
dat.
Since, dewyl, vermits.
Whereas, for as much as, nade-
maal, dewyl.
Hereupon, hieröp.

Voorwaardelyke, *Conditionals.*

If, indien, zoo.
In case, in geval.
If not, zoo niet, byaldien niet.
If so be, by aldien.
Provided, or provided that, on
condition that, mits dat.
Uniefs, ten zy, ten ware.
In lieu of, or in stead of, in
plaats van.
Suppose the case were so, feld,
het geval ware zoo.
As soon as, zoo ras als.

Het gebruik der koppelwoorden. *The use of conjunctions.*

You should relieve him, and not *Gy behoorde hem te ondersteu-*
rail at him. *nen, en niet op hem te schel-*
den.
Do first hear him, and then *Hoort hem eerst, en oordeelt*
judge. *dan.*
Bless them, that curse you; and *Zegent hen, die u vloeken;*
pray for them, that despite- *en bid voor hen, die u bit-*
fully use you, and persecute *teriyk bejegenen, en u ver-*
you. *volgen.*
First pull out the beam, that is in *Doet eerst den balk uit uw ci-*
thine own eye, and then the *gen oog, en dan den splin-*
mate, that is in thy brother's *ter, die in uw broeders oog*
eye. *is.*
Forgive your enemies, and God *Vergeeft uwen vyanden, en God*
will forgive you. *zal u vergeeven.*
He had lost his money and all. *Hy had zyn geld en al verloo-*
ren.
By little and little. *Allengskens; van stukje tot*
beetje.
He ran hither and thither. *Hy liep herwaards en derwaards.*

And

And *withal*, because &c. En tevens, om dat enz.
 And *therefore*, whilst you have En derhalven, terwyl gy tyd
 time, consider. hebt, bedenkt u.

Dit woordje *and* word in 't Duitsch veeltyds verzeveegen, by voorbeeld :

Let us go and take a walk. Laat ons eene wandeling gaan doen.
I will go and see. Ik zal gaan zien.
We will go and hear. Wy zullen gaan hooren.
Let us go and write. Laat ons gaan schryven.
And if that be true. Zoo dat waar is.
And if you do that. Indien gy zulks doet.
And you and all. Gy en alle (of een ieder).
To grow better and better. Hoe langer hoe beter worden.
To grow worse and worse. Hoe langer hoe erger worden.
This must be also observed. Dit moet ook waargenoomen worden.
I was there too (or also). Ik was daar ook.
I also heard, that he went there too. Ik hoorde ook, dat hy daar ook was gegaan.
We want you too (or also). Wy hebben u ook noodig.
There were two of 'em, that did so too. Daar waren twee van hen die ook zoo dedden.
Two of these are too cheap too, at such a rate. Twee van dezen, zyn te (of al te) goed koop ook, tot zulk een prys.
This is too much too (also). Dit is ook te veel.
He told us moreover (or besides). Hy verhaalde (of zeide) ons daarentoven.
I was told likewise. My wierd insgelyks gezegd.
And further to ambiguity. En voorts zyt vermaand.
Let it spread further. Op dat het niet verder verspreide.
He said nothing further (or no more). Hy zeide verders niet.
I love both my friends and foes. Ik heb beide myne vrienden en vyanden lief.
Both he and I come and see you. Beide hy en ik komen u bezoeken.
He is sick both in body and mind. Hy is ziek, beide in ziel en ligchaam.

He

<i>He is not come yet.</i>	Hy is nog niet gekomen.
<i>He is still coming.</i>	Hy is nog in 't komen, of nog te komen.
<i>Are you still in the same mood.</i>	Zyt gy nog in dezelfde luim?
<i>Are you at work still (or yet)?</i>	Zyt gy nog aan 't werk?
<i>Have you not done yet?</i>	Hebt gy nog niet gedaan?
<i>Finally, I shall briefly take notice, that &c.</i>	Eindelyk, zal ik kortelyk gewag maaken, dat enz.
<i>In short, I wrote him.</i>	Om kort te zyn, ik schreef hem.
<i>Ask him, whether he'll come, or not.</i>	Vraagt hem, of hy komen zal, of niet.
<i>I'll have either this, or that.</i>	Ik wil, of dit, of dat hebben.
<i>It is either he or she.</i>	Hy of zy is het.
<i>It is either a he-one or a she-one.</i>	't Is of een mannetje, of een wyfje.
<i>I'm not so strong as either of you.</i>	Ik ben zoo sterk niet als één van u beiden.
<i>Either of the two, will answer your purpose.</i>	Een van de twee, welk ook, zal aan uw oogmerk voldoen.
<i>Either two or none.</i>	Of twee of geen.
<i>Either of them will do.</i>	Elk van de twee zal goed zyn.
<i>Not trusted on either side.</i>	Aan beide zyden niet vertrouwd.
<i>I neither saw him nor spoke to him.</i>	Ik heb hem niet gezien, noch gesproken.
<i>Neither you, nor he.</i>	Noch gy, noch hy.
<i>Neither of them is good.</i>	Geen van beiden is goed.
<i>You are trusted on neither side.</i>	Gy word aan geen van beide zyden vertrouwd.
<i>Take neither more, nor less.</i>	Neemt noch meer, noch minder.
<i>I neither bid you, nor forbid you.</i>	Ik gebiede, noch verbiede u.
<i>Neither of them seems to esteem any man living more than me.</i>	Geen van hun beiden schynt meer van eenig mensch te houden, dan zy van my doen.
<i>He told him so; but he never minded it.</i>	Hy zeide hem zoo, maar hy sloeg het geen acht.
<i>go but seldom abroad.</i>	Ik gaa zeer zelden van huis, (naar buiten, of buiten 's lands).
<i>She does nothing but prattle.</i>	Zy doet niets anders dan snappen.
<i>There's no doubt, but he'll come.</i>	Daar is geen twyfel of hy zal komen.

Nobody says so, but he.	Niemand zegt zoo, dan hy.
But that (were it not that) I fear my father.	Vreesde ik myn vader niet.
I cannot chuse but lament your mis- fortune.	Ik kan niet nalaten van uw ongeluk te beklagen.
But a while since.	Steeds eene wyl geleeden.
He came but yesterday.	Hy is gisteren eerst gekomen.
He is but just now gone.	Hy is zoo even weg-gegaan.
The last but one.	De laatste op een naa.
There is none but knows it.	Daar is niemand of hy weet het.
You cannot but know, that &c.	U kan niet onbewust zyn, dat enz.
Our life is but short.	Ons leven is kort.
He eats but little.	Hy eet zeer weinig.
But yet, when we consider.	Maar nogtans, wanneer wy overweegen.
Tho' it be so, yet he is not a whit the better by it.	Schoon het zoo zy, nogtans is hy niet een zier daarby verbeterd.
Tho' he was to go sooner, yet he is not yet gone, because &c.	Schoon hy vroeger gaan zou', nogtans is hy nog niet ge- gaan, om dat enz.
This is better, than that.	Dit is beter, dan dat.
There was more, than necessity required.	'Er was meer, dan de noodzaak- kelykheid veröschte.
Than which nothing can be more absurd.	't Welk allerongerymdst is.
He promised nevertheless (how- ever), that &c.	Hy beloofde nientemén, dat enz.
I was busy in the mean time, with &c.	Ik was inmiddels bezig, met enz.
Mean while I remain.	Ondertusschen blyve ik.
For I would not do it for ever so much, because &c.	Want ik zou' het om nog zoo veel niet doen, om dat enz.
That so (to the end that) she might be more careful for the future (in time to come).	Op dat (ten einde dat) zy in 't vervolg zorgvuldiger zou' zyn.
Therefore I tell you.	Derhalven zeg ik u.
Wherefore I would have you know.	Weshalven ik wil, dat gy weet- tet.

Seeing that (or since) it is so, <i>we must take patience.</i>	Dewyl het zoo is, moeten wy geduld oefienen.
Whereas (or as) you are, in a manner, bound to it, I would advise you, to &c.	Nadien gy in een zekeren zin daar aan verbonden zyt, zoo zou' ik u raaden, te enz.
The one is in good liking, where as t'other is quite the con- trary.	De eene is in goeden staat, terwyl de andere volflaagen het tegendeel is.
He breathes, thus he lives.	Zyn adem gaat, dus leeft hy.
What shall I do then?	Wat zal ik dan doen?
I see it, and what then?	Ik zie het, wat bewyst dit?
Say not a word, lest (or for fear) he should go away.	Zegt niet één woord, op dat hy niet heenen gaa.
Let us ply our books, lest (or for fear) we should not know our lesson.	Laat ons leeren, op dat wy onze les kennen.
Have a care, lest you fall.	Pas op, dat gy niet valt.
If you be intrusted with a thing, be faithful.	Indien u iets toevertrouwd is, zyt getrouw.
If (or in case) you go thither.	In geval gy derwaards gaat.
If so be that he comes.	By aldien hy komt.
Provided she were satisfied.	Mits zy voldaan ware.
I shall not be easy, unless he come to night.	Ik zal niet gerust zyn, ten zy hy van avond kome.

VAN DE TUSSEHENWERPSELS. *Of Interjections.*

De tussehenwerpsels zyn onveränderlyke woorden, die door zich zelve een' vollen zin uitmaaken, en de hartstogten aanduiden, als:

- Van verwondering (*of admiration*) *o strange!* o wonder! *hey day!* wei zoo! *ay marry sir!* (*) ja wel myn Heer!
- Van verbaasdheid (*of surprize*), *blefs me!* God zegene my! *hey-day!* *what is here!* wat is 'er te doen!
- Van vreugde (*of joy*) *huzza!* hoezee! *dear me!* ei lieven!
- Van droefheid (*of grief*) *o sad!* o droefheid! *alackaday!* *is it possible!* wel is het mogelyk!
- Van klagte (*of complaining*) *wo me!* wee my! *alack!* or *alás,* helaas! *ah!* ach! *och!* o dear! o my! *oh,* or *ah me I'm un-done!* o my, ik ben verlooren!
- Van lof (*of praise*) *o brave!* hei, dat is braaf! *well done!* dat is wel gedaan!

Van

(*) Fatsoenlyke lieden bedienen zich nochtans van deeze uitdrukking nooit.

Van verüchting (of scorn) *pih! tut! get you gone! weg! fy, fy for shame! foci! ouz upon him! foci hem!*

Van roeping (of calling) *ho! so ho! ho! hla! hola! hark-ye! hoor hier!*

Van ftilzwygen (of silence) *hufh, whiff, mum! ftill! fus!*

Van begeerte (of desire) *Heaven grant! de Hemel verleene!*

Van toewenfching van kwaad (of imprecation) *denfe take him! a mifchief be on him! de droes of de drommel haale hem!*

Van afbedding (of deprecation) *God forbid! God verhoede! the Lord perferve us! God bewaare ons!*

De orde eener Spraakkonst zou nu ook wel verëifchen, dat we iets zeiden van de woordvoeging (*fyntax*), en den maakklank (*proftody*): dan,

Wat de woordvoeging betreft, oordeelen wy, dat, vermits de Engelifehe Taal genoegzaam geene buiging (*inflection*) ondergaat; en wy, behalven dien, het gebruik der fpraakdeelen, onmiddelyk op dezelve, breedvoerig genoeg aangetoond hebben, wy deeze op den voorgang van anderen hier voegzaam konnen weglaten. En ten opzichte van

Den maakklank, (behalven dat men van deezen, in de Engelifehe Taal, niet zekers kan bepaalen), ziet ieder een ras, dat hier aan, door het ftellen der toontekens, reeds zoo veel mogelyk is voldaan geworden.

Van de FIGUREN of GESTALTEN der Spraakkonst.
Of the Figures of Grammar.

De *Figures* der Spraakkonst beftaan hooftzaakelyk in de navolgende, van de Grieken en Latynen ontleende benaamingen, als:

Profticis (voortzetting). Dit noemt men dus, wanneer men ééne of meer letteren, aan 't begin van een woord, voegt, als: *to wife* (voor *to wife*) opftaan.

Apherefsis (wegneeming) noemt men dus in 't tegendeel, wanneer men aan 't begin van een woord ééne of meer letteren wegneemt, als *till* (voor *untill* of *until*) tot dat; *I'll* (voor *I will*) ik wil of zal.

Syncope, is de wegneeming van ééne of meer letteren, uit het
Y mid-

midden van een woord, als: *even* (voor *even*) zelfs; *never* (voor *never*) nooit.

Epenthesis is de inlasching van ééne of meer letteren in 't midden van een woord. Merk, dat dit in het Engelsch niet geschiedt.

Apocope, is de wegneeming van ééne of meer letteren op 't einde van een woord, als: *thro'* (voor *through*) door; *tho'* voor *though*) alhoewel.

Paragoge, is de byvoeging van ééne of meer letteren aan 't einde van een woord.

Metathesis, is de verplaatsing der letteren in een woord, als: *to receive* (voor *to receive*) ontvangen. Doch dit ziet men van goede Engelse Schryveren nooit gebeuren.

Antithesis, is de verwiseling van eene letter, voor eene andere, als: *I won't* (voor *I will not*) ik wil, of ik zal niet.

Crisis, is de samentrekking van twee lettergreepen tot ééne, als: *surgeon* (wond-heeler), 't welk men uitdrukt *surdsjen*, en dus van *geen* ééne lettergreep maakt.

Imagis, is de verdeeling van één woord in tweeën, en één of meer woorden tusschen beide te plaatsen, als, by voorbeeld, met het woord *whatsoever* (wat ook; welk ook) kan geschieden: *In what condition soever you be; fear, love, and serve God*, in wat staat gy ook zyt; vrees, bemint, en dient God.

Ellipsis, is eene figuur van de woordvoeging (*syntaxis*), te kennen geveende eene uitlating van één of meer woorden in eene rede, en welk men, als uitgedrukt, daar onder verstaat, by voorb. *This is good lamb (to wit, lambs flesh)*, dit is goed lam's vleesch: *this is excellent Burgundy*, dit is keurlyke Bourgouje wyn.

Pleonasty, is eene overtolligheid (*a redundancy*) van woorden, in eene rede, als: *will you go along with me?* (wilt gy met my gaan?) *along* konde hier uitgelaaten worden; *I saw him with my own eyes* (ik heb hem met myn' eigene oogen gezien). Dit is eene overtollige spreek-manier, wyl men door *I saw him* (ik zag hem, of ik heb hen gezien) het zelve uitdrukt.

Diastasis, is de verdeeling van ééne lettergreep, door 2 stippen &c., in tweeën, als: in *Poët* (Dichter; *to cooperate* (medewerken); *to reestablish* (weder vaststellen); *to reunite* (wederverenigen).

(339)

ENGELSCH EN NEDERDUISTCH
WOORDEN-BOEKJE.

O F

Eene Verzameling van de 't meest in gebruik zyn-
de Benaamingen van Perfoonen en Dingen; in
behoorlyke Hoofddeelen geschikt.

A V O C A B U L A R T.

IN ENGLISH AND DUTCH.

O R

*A Collection of the most useful Names of Persons and
Things properly digested.*

Van Dingen, die den Godsdienst betreffen.	God the Son, or the Son of God, God de Zoon, of de Zoon Gods.
<i>Of Things relating to Religion.</i>	<i>Jesus Christ</i> , Jesus Christus. <i>the Holy Ghost</i> , de Heilige Geest.
GOD, GOD.	<i>the Holy Trinity</i> , de H. Drie- eêd.

Y 2

the